

ZÁVAZNÝ POKYN
policejního prezidenta
ze dne 21. dubna 2009
o plnění úkolů v trestním řízení

Změna: ZPPP č. 150/2009
ZPPP č. 130/2010
ZPPP č. 140/2011

K organizaci výkonu služby, součinnosti, příslušnosti policejních orgánů¹⁾ a k provádění některých úkonů podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, **s t a n o v í m :**

ČÁST PRVNÍ
Obecná ustanovení

Čl. 1
Výklad pojmů

Pro účely tohoto pokynu se rozumí

- a) policejním orgánem
útvár Policie České republiky (dále jen „policie“) nebo jeho nižší organizační článek, který plní úkoly v trestním řízení,
- b) šetřením
zjišťování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřujících ke zjištění jeho pachatele, v rámci oprávnění²⁾,
- c) prověřováním
prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin; počíná sepsáním záznamu o zahájení úkonů trestního řízení³⁾ nebo provedením neodkladných a neopakovatelných úkonů,
- d) vyšetřováním
postup od zahájení trestního stíhání⁴⁾,
- e) vedoucím pracovníkem
vedoucí příslušník policejního orgánu, jeho zástupce nebo jimi pověřený příslušník policie (dále jen „policista“),

¹⁾ § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

³⁾ § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

⁴⁾ Hlava desátá zákona č. 141/1961 Sb.

f) písemností

dokument podle právního předpisu⁵⁾,

g) vnější službou

služba pořádkové policie a služba dopravní policie; v případě náměstka policejního prezidenta pro vnější službu i služba cizinecké policie.

Čl. 2

Základní ustanovení

(1) Účelem tohoto pokynu je upravit organizaci výkonu služby, součinnost a příslušnost policejních orgánů a policistů a provádění některých úkonů v trestním řízení.

(2) Policisté, kterým bylo přiděleno k vyřízení trestní oznámení nebo jiný podnět, jsou povinni urychleně činit všechna potřebná šetření a opatření k objasnění věci tak, aby nedošlo k neodůvodněným průtahům v trestním řízení. O každé skutečnosti, která může způsobit průtahy, jsou povinni informovat vedoucího pracovníka.

(3) Vedoucí pracovníci odpovídají za činnost policistů při plnění úkolů v trestním řízení, řídí a kontrolují jejich činnost, u závažnějších případů osobně organizují jejich práci a podle potřeby se sami podílejí na provádění úkonů trestního řízení. Jsou oprávněni dávat pokyny ke kvalitě a rozsahu dokazování; jejich pokyny nesmí být v rozporu s pokyny státního zástupce. Provádějí i potřebná opatření k odstranění nedostatků v práci policistů. Vedoucí pracovníci nižších organizačních článků policejních orgánů uplatňují kontrolní činnost zpravidla v rozsahu vstupní, průběžné a závěrečné kontroly trestních spisů, o čemž provádějí do trestních spisů záznam.

(4) Vedoucí pracovníci nižších organizačních článků uvedených v čl. 4 odst. 1 písm. a) a b), čl. 5 odst. 1 písm. b) a c), čl. 8 a 9 podepisují zejména záznamy o zahájení úkonů trestního řízení, usnesení, návrhy předkládané státnímu zástupci, jiná vyřízení věci a další písemnosti, které si vyhradí. Písemnosti za policejní orgán, který je v záhlaví označen před označením nižšího organizačního článku, podepisují v pravé spodní části svou podpisovou doložkou. V levé spodní části písemnosti se uvádí podpisová doložka zpracovatele, včetně spojení. Podpisové doložky obsahují hodnostní označení, titul, jméno, příjmení a funkci, popřípadě služební hodnost. Ve výjimečných a v odůvodněných případech, zejména jde-li o odloučené pracoviště, mohou vedoucí pracovníci v nezbytném rozsahu pověřit podepisováním písemností za policejní orgán jiného policistu.

(5) Vedoucí pracovníci služby kriminální policie a vyšetřování jsou za účelem odpovědnosti uložené v odstavci 3 oprávněni vyžadovat od policistů předložení každého rozhodnutí o postupu prověřování a vyšetřování a o provedení procesních úkonů a opatření. Zároveň jsou oprávněni vyhradit si písemnosti, které vždy potvrdí svým podpisem, případně doplní o své stanovisko.

⁵⁾ § 2 písm. d) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(6) Jestliže trestní věc nesnese odkladu, podepisuje písemnosti za policejní orgán sám zpracovatel, u výjezdové skupiny její vedoucí, který o tomto postupu bez zbytečných odkladů informuje nadřízeného vedoucího pracovníka, který stejnopis písemnosti potvrdí s uvedením data, času a podpisu.

Čl. 3

Organizace, koordinace a stav trestního řízení

(1) Za zajištění kvalitního plnění úkolů policejních orgánů v trestním řízení z hlediska organizace, koordinace a požadované úrovně trestního řízení odpovídají

- a) náměstek policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování v rámci všech útvarů a organizačních článků služby kriminální policie a vyšetřování a

náměstek policejního prezidenta pro vnější službu v rámci jemu podřízených útvarů a organizačních článků vnější služby podílejících se na trestním řízení,

- b) ředitel úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky (dále jen „úřad služby kriminální policie a vyšetřování“) v rámci všech útvarů a organizačních článků služby kriminální policie a vyšetřování a

u vnější služby ředitelé ředitelství služeb podílejících se na trestním řízení,

- c) ředitelé útvarů policie s celostátní působností v rámci jimi řízených útvarů,
- d) náměstci ředitelů krajských ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“),
- e) vedoucí územních odborů krajských ředitelství a jejich zástupci, zástupci ředitelů obvodních ředitelství policie (dále jen „obvodní ředitelství“) a vedoucí územních odborů městských ředitelství policie (dále jen „městské ředitelství“),
- f) vedoucí pracovníci v rámci jimi řízených pracovišť.

(2) Pro účely plnění úkolů stanovených v odstavci 1

- a) náměstek policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování
 1. pravidelně hodnotí a operativně usměrňuje kvalitu, rychlost a ofenzivnost trestního řízení a operativně pátrací činnosti, včetně zajišťování výnosů z trestné činnosti a finančního šetření,
 2. organizuje porady podřízených vedoucích pracovníků,
 3. úzce spolupracuje s Nejvyšším státním zastupitelstvím,
 4. formou interních aktů řízení ukládá úkoly k optimalizaci činnosti policejních orgánů,
 5. rozhoduje spory o příslušnost mezi policejními orgány útvarů s celostátní působností,
- b) náměstek policejního prezidenta pro vnější službu
 1. pravidelně hodnotí a usměrňuje kvalitu a rychlost trestního řízení,
 2. organizuje porady podřízených vedoucích pracovníků,
 3. dle potřeby spolupracuje s Nejvyšším státním zastupitelstvím,

4. formou interních aktů řízení ukládá úkoly k optimalizaci činnosti policejních orgánů vnější služby,
 5. rozhoduje spory o příslušnost mezi policejními orgány jemu podřízených služeb podílejících se na trestním řízení,
- c) ředitel úřadu služby kriminální policie a vyšetřování
1. pravidelně hodnotí a cíleně ovlivňuje kvalitu, rychlost a ofenzivnost trestního řízení a operativně pátrací činnosti, včetně zajišťování výnosů z trestné činnosti a finančního šetření, shromažďuje a předkládá podklady náměstkovi policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování,
 2. na základě pověření náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování rozhoduje spory o příslušnost mezi
 - 2.1. policejními orgány útvarů s celostátní působností a policejními orgány útvarů s územně vymezenou působností,
 - 2.2. policejními orgány krajských ředitelství,s výjimkou sporů o příslušnost mezi policejními orgány kontrolních útvarů⁶⁾,
 3. z pověření náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování zajišťuje koordinaci zvláště závažných, sériově páchaných zločinů, vyhláší mimořádná opatření a ukládá útvarům a organizačním článkům služby kriminální policie a vyšetřování konkrétní úkoly,
 4. na základě průběžného hodnocení stavu a úrovně trestního řízení zajišťuje metodické řízení a koordinační činnost útvarů a organizačních článků služby kriminální policie a vyšetřování, pokud nebyla metodická činnost svěřena do pravomoci útvarů s celostátní působností,
 5. na základě pověření náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování zajišťuje výkon kontrolní činnosti v rámci služby kriminální policie a vyšetřování,
 6. dle možností zajišťuje metodickou a odbornou pomoc v trestním řízení pro policejní orgány,
 7. vytváří podmínky pro neustálé vzdělávání v oboru trestního řízení,
- v obdobném rozsahu plní uvedené úkoly na úseku trestního řízení i ředitelé ředitelství jednotlivých služeb podílejících se na trestním řízení,
- d) ředitelé útvarů policie s celostátní působností, u nichž je policejními orgány prováděno trestní řízení,
1. pravidelně hodnotí a usměrňují kvalitu, rychlost a ofenzivnost trestního řízení, shromažďují a předkládají podklady náměstkovi policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování,
 2. úzce spolupracují s příslušným státním zastupitelstvím,
 3. organizují a provádějí kontrolní a metodickou činnost v rámci své působnosti,

⁶⁾ Čl. 2 písm. a) závazného pokynu policejního prezidenta č. 187/2008, o kontrole a vyřizování podání, ve znění závazného pokynu policejního prezidenta č. 81/2009.

- e) náměstci ředitelů krajských ředitelství pro službu kriminální policie a vyšetřování
1. pravidelně hodnotí a usměrňují kvalitu, rychlost a ofenzivnost trestního řízení a operativně pátrací činnosti, včetně zajišťování výnosů z trestné činnosti a finančního šetření, shromažďují a předkládají podklady řediteli krajského ředitelství,
 2. úzce spolupracují s příslušným státním zastupitelstvím,
 3. organizují a provádějí kontrolní a metodickou činnost,
 4. rozhodují spory o příslušnost mezi policejními orgány služby kriminální policie a vyšetřování a policejními orgány vnější služby; v případě námitek proti jejich rozhodnutí spor rozhoduje ředitel krajského ředitelství,
- v obdobném rozsahu, s výjimkou bodu 4, plní uvedené úkoly trestního řízení i náměstci ředitelů krajských ředitelství pro vnější službu,
- f) vedoucí územních odborů krajských ředitelství a jejich zástupci, zástupci ředitelů obvodních ředitelství pro službu kriminální policie a vyšetřování, vedoucí územních odborů městských ředitelství
1. pravidelně hodnotí a usměrňují kvalitu, rychlost a ofenzivnost trestního řízení a operativně pátrací činnosti, včetně zajišťování výnosů z trestné činnosti a finančního šetření; shromažďují a předkládají podklady ředitelům krajských ředitelství,
 2. úzce spolupracují s příslušným státním zastupitelstvím,
 3. rozhodují spory o příslušnost mezi policejními orgány služby kriminální policie a vyšetřování a policejními orgány vnější služby,
 4. organizují a provádějí kontrolní a metodickou činnost a podle potřeby zajišťují odpovídající opatření k odstranění nedostatků,
- g) vedoucí pracovníci
1. pravidelně hodnotí a usměrňují kvalitu, rychlost a ofenzivnost trestního řízení, shromažďují a předkládají podklady nadřízeným vedoucím pracovníkům,
 2. úzce spolupracují s příslušným státním zastupitelstvím,
 3. zajišťují, aby pořizování záznamů o zahájení úkonů trestního řízení bylo provedeno neprodleně a v požadované kvalitě,

pro potřeby zajištění jednotného výkonu trestního řízení vedoucí pracovníci služby kriminální policie a vyšetřování v rámci výkonu služby dle možností průběžně poskytují metodickou a odbornou pomoc, popřípadě i součinnost ostatním útvarům policie podílejícím se na trestním řízení.

(3) Organizací a koordinací trestního řízení se rozumí

- a) metodická pomoc a metodický průzkum^{6a)},
- b) kontrola trestních spisů, včetně sepsání záznamu o kontrole, který obsahuje popis zjištěných závad a doporučení k jejich odstranění ve stanoveném termínu,

^{6a)} Pokyn náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování č. 6/2010, kterým se upravuje výkon metodické činnosti.

- c) založení záznamu o kontrole do pomocných materiálů trestního spisu a předání jeho stejnopisu vedoucímu pracovníkovi kontrolovaného organizačního článku, popřípadě po dohodě jeho předání příslušnému státnímu zástupci, to neplatí, pokud je spis veden v elektronické podobě (informační systém ETŘ), kdy záznam o kontrole je veden v plánu prověřování (vyšetřování) a předání výsledku kontroly je provedeno formou záznamu, pokynu nebo spolupráce,
- d) vydávání pokynů a interních aktů řízení k zajištění jednotného postupu v trestním řízení a operativně pátrací činnosti,
- e) vyžadování informací, podkladů a analýz z trestního řízení.

ČÁST DRUHÁ

Příslušnost

Hlava I

Věcná a funkční příslušnost

Čl. 4

Úkoly policejních orgánů územních odborů krajských ředitelství, obvodních a městských ředitelství

(1) Úkoly policejních orgánů plní v rámci územních odborů krajských ředitelství, obvodních a městských ředitelství policisté zařazení u

- a) obvodních (místních) oddělení policie a oddělení železniční policie
šetřením a prověřováním trestných činů, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři roky, a které nespadají do příslušnosti jiných organizačních článků územního odboru,
- b) dopravních inspektorátů
šetřením a prověřováním trestných činů, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři roky, spáchaných porušením právního předpisu⁷⁾,
- c) oddělení (odborů) obecné kriminality, oddělení (odborů) hospodářské kriminality, skupin případových analýz a informační kriminality
vyšetřováním trestných činů, o kterých v prvním stupni koná řízení okresní soud, a též šetřením a prověřováním trestných činů,
 - 1. pokud jim byly oznámeny a pokud u nich zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje tři roky, nebo
 - 2. které samy odhalí, nebo
 - 3. které jim byly předány z důvodu věcné a místní příslušnosti, nebo
 - 4. které jimi byly převzaty rozhodnutím vedoucího pracovníka, nebo
 - 5. které jim byly přikázány rozhodnutím nadřízeného vedoucího pracovníka, nebo

⁷⁾ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

6. o nichž bylo zjištěno, že byly spáchány jako organizovaná nebo pokračující trestná činnost, s přihlédnutím k závažnosti a hospodárnosti, nebo
7. jde-li o případy
 - 7.1. sebevražd,
 - 7.2. nálezů neznámých mrtvol,
 - 7.3. úmrtí za podezřelých okolností,
 - 7.4. související s extremismem^{7a)},
 - 7.5. související s ochranou práv duševního vlastnictví,
 - 7.6. jejichž předmětem útoku je životní prostředí⁸⁾

a pokud tyto úkoly nepřevzaly policejní orgány uvedené v čl. 5 až 7.

(2) Ředitel obvodního ředitelství a městského ředitelství a vedoucí územního odboru krajského ředitelství se v odůvodněných případech zmocňuje k dílčí úpravě věcné příslušnosti vlastním interním aktem řízení, na základě vývoje nápadu trestné činnosti či bezpečnostní situace, po předchozím projednání se státním zastupitelstvím.

Čl. 5

Úkoly policejních orgánů krajských ředitelství

- (1) Úkoly policejních orgánů plní v rámci krajských ředitelství policisté zařazení u
- a) odborů obecné kriminality, odborů hospodářské kriminality, oddělení kriminálních analýz a informační kriminality služby kriminální policie a vyšetřování a odboru odhalování závažné obecné kriminality a odboru vyšetřování dopravních nehod Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy
šetřením, prověřováním a vyšetřováním trestných činů, o kterých v prvním stupni koná řízení krajský soud, a u odboru vyšetřování dopravních nehod Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy i okresní soud,
 1. které samy odhalí, nebo
 2. které jim byly předány z důvodu věcné a místní příslušnosti, nebo
 3. které jimi byly převzaty rozhodnutím vedoucího pracovníka, nebo
 4. které jim byly přikázány rozhodnutím nadřízeného vedoucího pracovníka, nebo
 5. o nichž bylo zjištěno, že byly spáchány jako organizovaná nebo pokračující trestná činnost s přihlédnutím k rozsáhlosti a závažnosti, nebo
 6. trestných činů v působnosti okresního soudu,
 - 6.1. proti měně a platebním prostředkům s výjimkou trestného činu dle § 234 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,

^{7a)} Čl. 1 písm. a) bod 1 závazného pokynu policejního prezidenta č. 94/2010, o činnosti na úseku extremismu, sekt a diváckého násilí.

⁸⁾ § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

- 6.2. které jimi byly převzaty rozhodnutím vedoucího pracovníka,
- 6.3. které jim byly přikázány rozhodnutím nadřízeného vedoucího pracovníka nebo státního zástupce,
- pokud tyto úkoly nepřevzaly policejní orgány uvedené v čl. 6 a 7,
- b) oddělení dopravních nehod odboru služby dopravní policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy
- šetřením a prověřováním trestných činů, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři roky, spáchaných porušením právního předpisu⁷⁾,
- c) dálničních oddělení
- šetřením a prověřováním trestných činů, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři roky, spáchaných porušením právního předpisu⁷⁾, a trestných činů, které nespádají do příslušnosti jiných organizačních článků krajského ředitelství,
- d) oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort a oddělení dokumentace odboru služby cizinecké policie
- šetřením a prověřováním trestných činů, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři roky
1. spáchaných v souvislosti
 - 1.1. s porušením režimu pobytu cizinců na území České republiky a napomáháním k neoprávněnému pobytu,
 - 1.2. s poškozením zařízení určených k vyznačení a avizaci státních hranic a zařízení určených k zabránění nedovoleného překročení státní hranice,
 - 1.3. s přeshraniční trestnou činností,
 - 1.4. s organizováním, umožněním či napomáháním k nedovolenému překročení státní hranice nebo napomáhání s přepravou přes území České republiky po nedovoleném překročení státní hranice,
 2. které samy odhalí v souvislosti
 - 2.1. s protiprávním jednáním na úseku řízení motorového vozidla,
 - 2.2. s provozováním prostituce a ohrožování mravnosti.
- (2) Ředitel krajského ředitelství se v odůvodněných případech zmocňuje k dílčí úpravě věcné příslušnosti vlastním interním aktem řízení, na základě vývoje nápadu trestné činnosti či bezpečnostní situace, po předchozím projednání se státním zastupitelstvím.

Čl. 6

Úkoly policejních orgánů služby kriminální policie a vyšetřování útvárů policie s celostátní působností

Úkoly policejních orgánů plní v rámci služby kriminální policie a vyšetřování útvárů policie s celostátní působností policisté zařazení u

- a) Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování a jejich expozitur
1. šetřením, prověřováním a vyšetřováním trestných činů nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku podle § 285, výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu podle § 286, šíření toxikomanie podle § 287, výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem podle § 288 trestního zákoníku a trestných činů spáchaných v souvislosti s těmito trestnými činy,
 - 1.1. které odhalí vlastním šetřením, pokud nerozhodne o jejich postoupení dle místní a věcné příslušnosti jinému policejnímu orgánu, nebo
 - 1.2. které převezme na základě rozhodnutí ředitele útvaru, nebo
 - 1.3. u nichž to vyžaduje operativní situace, nebo
 - 1.4. o nichž bylo zjištěno, že byly spáchány jako organizovaná nebo pokračující trestná činnost, na území více krajských ředitelství, nebo s mezinárodním prvkem, s přihlédnutím k jejich rozsáhlosti a závažnosti, nebo
 - 1.5. které byly přikázány na základě rozhodnutí nadřízeného vedoucího pracovníka nebo státního zástupce,včetně trestných činů spáchaných v souvislosti s legalizací výnosů z těchto trestných činů,
 2. zajišťováním metodické a odborné pomoci ostatním policejním orgánům v trestních věcech spadajících do působnosti útvaru,
- b) Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování a jeho expozitur
1. šetřením, prověřováním a vyšetřováním
 - 1.1. úmyslných trestných činů, k jejichž dozoru je příslušné vrchní státní zastupitelství⁹⁾, s výjimkou padělání a pozměňování peněz a jiných platebních prostředků, pokud nebyly spáchány v souvislosti se stejně závažnými či závažnějšími trestnými činy v příslušnosti útvaru,
 - 1.2. úmyslných trestných činů a trestných činů spáchaných v souvislosti s korupčním jednáním, je-li z jejich spáchání podezřelý soudce nebo státní zástupce,
 - 1.3. trestných činů přijetí úplatku, podplacení a nepřímé úplatkářství (§ 331 až 333 trestního zákoníku), zneužití pravomoci úřední osoby a maření úkolu úřední osoby z nedbalosti (§ 329 a 330 trestního zákoníku) spáchaných v souvislosti s výkonem pravomoci volených nebo jmenovaných funkcionářů státní správy nebo samosprávy, povinně

⁹⁾ § 15 odst. 1 vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů.

zaslaných všemi policejními orgány, u nichž po posouzení nerozhodne o postoupení dle příslušnosti,

- 1.4. trestných činů spáchaných v souvislosti s legalizací výnosů z trestných činů uvedených v bodech 1.1. až 1.3., a provádění úkonů v souvislosti s činností Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování jako Úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti na území České republiky¹⁰⁾,
 - 1.5. trestných činů,
 - 1.5.1. které odhalí vlastním šetřením, pokud nerozhodne o jejich postoupení dle místní a věcné příslušnosti jinému policejnímu orgánu,
 - 1.5.2. které byly oznámeny Finančně analytickým útvarům Ministerstva financí, pokud spadají do působnosti útvaru,
 - 1.5.3. které převezme na základě rozhodnutí ředitele útvaru,
 - 1.5.4. které byly přikázány rozhodnutím nadřízeného vedoucího pracovníka nebo státního zástupce,
 2. zajišťováním metodické a odborné pomoci ostatním policejním orgánům v trestních věcech spadajících do působnosti útvaru,
- c) Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování a jeho expozitur
1. šetřením, prověřováním a vyšetřováním trestné činnosti organizovaných zločineckých skupin (§ 361 trestního zákoníku), zvláště závažných a organizovaně páchaných zločinů, v oblasti násilných projevů, vydírání a nástražných výbušných systémů užitých proti životu, zdraví nebo majetku, nedovoleného obchodování se zbraněmi, výbušninami, vojenským materiálem, chemickými, biologickými, radioaktivními a ostatními vysoce nebezpečnými látkami a ostatními komoditami, nelegální migrace a obchodu s lidmi, krádeží motorových vozidel, terorismu a extremismu, padělání a pozměňování peněz a jiných platebních prostředků, financování terorismu,
 2. zajišťováním metodické a odborné pomoci ostatním policejním orgánům v trestních věcech spadajících do působnosti útvaru,
- d) Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu služby kriminální policie a vyšetřování
- šetřením, prověřováním a vyšetřováním trestných činů
1. spáchaných od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby¹¹⁾,

¹⁰⁾ Rozhodnutí Rady 2007/845/SVV, o spolupráci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v jednotlivých členských státech v oblasti vysledování a identifikace výnosů z trestné činnosti nebo jiného majetku v souvislosti s trestnou činností.

¹¹⁾ § 1 zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu.

2. podle interního aktu řízení¹²⁾.

Čl. 7

Úkoly policejních orgánů Policejního prezidia České republiky

Úkoly policejních orgánů plní v rámci Policejního prezidia České republiky (dále jen „policejní prezidium“) policisté zařazení u odboru obecné kriminality a odboru hospodářské kriminality úřadu služby kriminální policie a vyšetřování šetřením, prověřováním a vyšetřováním trestných činů, které jím byly převzaty nebo přikázány na základě rozhodnutí náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování nebo policejního prezidenta.

Čl. 8

Úkoly policejních orgánů Ředitelství služby cizinecké policie

Úkoly policejních orgánů plní v rámci Ředitelství služby cizinecké policie policisté zařazení u

- a) oddělení řízení šetření trestné činnosti a dokumentace

šetřením a prověřováním trestných činů, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři roky,

1. spáchaných v souvislosti

- 1.1. s porušením režimu pobytu cizinců na území České republiky a napomáháním k neoprávněnému pobytu,
- 1.2. s poškozením zařízení určených k vyznačení a avizaci státních hranic a zařízení určených k zabránění nedovoleného překročení státní hranice,
- 1.3. s přeshraniční trestnou činností,
- 1.4. s organizováním, umožněním či napomáháním k nedovolenému překročení státní hranice nebo napomáhání s přepravou přes území České republiky po nedovoleném překročení státní hranice,

2. které samy odhalí v souvislosti

- 2.1. s protiprávním jednáním na úseku řízení motorového vozidla,
- 2.2. s provozováním prostituce a ohrožování mravnosti,

- b) inspektorátu cizinecké policie na mezinárodním letišti Praha–Ruzyně, inspektorátu cizinecké policie na mezinárodním letišti Karlovy Vary, inspektorátu cizinecké policie na mezinárodním letišti Pardubice, inspektorátu cizinecké policie na mezinárodním letišti Brno-Tuřany a inspektorátu cizinecké policie na mezinárodním letišti Ostrava–Mošnov

šetřením a prověřováním trestných činů, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři roky

¹²⁾ Pokyn ministra vnitra č. 32/2008, kterým se stanoví působnost Policie České republiky úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu služby kriminální policie a vyšetřování.

1. spáchaných na území mezinárodního letiště Praha–Ruzyně, Karlovy Vary, Pardubice, Brno–Tuřany a Ostrava–Mošnov,
 2. které samy odhalí mimo území mezinárodního letiště při plnění úkolů na úseku ochrany civilního letectví před protiprávními činy,
- pokud tyto úkoly nepřevzaly policejní orgány uvedené v čl. 4 až 7.

Čl. 9

Úkoly policejních orgánů kontrolních útvarů

(1) Úkoly policejních orgánů plní policisté kontrolních útvarů

- a) šetřením a prověřováním trestných činů do doby potvrzení skutečností nasvědčujících tomu, že jde o podezření z trestného činu spáchaného policistou nebo zaměstnancem policie v souvislosti s plněním služebních nebo pracovních úkolů, v případech
 1. podnětů k trestnímu stíhání, které odhalí vlastní činností,
 2. vzniku škody, zranění nebo úmrtí osoby,
- b) i v případech
 1. pohřešování policisty nebo zaměstnance policie,
 2. sebevražd a náhlých úmrtí policisty nebo zaměstnance policie mimo zdravotnická zařízení.

(2) Spory o příslušnost mezi policejními orgány kontrolních útvarů krajských ředitelství a útvary s celostátní působností rozhoduje ředitel úřadu vnitřní kontroly Policejního prezidia České republiky.

Čl. 10

(1) O trvalém plnění úkolů policejních orgánů jinými nižšími organizačními články útvarů policie než uvedenými v čl. 4 až 9 rozhoduje policejní prezident.

(2) Vedoucí pracovníci mohou, zpravidla po doloženém projednání se státním zástupcem, který v trestní věci vykonává dozor, rozhodnout v jednotlivých případech o změně příslušnosti podřízených policejních orgánů nebo převzetí věci od policejního orgánu nižšího stupně působnosti. Pokud policejní orgán rozhodne o svém vyloučení¹³⁾, rozhodne o změně příslušnosti policejního orgánu nejbližší společný nadřízený vedoucí pracovník, který tuto pravomoc může delegovat na vedoucí pracovníky vyššího stupně řízení, než je vyloučený policejní orgán. O změně příslušnosti informuje státní zastupitelství, které vykonává v trestní věci dozor. Pokud rozhodne o svém vyloučení osoba služebně činná v policejním orgánu, nebo je-li takové osobě věc odejmuta státním zástupcem, jakož i v jiných odůvodněných případech, rozhodne o přidělení věci jiné osobě služebně činné u téhož policejního orgánu nejbližší nadřízený vedoucí pracovník.

(3) Rozhodnutí o věcné a funkční příslušnosti vydává příslušný vedoucí pracovník zpravidla písemně. Vydá-li je ústně, zaznamená se ve stejnopisu trestního spisu.

¹³⁾ § 30 zákona č. 141/1961 Sb.

(4) Vedoucí pracovníci mohou zřizovat pracovní týmy¹⁴⁾.

(5) Ostatní policisté mohou provádět zejména šetření a jednotlivé úkony trestního řízení, pokud jde o neodkladné a neopakovatelné úkony, nebo na základě dožádání policejních orgánů¹⁵⁾ a úkony na základě pokynu státního zástupce.

(6) Policejní orgány plní obdobně úkoly uvedené v čl. 4 až 9 při provádění šetření, prověřování a vyšetřování na základě oprávněných požadavků zahraničních policejních a justičních orgánů.

Hlava II

Místní příslušnost a spory o příslušnost

Čl. 11

Místní příslušnost

(1) Místně příslušným je ten policejní orgán, v jehož územním obvodu byl trestný čin spáchán, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Nelze-li místo činu zjistit nebo byl-li čin spáchán v cizině, je místně příslušný policejní orgán, v jehož územním obvodu podezřelý nebo obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje. Jestliže nelze tato místa zjistit anebo jsou mimo území České republiky, je místně příslušný ten policejní orgán, v jehož územním obvodu trestný čin vyšel najevo.

(3) Za místo, kde trestný čin vyšel najevo, se považuje místo na území České republiky, kde se věcně a funkčně příslušný policejní orgán jako první dozvěděl o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl trestný čin spáchán.

(4) O trestném činu, který byl spáchán v územních obvodech dvou nebo více policejních orgánů, koná řízení policejní orgán, jemuž byl trestný čin oznámen, nebo mu byl doručen podnět k zahájení trestního stíhání anebo který takový trestný čin nebo jeho pachatele zjistil.

(5) Byly-li pro stejný trestný čin zahájeny úkony trestního řízení v územních obvodech více policejních orgánů, koná řízení ten policejní orgán, kde byly zahájeny úkony trestního řízení nejdříve; to platí i u trestních věcí, kde bylo zahájeno trestní stíhání.

(6) V případě, kdy se jedná o tzv. distanční delikt je místně příslušný ten policejní orgán, v jehož územním obvodu došlo k jednání pachatele. Není-li toto místo známé nebo je-li v cizině, pak je místně příslušný ten policejní orgán, v jehož územním obvodu došlo nebo mělo dojít ke vzniku následku. Přichází-li v úvahu více následků, je místně příslušný policejní orgán, v jehož obvodu došlo k jednání nejbližšímu dokonání trestného činu.

(7) Pro určení místní příslušnosti u krádeží zásilek přepravovaných v zaplombovaných železničních vozech nebo přepravních skříních je místem, kde trestný čin vyšel najevo, ta železniční stanice, ve které podle všeobecného zápisu došlo k poslednímu přeplombování zásilky, přičemž v cílové železniční stanici byla

¹⁴⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 190/2008, o operativně pátrací činnosti a zřizování pracovních týmů a pracovních skupin.

¹⁵⁾ Např. Čl. 1 odst. 4 písm. a) závazného pokynu policejního prezidenta č. 217/2008, kterým se upravuje činnost zásahových jednotek.

zjištěna neúplnost zásilky a nově zavěšená plomba nebyla porušena. V ostatních případech krádeží zásilek přepravovaných v zaplombovaných železničních vozech nebo přepravních skříních je místně příslušný policejní orgán, v jehož územním obvodu se nachází železniční stanice, kde byla vystavena hlášenka o podezření z krádeže.

Čl. 12 Společné řízení

(1) Společné řízení koná policejní orgán, který je příslušný konat řízení proti pachateli trestného činu nebo o nejzávažnějším trestném činu.

(2) K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze řízení o některém z trestných činů nebo proti některému z obviněných vyloučit ze společného řízení. Příslušnost policejního orgánu, který věc vyloučil, se nemění.

Čl. 13 Spory o příslušnost

(1) Vznikne-li mezi policejními orgány spor o příslušnost, který není možné odstranit ani dohodou mezi vedoucími pracovníky, rozhodne o něm zpravidla po projednání se státním zástupcem, který v trestní věci vykonává dozor, nadřízený vedoucí pracovník nebo vedoucí pracovník uvedený v čl. 3 odst. 2 písm. a) až c), e) a f), o čemž se učiní záznam v trestním spise.

(2) Vedoucí pracovníci, kteří se dostali do sporu, předloží služebním postupem nadřízenému vedoucímu pracovníkovi nebo vedoucímu pracovníkovi uvedenému v odstavci 1 zpravidla originál trestního spisu se svými stanovisky a odůvodněnými návrhy na řešení sporu.

(3) Při rozhodování sporu o příslušnost zohlední vedoucí pracovník uvedený v odstavci 1 též požadavek rychlosti a hospodárnosti trestního řízení a jiné závažné důvody (např. dosavadní chybný procesní postup účastníka sporu).

(4) Do doby, než bude o sporu rozhodnuto, postupuje policejní orgán, který oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání přijal, jako by byl ve věci příslušný.

(5) Ustanovením odstavců 1 až 3 nejsou dotčena oprávnění státního zástupce¹⁶⁾.

(6) Spory mezi policejním orgánem policie a jiným policejním orgánem řeší státní zástupce¹⁷⁾.

ČÁST TŘETÍ Součinnost

Čl. 14

(1) Policejní orgány a policisté jsou povinni při plnění úkolů v trestním řízení navzájem spolupracovat. V odůvodněných případech, zejména při provádění neodkladných a neopakovatelných úkonů¹⁸⁾ a neodkladných opatření, jsou oprávněni

¹⁶⁾ § 157 odst. 2 a § 162 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁷⁾ § 158 odst. 10 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁸⁾ § 160 odst. 3 a 4 zákona č. 141/1961 Sb.

požádat kteréhokoliv policistu ve službě o pomoc. Pokud tomu nebrání důležitý zájem služby, je policista povinen v nezbytném rozsahu pomoc poskytnout.

(2) Policejní orgány a policisté jsou povinni si poskytovat pomoc tak, aby byl co nejrychleji objasněn skutkový stav a zjištěn pachatel trestného činu. Vedoucí pracovníci, u kterých je vykonávána dozorčí nebo obdobná služba, se mohou se souhlasem nejbližše společně nadřízeného vedoucího pracovníka dohodnout na společném nebo střídavém zabezpečování příjmu trestních oznámení a výjezdů na místa činů, o čemž může nejbližše společně nadřízený vedoucí pracovník rozhodnout sám.

(3) Pokud je to nezbytné, požádá policejní orgán o provedení potřebného úkonu nebo opatření jiný policejní orgán, zpravidla stejného stupně působnosti. Dožádání se v zájmu urychlení provádí zpravidla telefonicky, e-mailem, faxem apod. V dožádání je třeba stručně vyhodnotit skutkovou a taktickou stránku trestní věci, čeho se týká, jaké úkony mají být provedeny, případně jak má být při jejich provádění postupováno. Týká-li se úkon vysvětlení nebo výsledku obviněného, podezřelého nebo svědka, je třeba uvést, jaké otázky mají být zodpovězeny a problémy, k nimž má být úkon zaměřen, včetně informace o tom, zda obhájce oznámil, že se chce úkonu zúčastnit¹⁹⁾. Dožádání musí být vyřízeno urychleně, bez zbytečných průtahů, zpravidla ve lhůtě do deseti dnů. Nelze-li dožádání včas vyhovět, vyrozumí se o tom dožadující policejní orgán. Dožádaný policejní orgán je povinen provést ve svém územním obvodu též další úkony, jejichž nutnost vyplynula z provádění dožádaného úkonu. Postoupí-li dožádání jinému policejnímu orgánu, dožadující policejní orgán o tom vyrozumí.

(4) Dožádání o provedení výsledku a jiných úkonů u obviněného ve vazbě se zasílají policejnímu orgánu služby kriminální policie a vyšetřování, který vede proti tomuto obviněnému vazební vyšetřování. Pokud dožádaný policejní orgán obdržel dožádání před skončením vyšetřování, je povinen mu vyhovět. V případě, že již bylo vyšetřování skončeno a obviněný je nadále ve vazbě, zajistí dožádaný policejní orgán souhlas státního zástupce nebo soudu k provedení úkonu a dožádání buď vyhoví sám, nebo je s tímto souhlasem postoupí policejnímu orgánu služby kriminální policie a vyšetřování, v jehož územním obvodu se vazba vykonává. Má-li být vyslechnut odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody, dožádání se zašle policejnímu orgánu zpravidla stejného stupně působnosti, v jehož územním obvodu se nachází věznice, v níž je trest vykonáván.

(5) Policejní orgán, který není sám schopen řešit závažnější nebo složitější případy trestné činnosti a provádět náročnější kriminalistickotechnické nebo operativně pátrací úkony, je povinen si vyžádat součinnost specializovaného útvaru policie. Potřebnou komunikaci s tímto útvarem policejní orgán provádí pod číslem jednacím trestního spisu, ke kterému jsou úkony vyžadovány. Úkony, které musí být chráněny²⁰⁾, se vedou pod utajovaným číslem jednacím přiřazeným k číslu jednacím trestního spisu. Výjimku tvoří právní pomoci.

¹⁹⁾ § 165 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁰⁾ Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST ČTVRTÁ Skupina dokumentace

Čl. 15

(1) V zájmu účelné dělby činnosti a prohloubení specializace a odbornosti policistů mohou vedoucí pracovníci se souhlasem nadřízeného vedoucího pracovníka určit k plnění úkolů v trestním řízení potřebný počet policistů, kteří tvoří skupinu dokumentace.

(2) Skupina dokumentace zabezpečuje zejména

- a) příjem a evidování trestních oznámení a jiných podnětů k trestnímu stíhání, výjezdy na místa trestných činů, ohledání místa činu a provádění jiných úkonů a opatření na místech trestných činů, a to zpravidla zapojováním do systému dozorčích nebo obdobných služeb,
- b) provádění dalších úkonů trestního řízení k objasnění skutkového stavu trestní věci a zjištění pachatele včetně pořizování příslušné dokumentace,
- c) provádění analýz trestných činů neznámých pachatelů, typování a prověřování podezřelých osob,
- d) zpracovávání statistických a jiných výkazů o trestných činech, podkladů pro zprávy a hodnocení stavu a úrovně trestního řízení a objasněnosti trestných činů,
- e) provádění nezbytných opatření k předcházení trestné činnosti.

(3) Činnost policistů skupiny dokumentace plánuje, organizuje a kontroluje vedoucí pracovník, případně pracovník skupiny dokumentace pověřený jejím vedením.

ČÁST PÁTÁ Výjezdové skupiny policejních orgánů

Čl. 16

Základní ustanovení

K rychlému, účinnému a odbornému zásahu policistů na místech trestných činů a jiných událostí se vedle systému dozorčích nebo obdobných služeb mohou zřizovat výjezdové skupiny. Výjezdové skupiny jsou určeny zejména ke zpracování nápadu trestné činnosti, k jejímuž prověřování jsou příslušné policejní orgány služby kriminální policie a vyšetřování, nebo kde je na místě konat vyšetřování a pro pomoc policejním orgánům, u kterých není možné

- a) zabezpečit plnění tohoto úkolu v systému dozorčích nebo obdobných služeb,
- b) zpracovat vlastními silami a prostředky zvýšený nápad trestné činnosti,
- c) zabezpečit u závažnějších nebo složitějších případů trestné činnosti potřebnou rychlost a kvalitu prováděných úkonů.

Čl. 17

Zřizování výjezdových skupin a jejich působnost

(1) Výjezdové skupiny se trvale zřizují u územních odborů krajských ředitelství, obvodních a městských ředitelství a služby kriminální policie a vyšetřování krajských ředitelství; lze je trvale nebo dočasně zřizovat, vyžaduje-li to situace,

i u jiných policejních orgánů. Podle potřeb a možností lze u policejního orgánu zřídit i více výjezdových skupin.

(2) Výjezdové skupiny zřizují vedoucí pracovníci; stanoví složení výjezdových skupin, stupeň a podmínky služební pohotovosti, podmínky výkonu služby a jejich materiálně-technické zabezpečení.

(3) Územní působnost výjezdových skupin je shodná s územní působností policejních orgánů, u kterých byly zřízeny, pokud nadřízený vedoucí pracovník nestanoví jinak.

(4) Do výjezdové skupiny je zpravidla určován policista služby kriminální policie a vyšetřování pověřený vyšetřováním, policista služby kriminální policie a vyšetřování zařazený na úseku odhalování trestné činnosti, kriminalistický technik, psovod a další policisté podle místní problematiky a povahy řešených případů. Do funkce vedoucího výjezdové skupiny je určován odborně nejschopnější a nejzkušenější policista.

(5) Členové výjezdové skupiny kromě policistů – specialistů (např. kriminalistický technik) plní úkoly policejního orgánu a konají úkony trestního řízení.

Čl. 18

Systém a obsah pracovní činnosti výjezdové skupiny

(1) Výkon služby policistů zařazených do výjezdové skupiny je plánován v rozdělovnících, které jsou zpracovávány nejméně 14 dní dopředu. Rozdělovník zpracovává policista určený vedoucím pracovníkem (zpravidla vedoucím kanceláře, na podkladě návrhů vedoucích pracovníků zainteresovaných nižších organizačních článků).

(2) U policejních orgánů, kde je zřízeno operační středisko, jsou termíny nástupu a ukončení služby policistů výjezdové skupiny zpravidla shodné s termíny nástupu a ukončení služby pracovníků operačního střediska.

(3) Pokud to dovolují podmínky služebního ubytování, jsou pro policisty výjezdové skupiny vyčleněny zvláštní prostory určené k jejich činnosti a odpočinku, napojené přímou telefonní linkou na operační středisko nebo na dozorčí službu útvaru policie.

(4) O podmínkách služební pohotovosti policistů výjezdové skupiny jako celku nebo jejich jednotlivých členů v mimoslužební době rozhoduje vedoucí pracovník. Pokud není stanoveno, aby se policisté výjezdové skupiny v mimopracovní době trvale zdržovali na pracovišti, musí být zabezpečena možnost jejich rychlého přesunu z místa předem hlášeného pobytu.

(5) V době služby se policisté výjezdové skupiny zpravidla zdržují na svém pracovišti a vykonávají běžnou služební činnost. Mimo objekt policie se mohou vzdálit jen v nezbytných případech a s vědomím nejbližší služebně nadřízeného vedoucího pracovníka, který je povinen poskytnout v případě vyslání výjezdové skupiny přiměřenou náhradu za nepřítomného policistu výjezdové skupiny.

(6) O vyslání a obsazení výjezdové skupiny rozhoduje příslušný vedoucí pracovník. Podle situace a povahy řešených případů mohou o vyslání výjezdové skupiny rozhodnout i vedoucí pracovníci vyšších stupňů řízení. Podle povahy

řešeného případu může být rozhodnuto o vyslání jen některých členů výjezdové skupiny. Policista pověřený vyšetřováním vyjíždí vždy, kdy trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání směřuje k trestnému činu, jehož horní hranice trestu odnětí svobody převyšuje tři roky nebo mají-li být konány úkony ve vyšetřování.

(7) Výjezdová skupina zůstává na místě činu až do provedení všech potřebných služebních úkonů. Vedoucí výjezdové skupiny může podle okolností rozhodnout, kterého jejího člena již není na místě třeba.

(8) U policejních orgánů, kde nejsou zřízena operační střediska, plní jejich úkoly dozorčí nebo obdobná služba.

Čl. 19

Hlavní úkoly výjezdové skupiny

(1) Výjezdová skupina je vysílána zpravidla v případech, kdy vzniklo nebo bezprostředně hrozí nebezpečí vzniku újmy na zdraví, životě nebo škody na majetku za podmínek uvedených v čl. 16. Při vyslání plní zejména tyto hlavní úkoly:

- a) provádí opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku k poskytnutí první pomoci zraněným osobám nebo k jejich lékařskému ošetření a zjišťuje druh a rozsah zranění,
- b) zabraňuje pachatelům v pokračování nebo dokonání trestných činů,
- c) zajišťuje dostatečné vyhrazení prostoru pro ohledání místa činu, pokud již nebylo jiným policistou provedeno dříve, a vyhradí a zajistí další prostory pro soustředění osob, které jsou pro objasnění trestní věci na místě činu potřebné,
- d) provádí vyhledání, ohledání a zajištění místa činu, předmětů a stop a zpracování dokumentace z místa činu,
- e) zajišťuje podle potřeby nasazení služebního psa,
- f) zjišťuje poškozené osoby a svědky a o podaném vysvětlení nebo výsledku sepisuje příslušné úřední záznamy a protokoly,
- g) podle povahy případů zajišťuje přibrání konzultantů a znalců, a to zejména tehdy, kdy odborné posouzení skutečností na místě činu nelze odkládat; v případě znalců se přednostně přibírají znalecká pracoviště policie²¹⁾,
- h) organizuje pátrání po osobách a věcech²²⁾,
- i) provádí zadržení podezřelých osob,
- j) vyhodnocuje výsledky prvotních úkonů a provádí další potřebné úkony a opatření.

(2) Výjezdová skupina vyhotovuje zpravidla

- a) protokol o ohledání místa činu, předmětů a stop, topografickou a fotografickou dokumentaci, případně videodokumentaci,

²¹⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 77/2009, kterým se upravuje věcná, funkční a místní příslušnost znaleckých pracovišť Policie České republiky.

²²⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 135/2010, o pátrání.

- b) záznam o zahájení úkonů trestního řízení, protokol o trestním oznámení, úřední záznamy o podaném vysvětlení, protokoly o výsledku poškozených, svědků a podezřelých osob, záznamy o omezení osobní svobody osob,
- c) protokol o použití služebního psa,
- d) zprávu o výjezdu, která obsahuje provedená opatření, včetně kriminalisticko-taktického vyhodnocení důkazů, stop, informací, stanovení verzí a úkolů, záznamy o provedení pátracích opatření apod.

Čl. 20

Povinnosti a práva policistů výjezdové skupiny

(1) Policisté výjezdové skupiny jsou po dobu trvání služby podřízeni vedoucímu výjezdové skupiny. Jsou povinni plnit jeho pokyny a hlásit mu všechny okolnosti, které by bránily plnění jejich povinností.

(2) Policisté výjezdové skupiny musí být řádně ustrojeni a vybaveni potřebnou výzbrojí a výstrojí. Rozsah výzbroje a způsob vystrojení policistů výjezdové skupiny určuje s ohledem na konkrétní podmínky, charakter pracovní činnosti a klimatické podmínky vedoucí pracovník nebo vedoucí výjezdové skupiny.

(3) V případě, že se výjezdová skupina nebo někteří policisté zdržují v noční době v objektu útvaru policie, mohou v době, kdy není výjezdová skupina vyslána, odpočívat. Způsob ustrojení při odpočinku stanoví vedoucí výjezdové skupiny.

Čl. 21

Povinnosti vedoucího výjezdové skupiny

(1) Vedoucí výjezdové skupiny je povinen

- a) oznámit nástup a ukončení služby výjezdové skupiny pracovníkovi operačního střediska,
- b) provést při nástupu služby kontrolu výzbroje a výstroje policistů výjezdové skupiny, překontrolovat a převzít další prostředky určené pro činnost výjezdové skupiny,
- c) příjezd výjezdové skupiny na místo činu a odjezd z něj ohlásit operačnímu středisku; po seznámení se situací na místě činu podávat operačnímu středisku hlášení o události²³⁾,
- d) řídit práci výjezdové skupiny na místě činu a policistů vyslaných na místo události k provedení potřebných úkonů a podle vývoje situace přijímat operativní rozhodnutí,
- e) vyžadovat podle potřeby prostřednictvím pracovníka operačního střediska zajištění účasti konkrétních konzultantů nebo znalců, dalších policistů nebo jiných orgánů, případně provedení služebních úkonů a opatření mimo místo činu,
- f) zajistit důsledné zpracování dokumentace o všech prováděných služebních úkonech,

²³⁾ Např. čl. 4, 5, 8 závazného pokynu policejního prezidenta č. 136/2006, kterým se upravuje postup při hlášení událostí a provozování informačního systému „Událost“.

- g) plnit úkoly v oblasti hlášení o událostech²⁴⁾,
- h) zabezpečovat ofenzivní způsob řízení výjezdové činnosti, včetně součinnosti s jinými policejními orgány, k rychlému objasnění případu.

(2) Dostaví-li se na místo činu vedoucí pracovník věcně a místně příslušného policejního orgánu nebo policejního orgánu vyššího stupně řízení, informuje jej vedoucí výjezdové skupiny o průběhu prověřování trestní věci. Pokud vedoucí pracovník bude udílet pokyny k prováděným úkonům, stává se odpovědným za činnost policistů na místě činu.

ČÁST ŠESTÁ Metodika postupu při prověřování a vyšetřování

Hlava I Obecná ustanovení

Čl. 22 Ochrana utajovaných informací

(1) Trestní věci, v nichž předmětem trestního řízení jsou utajované informace chráněné právním předpisem²⁰⁾, lze přidělovat jen policistům, kteří splňují podmínky přístupu k utajované informaci²⁵⁾. Zjistí-li policista až v průběhu trestního řízení, že jeho předmětem budou utajované informace chráněné právním předpisem²⁰⁾, oznámí tuto skutečnost neprodleně vedoucímu pracovníkovi.

(2) Další osoby, které se musí zúčastnit trestního řízení²⁶⁾, musí být předem poučeny²⁷⁾.

(3) O provedeném poučení vyhotoví policejní orgán písemný záznam²⁸⁾. Jeden výtisk poučení předá poučené osobě, jeden výtisk založí do trestního spisu a jeden výtisk předá bez zbytečného odkladu příslušnému odbornému pracovišti ochrany utajovaných informací.

Čl. 23 Poznatky a jiné podněty

(1) Jestliže se v průběhu trestního řízení zjistí poznatky o trestné činnosti, která není předmětem trestního řízení a k jejichž prověření není policejní orgán příslušný, předá je zpravidla příslušnému policejnímu orgánu, pokud nebude rozhodnuto jinak (čl. 10 odst. 2).

(2) Ve věcech přestupků se poznatky vždy předají příslušnému orgánu oprávněnému k prošetření nebo projednání přestupků. U osob podléhajících

²⁴⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 136/2006.

²⁵⁾ § 6 a 11 zákona č. 412/2005 Sb.

²⁶⁾ § 51b zákona č. 141/1961 Sb.

²⁷⁾ § 58 odst. 4 a 5 zákona č. 412/2005 Sb.

²⁸⁾ Příloha č. 10 vyhlášky č. 527/2005 Sb., o stanovení vzorů v oblasti personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti a o seznamech písemností přikládaných k žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby a k žádosti o bezpečnostní způsobilost fyzické osoby a o způsobu podání těchto žádostí (vyhláška o personální bezpečnosti).

kázeňské pravomoci²⁹⁾ se předají příslušnému vedoucímu pracovníkovi a u osob podléhajících kárnému řízení³⁰⁾ jejich nadřízeným orgánům.

(3) Při šetření poznatků o skutečnostech, na jejichž základě nelze bez provedení dalších úkonů dovodit podezření, že byl spáchán trestný čin, postupují policisté podle právního předpisu²⁾. Vzniknou-li z takového šetření nějaké písemnosti, jsou evidovány pod číslem jednacím³¹⁾.

Hlava II

Vztahy k státním zástupcům a soudcům

Čl. 24

Dozor státního zástupce

(1) Státním zástupcem v trestním řízení je státní zástupce vykonávající v trestní věci dozor, není-li takový, státní zástupce věcně a místně příslušný, pokud lze ze skutkových údajů příslušnost stanovit. Nelze-li pro neúplnost skutkových údajů určit příslušnost státního zástupce k výkonu dozoru v trestním řízení v době, kdy policejní orgán sepsal záznam o zahájení úkonů trestního řízení, doručí se tento záznam státnímu zástupci, jenž je jinak příslušný vykonávat dozor nad činností policejního orgánu, který záznam sepsal.

(2) Policejní orgán je povinen umožnit státnímu zástupci, aby mohl osobně a soustavně sledovat postup trestního řízení a být osobně přítomen kterémukoliv procesnímu úkonu. V případech, kdy si státní zástupce vyhradil účast na procesním úkonu, vyrozumí jej policejní orgán nejméně 24 hodin před provedením takového úkonu, pokud nejde o procesní úkon, který nesnese odkladu. Státnímu zástupci zašle do 48 hodin opis protokolu o procesních úkonech, pokud si to vyhradí.

(3) Policejní orgán je povinen na žádost informovat státního zástupce o stavu trestního řízení, zejména bezodkladně odpovědět na dotaz ohledně předpokládané lhůty a způsobu ukončení trestní věci. Na žádost státního zástupce je povinen mu předložit zpravidla originál trestního spisu, další související materiály a plán další činnosti. Stejnopis záznamu o prověrce, pokud jej obdržel, založí policejní orgán k pomocným materiálům trestního spisu, nestanoví-li státní zástupce jinak.

Čl. 25

Pokyny státního zástupce

(1) Pokyny státního zástupce, udělené v písemné podobě, se založí do trestního spisu. O ústně obdrženém pokynu státního zástupce zpracuje policista úřední záznam, který před založením do trestního spisu neprodleně předloží svému nejbližší nadřízenému vedoucímu pracovníkovi.

²⁹⁾ Např. § 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰⁾ Např. zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů.

³¹⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2007, kterým se vydává spisový a skartační řád Policie České republiky, ve znění závazného pokynu policejního prezidenta č. 121/2008.

(2) Pokyny státního zástupce policejnímu orgánu k vydání usnesení, proti němuž je přípustná stížnost³²⁾ se zařadí do originálu trestního spisu. Ostatní pokyny se zakládají do originálu trestního spisu, stanoví-li tak státní zástupce³³⁾.

(3) Policejní orgán je povinen plnit pokyny státního zástupce v případech, kdy státní zástupce sám koná vyšetřování nebo zkrácené přípravné řízení, nebo se osobně účastní prováděných procesních úkonů.

Čl. 26

Nariadení, předchozí souhlas a písemné povolení státního zástupce

(1) Nariadení státního zástupce je třeba

- a) k zadržení zásilky (§ 86 odst. 1 trestního řádu),
- b) k záměně zásilky (§ 87a odst. 1 trestního řádu),
- c) ke sledování zásilky (§ 87b odst. 1 trestního řádu),
- d) k zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 1 trestního řádu).

(2) Předchozího souhlasu státního zástupce je třeba zejména

- a) k zadržení podezřelého (§ 76 odst. 1 věta první a druhá trestního řádu),
- b) k odnětí věci (§ 79 odst. 1 trestního řádu),
- c) k zajištění peněžních prostředků na účtu u banky (§ 79a odst. 1 trestního řádu) a k omezení nebo zrušení tohoto zajištění (§ 79a odst. 3 trestního řádu),
- d) k zajištění dalších finančních prostředků - peněžních prostředků na účtu u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiných subjektů, které vedou účet pro jiného, blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu a na zrušení nebo omezení tohoto zajištění (§ 79b trestního řádu),
- e) k zajištění nemovitosti a k omezení nebo zrušení tohoto zajištění (§ 79d odst. 1 a 7 trestního řádu),
- f) k zajištění jiné majetkové hodnoty (§ 79e trestního řádu),
- g) k zajištění náhradní hodnoty (§ 79f trestního řádu),
- h) k příkazu k osobní prohlídce (§ 83b trestního řádu),
- i) k provádění důkazu v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku (§ 85c trestního řádu),
- j) ke zničení záznamu o odposlechu a záznamu o telekomunikačním provozu (§ 88 odst. 7 trestního řádu),
- k) k dočasnému odložení trestního stíhání (§ 159b trestního řádu),
- l) k překonání odporu podezřelého (§ 114 odst. 4 trestního řádu),
- m) k pohřbení mrtvol, vzniklo-li podezření, že smrt člověka byla způsobena trestným činem a byla-li provedena pitva (§ 115 odst. 1 trestního řádu).

³²⁾ § 146 odst. 2 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb.

³³⁾ § 19 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 23/1994 Sb.

(3) Písemného povolení státního zástupce je třeba

- a) k předstíranému převodu (§ 158c odst. 2 trestního řádu),
- b) ke sledování osob a věcí (§ 158d odst. 2 trestního řádu).

(4) Žádá-li policejní orgán státního zástupce o souhlas k některému z úkonů uvedených v odstavci 2, předloží mu písemné materiály umožňující na základě zjištěných skutečností objektivně posoudit důvody k provedení procesního úkonu. Obdobně postupuje, dává-li podnět státnímu zástupci, aby rozhodl o zadržení, záměně nebo sledování zásilky, nebo vydal povolení k předstíranému převodu nebo sledování osob a věcí. Výjimečně, hrozí-li nebezpečí z prodlení, lze ze závažných důvodů informovat státního zástupce o zjištěných skutečnostech odůvodňujících některý z procesních úkonů, k nimž je třeba jeho souhlasu, i telefonicky.

(5) Předchozí souhlas státního zástupce k procesním úkonům podle odstavce 2 se připojí k rozhodnutí, kterým procesní úkon policejní orgán nařídí, a jde-li o zadržení podezřelého³⁴⁾, na písemnou žádost policejního orgánu o souhlas k tomuto úkonu. Obdobně postupuje, byl-li souhlas výjimečně udělen například telefonicky a policista o tom vyhotovil písemný záznam.

(6) Provede-li policejní orgán některý z procesních úkonů uvedených v odstavci 2 písm. a) až m) v naléhavých případech jako úkon, který nesnese odkladu, aniž by vyžádal souhlas státního zástupce, poznamená konkrétní důvody, pro které nemohl být souhlas státního zástupce předem vyžádán, do protokolu o procesním úkonu a státního zástupce neprodleně informuje. Rozhodne-li policejní orgán o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky nebo zajištění dalších finančních prostředků³⁵⁾ bez souhlasu státního zástupce v případě, že jde o procesní úkon neodkladný, je povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci.

Čl. 27

Rozhodnutí a souhlas soudce

(1) Rozhodnutí soudce je třeba

- a) o vazbě (§ 68 odst. 1, § 69 odst. 5, § 72 odst. 1, § 73 a 73a trestního řádu),
- b) k vydání příkazu k zatčení (§ 69 odst. 1 trestního řádu),
- c) k nařízení domovní prohlídky (§ 83 odst. 1 trestního řádu),
- d) k nařízení prohlídky jiných prostor a pozemků (§ 83a odst. 1 trestního řádu),
- e) k nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (§ 88 odst. 1 trestního řádu),
- f) k prodloužení doby odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (§ 88 odst. 4 trestního řádu),
- g) ke zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu (§ 88a odst. 1 trestního řádu),
- h) k nařízení zkoumání duševního stavu obviněného ve zdravotnickém ústavu nebo zvláštním oddělení věznice (§ 116 odst. 2 trestního řádu),

³⁴⁾ § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

³⁵⁾ § 79a a 79b zákona č. 141/1961 Sb.

- i) k prodloužení lhůty až o jeden měsíc při pozorování duševního stavu (§ 117 trestního řádu),
- j) k omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody (§ 74a odst. 1 trestního řádu).

(2) Souhlasu soudce je třeba

- a) k vyžadování informací utajovaných dle příslušného zákona nebo na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti (§ 8 odst. 5 trestního řádu),
- b) k otevření zásilky (§ 87 odst. 1 trestního řádu),
- c) k záměně zásilky (§ 87a trestního řádu).

(3) Předchozího povolení soudce je třeba

- a) ke sledování osob a věcí (§ 158d odst. 3 trestního řádu),
- b) k použití agenta (§ 158e odst. 4 trestního řádu).

(4) K úkonům podle odstavce 1 písm. a) až e), g) až i) předloží policejní orgán státnímu zástupci podnět, aby soudce vydal příkaz k provedení těchto procesních úkonů. K úkonu podle odstavce 1 písm. f) podá policejní orgán podnět na vydání příkazu zpravidla přímo soudci. Podnět policejního orgánu musí být písemný, podrobně odůvodněný a dokumentovaný takovým důkazním materiálem, na základě kterého by bylo možno důvodnost konkrétního podnětu policejního orgánu posoudit.

(5) O souhlas k otevření zadržené zásilky³⁶⁾ požádá policejní orgán prostřednictvím státního zástupce okresní soud, v jehož územním obvodu je činný státní zástupce, který nařídil, aby zásilka byla poštou nebo osobou provádějící dopravu policejnímu orgánu vydána. V písemné žádosti uvede okolnosti vydání zásilky, zejména kdo a kdy zásilku vydal, jméno adresáta, popřípadě odesílatele a skutečnosti odůvodňující z hlediska účelu trestního řízení nezbytnost zjistit obsah zásilky. K žádosti přiloží opis rozhodnutí státního zástupce o zadržení zásilky.

Čl. 28

Dokumentace nepřijatých návrhů a podnětů policejního orgánu

Jestliže státní zástupce nebo soudce návrhu či podnětu policejního orgánu na vydání rozhodnutí nebo žádosti o souhlas k procesnímu úkonu nevyhoví, návrh nebo žádost, spolu se všemi písemnostmi státního zástupce a soudu k němu se vztahujícími, policejní orgán založí do originálu i stejnopisu trestního spisu. Pokud provedení úkonu projednal se státním zástupcem výjimečně telefonicky, sepíše o tom v případě zamítavého stanoviska státního zástupce úřední záznam, který rovněž policejní orgán založí do originálu i stejnopisu trestního spisu.

³⁶⁾ § 87 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

Čl. 29**Stížnost proti usnesení policejního orgánu**

Jestliže uplynula lhůta k podání stížnosti všem oprávněným osobám a policejní orgán stížnosti proti usnesení sám nevyhoví, předloží ji neprodleně státnímu zástupci. V předkládací zprávě označí usnesení, proti němuž stížnost směřuje, uvede, kdo ji podal, zda byla podána včas a popřípadě z jakých důvodů stížnosti nebylo vyhověno. Spolu s předkládací zprávou předloží státnímu zástupci trestní spis nebo jeho část, pokud jako podklad k přezkoumání stížnosti postačí. Nebrání-li dalšímu postupu zákonná překážka³⁷⁾, je policejní orgán povinen v provádění procesních úkonů dál pokračovat. Stížnost a rozhodnutí státního zástupce o stížnosti se založí do originálu trestního spisu.

Hlava III**Převzetí věci policejním orgánem****Čl. 30****Převzetí trestního oznámení**

(1) Policejní orgán je povinen převzít osobní, telefonické, písemné nebo jinak učiněné oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin a bezodkladně učinit opatření k zamezení pokračování trestné činnosti, k jejímu předcházení a k dalšímu řízení ve věci.

(2) Policejní orgán sepíše protokol o trestním oznámení³⁸⁾ bezprostředně poté, co provede nebo zajistí provedení nezbytných úkonů a opatření, a to bez ohledu na věcnou či místní příslušnost (čl. 31 odst. 3). Protokol o trestním oznámení policejní orgán sepíše také tehdy, jestliže oznamovatel podá trestní oznámení ústně a na jeho podkladě nelze ihned provést úkon k získání poznatků a důkazů o trestném činu a ke zjištění pachatele (např. ohledání, zadržení prchajícího). V protokole o trestním oznámení poznamená poučení oznamovatele o odpovědnosti za vědomé uvedení nepravdivých údajů³⁹⁾ a oznamovatele vyslechne. Cílem výslechu je potvrdit nebo vyvrátit existenci skutečností uvedených v trestním oznámení a získat poznatky potřebné k odhalení jiných, z hlediska znaků skutkové podstaty významných skutečností. Je-li oznamovatel poškozeným nebo jeho zmocněncem, vyslechne se též k tomu, zda navrhuje, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit způsobenou škodu⁴⁰⁾. Předá-li oznamovatel policejnímu orgánu některý z listinných nebo věcných důkazů, poznamená to do protokolu o trestním oznámení, kde uvede, o jaké důkazy se jedná. Oznamovateli vydá potvrzení o jejich převzetí, které může nahradit stejnopisem protokolu o trestním oznámení.

(3) Je-li z obsahu trestního oznámení patrné, že jde o trestný čin, popřípadě kdo je jeho pachatelem, a není potřebné bezprostředně provádět úkony k zabránění pokračování trestného činu nebo k odvracení hrozícího nebezpečí, postupuje policejní orgán v souladu se svou věcnou příslušností a to tak, že sepíše záznam o zahájení úkonů trestního řízení³⁾ a oznamovatele vyslechne podle jeho procesního postavení. Přichází-li v úvahu zahájení trestního stíhání, rozhodne policejní orgán

³⁷⁾ § 141 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

³⁸⁾ § 59 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

³⁹⁾ Např. § 181, 184, 345 a 366 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

⁴⁰⁾ § 43 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

oprávněný konat vyšetřování o takovém postupu a dále pokračuje v řízení; policejní orgán, který není oprávněn konat vyšetřování, předá věc příslušnému orgánu. V případě nebezpečí z prodlení s ním předtím bezodkladně konzultuje další postup. Jsou-li dány důvody vazby, lze rozhodnout o zadržení takové osoby³⁴⁾.

(4) Je-li vyslýchán oznamovatel ke krádeži motorového vozidla, požádá ho vyslýchající o vyplnění „Formuláře k odcizenému vozidlu“. V případě odmítnutí zahrne požadované údaje do protokolu o trestním oznámení.

(5) Do protokolu o trestním oznámení se poznamená, zda oznamovatel žádá nebo nežádá, aby byl vyrozuměn o učiněných opatřeních ve věci, v níž podal trestní oznámení. Prohlásí-li oznamovatel do protokolu výslovně, že svého práva využívá, policejní orgán mu do jednoho měsíce po podání trestního oznámení zašle písemné vyrozumění. Poštovní doručenko se připojí k originálu protokolu o výsledku oznamovatele. Má-li oznamovatel, který žádá o vyrozumění o učiněných opatřeních, zpřístupněnu a platnou datovou schránku, doručuje se mu vyrozumění prostřednictvím datové schránky^{40a)}.

(6) Na žádost vydá policejní orgán oznamovateli potvrzení o převzetí trestního oznámení.

Čl. 31

Postup po obdržení trestního oznámení či jiného podnětu

(1) Podání se vždy posuzují podle jejich obsahu, bez ohledu na to, jak jsou označena. Podání, která nejsou trestními oznámeními, se vyřizují podle povahy věci, nejčastěji postoupením příslušnému orgánu, aniž by bylo vydáváno rozhodnutí⁴¹⁾. Oznamovatel se však o provedeném opatření vyrozumí.

(2) Trestním oznámením nejsou zejména

- a) podání, která ani po případném doplnění neobsahují údaje, z nichž lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, ač oznamovatel tvrdí, že jde o trestní oznámení nebo je tak výslovně označil,
- b) podání, která nejsou podatelem podepsána; za taková podání se považují i podání učiněná elektronickou poštou, pokud nemají náležitosti podle právního předpisu⁴²⁾, jestliže z takového podání nelze identifikovat podatele; tato podání lze posoudit jako jiný podnět, na jehož podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu,
- c) řádné a mimořádné opravné prostředky podle trestního řádu nebo podněty k jejich uplatnění,
- d) stížnosti na průtahy při plnění úkolů policejního orgánu, jeho nevhodné chování nebo nespokojenost s jeho postupem,
- e) podání směřující proti svědkům, znalcům, tlumočnickům a osobám, které podaly odborné vyjádření pro obsah jimi podaných vysvětlení, výpovědí, odborných

^{40a)} § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

⁴¹⁾ § 159a zákona č. 141/1961 Sb.

⁴²⁾ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

vyjádření, znaleckých posudků a tlumočnických úkonů v době, kdy ve věci, v níž byly tyto úkony provedeny, ještě nebylo skončeno trestní stíhání a není důvod údaje uvedené v podání samostatně prověřit,

- f) podání, jimiž se podatel domáhá nároků, jež by mohl nebo již bezvýsledně uplatnil v občanském soudním řízení nebo jiném řízení,
- g) podání vyjadřující nespokojenost oznamovatele s postupem či rozhodnutím soudu nebo jiného státního orgánu, než je uvedeno v písmenech c) až f),

pokud v případech uvedených v písmenech c) až g) z podání nevyplývají zřejmé poznatky nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin státním zástupcem, zaměstnancem státního zastupitelství, policejním orgánem, svědkem, znalcem, tlumočnickem, soudcem nebo jinou soudní osobou, popřípadě kteroukoli jinou osobou.

(3) V návaznosti na podání, které je možno považovat za trestní oznámení, policejní orgán zahájí úkony trestního řízení k objasnění a prověření věci⁴³⁾ nebo věc předá jinému příslušnému policejnímu orgánu anebo věc odevzdá⁴¹⁾. Usnesení o odložení věci⁴³⁾ vydá jen v případě, pokud mu předcházelo prověřování zahájené postupem podle právního předpisu³⁾. Převezme-li policejní orgán trestní oznámení nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, k němuž není věcně či místně příslušný a skutkový stav vyžaduje provedení neodkladných nebo neopakovatelných úkonů³⁾, zahájí úkony trestního řízení, úkony provede a věc poté neprodleně předá věcně nebo místně příslušnému policejnímu orgánu. Konkrétní důvody, pro které policejní orgán provádí úkony jako neodkladné nebo neopakovatelné^{43a)}, vždy poznačí v úvodu protokolu o takovém úkonu.

(4) V případě, že je třeba dalšího šetření k závěru, které opatření podle odstavce 2 přichází v úvahu, policejní orgán takové šetření²⁾ provede. V rámci šetření si například opatří a prostuduje příslušné právní předpisy a na jejich základě vyhodnotí oznámení, ujasní si příslušnost a zpracuje plán dalšího postupu. Rovněž může využít v přiměřeném rozsahu ustanovení právního předpisu⁴⁴⁾. Tímto postupem nesmí nahrazovat postup stanovený k řádnému objasnění trestného činu⁴⁵⁾, zejména povinnost neprodleně sepsat záznam o zahájení úkonů trestního řízení³⁾ k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, případně, hrozí-li nebezpečí z prodlení, záznam sepsat neprodleně po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů.

(5) U jiných podnětů, které nejsou trestními oznámeními (např. anonymity, články v tisku, nálezy letáků apod.), se postupuje obdobně podle odstavce 3 nebo 4, lze-li na základě jejich obsahu učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu.

Čl. 32 Plánování

V zájmu zajištění přehlednosti, úplnosti a rychlosti řízení, sestaví policejní orgán, zejména u složitějších, rozsáhlejších nebo závažnějších případů, zpravidla

⁴³⁾ § 159a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

^{43a)} § 158 odst. 3 písm. i) a § 160 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

⁴⁴⁾ Např. § 59 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

⁴⁵⁾ Zákon č. 141/1961 Sb.

bez zbytečného odkladu po převzetí trestního oznámení nebo jiného podnětu, plán další činnosti, kterým je

a) plán prověřování, pokud následuje postup podle právního předpisu³⁾,

b) plán vyšetřování, pokud následuje postup podle právního předpisu⁴⁶⁾,

vedený v informačním systému ETŘ, pokud tomu nebrání taktické důvody nebo rozhodnutí vedoucího pracovníka.

Hlava IV

Úkony po převzetí trestní věci policejním orgánem

Čl. 33

Šetření a prověřování trestních oznámení a jiných podnětů

(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření, zpravidla postupy upravenými v právním předpisu²⁾, včetně využití operativně pátrací činnosti prováděné oprávněnými policisty¹⁴⁾, k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřujících ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti⁴⁷⁾.

(2) K objasnění a prověření skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam o zahájení úkonů trestního řízení, jehož vzor je uveden v příloze, opatruje podklady a nezbytná vysvětlení, vyhledává a zajišťuje místo činu, předměty a stopy trestného činu, provádí další úkony⁴⁸⁾. V této fázi je policista vedoucí trestní řízení povinen zvážit i odůvodněnost postupu podle interního aktu řízení⁴⁹⁾. Dokumentace o úkonech, které byly podkladem k zahájení trestního řízení nebo k jinému rozhodnutí policejního orgánu, tvoří nedílnou součást trestního spisu.

(3) Opis záznamu je nutno do 48 hodin zaslat místně a věcně příslušnému státnímu zástupci⁵⁰⁾.

⁴⁶⁾ § 160 a 161 zákona č. 141/1961 Sb.

⁴⁷⁾ § 158 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

⁴⁸⁾ § 158 odst. 3 až 9 zákona 141/1961 Sb.

⁴⁹⁾ Pokyn náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování č. 14/2009 k provádění finančního šetření v trestním řízení.

⁵⁰⁾ § 12 až 16 vyhlášky č. 23/1994 Sb.

(4) Ve výzvě k dostavení se k podání vysvětlení policejní orgán uvede označení místa a času (dne a hodiny) vysvětlení, jeho předmět, zda a jaké písemnosti nebo jiné věci má osoba s sebou přinést, upozorní na následky nevyhovění výzvě a zda vysvětlení je vyžadováno v souvislosti s jejím protiprávním jednáním. Osoba, která má podat vysvětlení, se poučí o odpovědnosti za uvedení vědomě nepravdivých údajů⁵¹⁾, o právu vysvětlení odepřít a o zákazu požadovat vysvětlení⁵²⁾. Poučí se i o právu na právní pomoc advokáta⁵³⁾. O obsahu vysvětlení se sepíše úřední záznam⁵⁴⁾.

(5) Má-li policejní orgán zato, že výslech svědka nebo rekognice má povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, informuje o tom neprodleně státního zástupce a dá mu podnět k podání návrhu soudci, aby se tohoto úkonu zúčastnil. Státnímu zástupci zdůvodní, proč pokládá rekognici nebo výslech svědka za neodkladný nebo neopakovatelný úkon a postupuje podle jeho pokynu a rozhodnutí. Neshledá-li státní zástupce důvodnost provést výslech svědka nebo rekognici jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon, učiní o tom policejní orgán záznam a úkony neprovede. K zadokumentování důležitých informací policejní orgán opatří potřebná vysvětlení

- a) zpravidla formou neformálního úředního záznamu o tom, co od osoby podávající vysvětlení zjistil významného v souhrnu k předmětné věci (nikoli doslovné vysvětlení osoby), které nebude obsahovat ani poučení osoby podávající vysvětlení ani její podpis (to nebrání tomu, aby podepsala alespoň zákonné poučení) a s tím spojené právo záznam číst,
- b) výjimečně, zejména u skutkově a právně složitých případů, formu záznamu, který bude obsahovat poučení osoby a v němž bude podchyceno doslovné znění jejího vysvětlení a dána jí možnost si záznam přečíst a podepsat, případně vysvětlit odmítnutí podpisu; podpis úředního záznamu touto osobou však není možný, pokud má být úřední záznam postoupen do zahraničí.

Čl. 34

Skončení prověřování

(1) Jestliže na základě úkonů⁵⁵⁾ a jimi zajištěných důkazů lze učinit závěr, že skutečnosti, jež byly předmětem trestního oznámení nebo jiného podnětu, nenaplnují skutkovou podstatu trestného činu, policejní orgán věc usnesením odloží⁴³⁾, není-li na místě vyřídit věc jinak.

(2) O odložení věci policejní orgán rozhodne též tehdy, zjistí-li za podmínek uvedených v odstavci 1, že trestní stíhání je nepřípustné⁵⁶⁾ nebo tak může rozhodnout, je-li neúčelné⁵⁷⁾ s výjimkou, kdy rozhodnutí přísluší státnímu zástupci^{57a)}.

⁵¹⁾ Např. § 181, 184, 345 a 366 zákona č. 40/2009 Sb., § 47a odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁵²⁾ § 158 odst. 7 zákona č. 141/1961 Sb.

⁵³⁾ § 158 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

⁵⁴⁾ § 158 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb.

⁵⁵⁾ § 158 odst. 1 až 9 zákona č. 141/1961 Sb.

⁵⁶⁾ § 159a odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

⁵⁷⁾ § 159a odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

^{57a)} § 159a odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

Věc odloží policejní orgán též tehdy, jestliže se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání⁵⁸⁾.

(3) Usnesení o odložení věci musí být doručeno poškozenému, popřípadě zmocněnci s poučením o právu stížnosti. Oznamovatel se o odložení věci vyrozumí, pokud o to požádal⁵⁹⁾. Usnesení musí být též doručeno do 48 hodin státnímu zástupci.

(4) Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu a není důvod k jejímu odložení a policejní orgán považuje věc za dostatečně objasněnou, odevzdá ji orgánu příslušnému k jejímu projednání⁴³⁾ přípisem s návrhem na projednání věci. Návrh musí obsahovat stručné vylíčení skutkového děje s uvedením důkazů, o které se toto vylíčení opírá, jaký skutek je v jednání pachatele spatřován a důvody odevzdání věci. O odevzdání věci současně vyrozumí státního zástupce.

(5) Dojde-li policejní orgán při prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k závěru, že nejde o trestný čin, ale o přestupek nezjištěného pachatele, provede úředním záznamem změnu právní kvalifikace, a pokud není sám příslušný k provádění nezbytných šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku podle právního předpisu⁶⁰⁾, předá věc příslušnému útvaru policie nebo správnímu orgánu. O změně právní kvalifikace a o způsobu vyřízení věci vyrozumí státního zástupce.

(6) Policejní orgán je povinen prověřit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin od jejich přijetí

- a) do dvou měsíců, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce, v níž se nekoná zkrácené přípravné řízení,
- b) do tří měsíců, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu,
- c) do šesti měsíců, jde-li o věc patřící v prvním stupni do příslušnosti krajského soudu⁶¹⁾.

(7) Nelze-li věc ve lhůtách podle odstavce 6 skončit, policejní orgán písemně státnímu zástupci zdůvodní, proč nebylo možno věc skončit, které úkony je třeba ještě provést a jakou dobu bude prověřování ještě trvat. Prodloužení lhůty lze navrhopat opakovaně⁶²⁾. S návrhem na opakované prodloužení lhůty k ukončení prověřování předloží policejní orgán vždy státnímu zástupci trestní spis.

Hlava V

Zahájení trestního stíhání

Čl. 35

Rozhodnutí o zahájení trestního stíhání

(1) Zjistí-li policejní orgán skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li současně dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, zahájí neprodleně trestní stíhání, pokud není důvod k postupu podle právního

⁵⁸⁾ § 159a odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb.

⁵⁹⁾ § 158 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

⁶⁰⁾ § 58 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb.

⁶¹⁾ § 159 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

⁶²⁾ § 159 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

předpisu⁶³⁾. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání se doručí obviněnému nejpozději na počátku prvního výslechu, do 48 hodin od vydání státnímu zástupci a do 48 hodin od ustanovení obhájci.

(2) Usnesení o zahájení trestního stíhání obsahuje

- a) označení policejního orgánu, spisovou značku, místo a datum,
- b) osobní údaje obviněného,
- c) popis skutku tak, aby nemohl být zaměněn s jiným a obsahoval skutkové okolnosti zakládající všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, který je ve skutku spatřován,
- d) právní kvalifikaci trestného činu, který je ve skutku spatřován,
- e) odůvodnění, v němž se uvedou stručně skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, jakož i vyhodnocení skutkového stavu a zdůvodnění použité právní kvalifikace,
- f) poučení o opravném prostředku,
- g) poučení o nutné obhajobě.

(3) Uzná-li policejní orgán podle výsledků prověřování oznámení nebo jiného podnětu, že jsou dány důvody pro dočasné odložení trestního stíhání⁶⁴⁾, trestní stíhání nezahajuje a vyhotoví po souhlasu státního zástupce o svém rozhodnutí trestní stíhání dočasně odložit záznam. V něm uvede skutečnosti odůvodňující zahájení trestního stíhání i důvody a dobu jeho dočasného odložení. Záznam zašle do 48 hodin státnímu zástupci, který dal k dočasnému odložení trestního stíhání souhlas. Po uplynutí doby, na kterou bylo trestní stíhání dočasně odloženo, i před jejím uplynutím, pominou-li důvody dočasného odložení trestního stíhání, nebo státní zástupce dá k jeho zahájení pokyn, policejní orgán neprodleně trestní stíhání zahájí.

(4) Jestliže policejní orgán zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že podezřelý se vyhýbá trestnímu řízení pobytem v cizině nebo pátrání policie k jeho zadržení na území České republiky je neúčinné, projedná s příslušným státním zástupcem, zda nastaly důvody pro postup podle právního předpisu⁶⁵⁾ a řídí se jeho pokyny.

(5) Doručování usnesení o zahájení trestního stíhání podezřelému, který se zdržuje v cizině, upravuje interní akt řízení⁶⁶⁾. Nejistí-li policejní orgán přesné místo pobytu podezřelého v cizině, požádá úřad služby kriminální policie a vyšetřování o prověrku v zemích předpokládaného pobytu podezřelého.

(6) Shledá-li policejní orgán v trestním řízení proti obviněnému stíhanému pro úmyslný trestný čin důvody pro nevydání nebo odnětí cestovního dokladu⁶⁷⁾, požádá příslušný orgán o odepření vydání nebo odnětí vydaného cestovního dokladu. Lze-li

⁶³⁾ Např. § 159a odst. 2 a 3, § 159b odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

⁶⁴⁾ § 159b odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

⁶⁵⁾ § 302 až 306a zákona č. 141/1961 Sb.

⁶⁶⁾ Čl. 25 závazného pokynu policejního prezidenta č. 72/2009, o právním styku s cizinou a o trestním řízení za účasti cizinců.

⁶⁷⁾ Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů.

důvodně očekávat, že bude rozhodnuto o odnětí cestovního dokladu, může cestovní doklad sám zadržet. O tom je povinen vydat jeho držiteli potvrzení a cestovní doklad bezodkladně zaslat příslušnému orgánu s uvedením důvodů zadržení.

(7) Při plnění úkolů policie pro účely budoucí identifikace⁶⁸⁾ policejní orgán zpravidla u

- a) osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření⁶⁹⁾ pro spáchání takového trestného činu,
- b) osoby ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu,
- c) osoby, již bylo uloženo ochranné léčení, nebo
- d) osoby nalezené, po níž bylo vyhlášeno pátrání a která nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu,

snímá daktyloskopické otisky, zjišťuje tělesné znaky, provádí měření těla, pořizuje obrazové záznamy a odebírá biologické vzorky umožňující získat informace o genetickém vybavení nebo zajistí jejich provedení prostřednictvím odborného pracoviště kriminalistické techniky. Nelze-li úkony pro odpor osoby provést, je policejní orgán oprávněn po předchozí marné výzvě odpor překonat. K překonání odporu u podezřelého potřebuje předchozí souhlas státního zástupce⁷⁰⁾. Překonat odpor nelze, jde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity osoby. Jestliže není možné provést úkony na místě, je policejní orgán oprávněn osobu k jejich provedení předvést.

(8) Policejní orgán, který přijal oznámení, nebo jinak zjistil skutečnosti opravňující stíhat určitou osobu, avšak k vyšetřování není příslušný, a nelze-li dosáhnout, aby tyto úkony provedl příslušný policejní orgán, provede potřebné neodkladné a neopakovatelné úkony a zahájí trestní stíhání⁷¹⁾. Věc musí být předána příslušnému policejnímu orgánu neprodleně, nejpozději do tří dnů od provedení těchto úkonů.

Čl. 36

Rozšíření trestního stíhání a obvinění

(1) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, pro který mu nebylo sděleno obvinění, postupuje policejní orgán podle čl. 35.

(2) Bylo-li pro tento další skutek obviněného zahájeno trestní stíhání již v jiné trestní věci, policejní orgán obě trestní věci usnesením spojí ke společnému vyšetřování⁷²⁾ a pokračuje v řízení. Není-li místně a věcně příslušný ke společnému vyšetřování, předá věc příslušnému policejnímu orgánu ke spojení a společnému vyšetřování.

⁶⁸⁾ § 65 zákona č. 273/2008 Sb.

⁶⁹⁾ § 179b odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

⁷⁰⁾ § 114 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

⁷¹⁾ § 160 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

⁷²⁾ § 23 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

(3) Úkony provedené před zahájením trestního stíhání⁷³⁾ pro další skutek obviněného, který vyšel najevo až v průběhu vyšetřování trestní věci, není nutno opakovat, byly-li provedeny v souladu s právním předpisem⁴⁵⁾.

Čl. 37

Souhlas poškozeného k zahájení trestního stíhání

(1) Policejní orgán je povinen poučit poškozeného o právu vzít souhlas k trestnímu stíhání⁷⁴⁾ zpět kdykoliv až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě; rovněž je povinen jej poučit, že jednou odepřený souhlas již nelze opětovně udělit.

(2) Odepře-li poškozený vydat souhlas k zahájení trestního stíhání, policejní orgán věc odloží⁵⁶⁾. Na okolnost, že poškozený nedal souhlas ke stíhání některého ze spolupachatelů trestného činu, policejní orgán upozorní státního zástupce v návrhu na podání obžaloby. Odepřel-li poškozený dát souhlas k trestnímu stíhání ve věci, v níž již bylo trestní stíhání zahájeno, nebo dříve udělený souhlas později vzal výslovně zpět, policejní orgán předloží trestní spis státnímu zástupci s návrhem na zastavení trestního stíhání⁷⁵⁾. To se netýká spolupachatele bez vztahu k poškozenému⁷⁶⁾.

(3) Je-li trestný čin pokračujícím trestným činem, týkají se důsledky odepření souhlasu k zahájení trestního stíhání pouze těch útoků proti chráněnému zájmu, ve vztahu k nimž byla poškozená osoba oprávněná dát souhlas k zahájení trestního stíhání.

(4) Jestliže se poškozený na výzvu policejních orgánů ihned nevyjádří, zda s trestním stíháním souhlasí, policejní orgán mu poskytne podle povahy věci k vyjádření přiměřenou lhůtu, nejvýše však 30 dnů. Po marném uplynutí této lhůty již souhlas s trestním stíháním dát nelze. O tom je třeba poškozeného písemně poučit⁷⁷⁾.

Hlava VI

Obhajoba

Čl. 38

Poučení o právu na obhajobu

Obviněný musí být před každým výsledkem nebo jiným procesním úkonem, jehož se účastní, poučen zejména o právu zvolit si obhájce nebo žádat jeho ustanovení⁷⁸⁾ a radit se s ním během úkonů prováděných policejním orgánem, žádat přítomnost obhájce při výsledku nebo jiných úkonech⁷⁹⁾, a je-li obviněný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, i o právu na rozmluvu s obhájcem bez přítomnosti třetí osoby. Poučení obviněného se doslovně poznamená do protokolu o úkonu, před nímž bylo poučení dáno. Obdobně musí být poučen o právu zvolit si obhájce a radit se s ním podezřelý, který byl zadržen³⁴⁾.

⁷³⁾ § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

⁷⁴⁾ § 163 zákona č. 141/1961 Sb.

⁷⁵⁾ § 172 odst. 1 písm. d) zákona č. 141/1961 Sb.

⁷⁶⁾ § 163 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

⁷⁷⁾ § 163a odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

⁷⁸⁾ § 33 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

⁷⁹⁾ § 165 zákona č. 141/1961 Sb.

Čl. 39 Nutná obhajoba

(1) Jakmile vzniknou důvody nutné obhajoby⁸⁰⁾, policejní orgán o tom obviněného poučí a určí mu přiměřenou lhůtu ke zvolení obhájce tak, aby nebyl ohrožen účel nutné obhajoby. Lhůta může být podle povahy věci i kratší než jeden den (určená v hodinách). Vzniknou-li důvody nutné obhajoby zahájením trestního stíhání, může být poučení o nutné obhajobě součástí obsahu usnesení o zahájení trestního stíhání. Jinak se poučení poznamená do protokolu o výsledku obviněného nebo do protokolu o jiném procesním úkonu včetně lhůty pro zvolení obhájce. Vyjádření obviněného, zda si zvolí obhájce nebo bere na vědomí, že mu obhájce bude ustanoven, se poznamená do protokolu o procesním úkonu, a to i tehdy, bylo-li poučení o nutné obhajobě součástí usnesení o zahájení trestního stíhání, které bylo obviněnému doručeno.

(2) Volba obhájce je účinná, jakmile obhájce doručí policejnímu orgánu plnou moc od obviněného.

(3) Je-li obviněný v době, kdy běží lhůta pro volbu obhájce určená v hodinách, zbaven osobní svobody (vazba, zadržení nebo předvedení), policejní orgán mu poskytne účinnou pomoc zejména tím, že mu umožní telefonické spojení s obhájcem podle telefonního seznamu nebo podle seznamu advokátů.

(4) V době, kdy obviněný ještě obhájce nemá, ač jej mít musí, lze provádět jen neodkladné nebo neopakovatelné úkony.

Čl. 40 Ustanovení obhájce

Jestliže obviněný v případě nutné obhajoby prohlášením do protokolu přímo odmítne zvolit si obhájce nebo určená lhůta pro jeho zvolení uplyne marně, policejní orgán požádá o ustanovení obhájce soudce činného v místě působnosti policejního orgánu. Žádost o ustanovení obhájce založí do originálu i do stejnopisu trestního spisu. Je-li obviněný zadržen, předveden nebo se sám dostavil na policejní orgán a má být podle návrhu vzat do vazby, policejní orgán požádá o ustanovení obhájce telefonicky zpravidla před prvním výsledkem obviněného nebo jiným procesním úkonem, který nelze odložit až na dobu, kdy soudce obdrží písemnou žádost. V den pracovního klidu nebo volna požádá policejní orgán o ustanovení soudce, který je určen pro pracovní dosažitelnost. O telefonické žádosti o ustanovení obhájce policejní orgán pořídí úřední záznam a jméno obhájce, který byl obviněnému takto ustanoven, sdělí obviněnému co nejdříve, nejpozději však před jeho prvním výsledkem. Záznam založí do originálu i do stejnopisu trestního spisu i tehdy, jestliže soudce obhájce neustanoví.

⁸⁰⁾ § 36 zákona č. 141/1961 Sb.

Čl. 41 Účast obhájce

(1) Policejní orgán sdělí zvolenému nebo ustanovenému obhájci, pokud o to požádá anebo spočívá-li úkon ve výsledku svědka s právem odepřít výpověď, místo a dobu konání procesního úkonu a o jaký úkon se jedná⁸¹⁾. Jedná-li se o neopakovatelný úkon, policejní orgán zajistí informování zvoleného nebo ustanoveného obhájce. Takovým úkonem není využívání operativně pátracích prostředků, provádění znaleckého zkoumání, provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Oznamí-li obhájce, že se chce účastnit všech procesních úkonů, je policejní orgán povinen sdělit mu místo a dobu konání každého procesního úkonu, ledaže nelze provedení procesního úkonu odložit a vyrozumění obhájce nelze zajistit. Takto postupuje zejména tehdy, jde-li o výsledky svědků nebo obviněných ve skupinové trestní věci; v takovém případě, pokud tomu nebrání závažné důvody, uvede i předmět, k němuž mají být jednotlivé osoby vyslýchány. Jde-li o výsledky osoby, policejní orgán sdělí i údaje, podle nichž lze osobu ztotožnit. Jedná-li se o výsledky svědka, jehož totožnost má zůstat utajena, nesmí vyrozumění obsahovat údaje, podle nichž by bylo možno zjistit skutečnou totožnost. Doby a místo konání procesního úkonu může policejní orgán oznámit osobně, písemně nebo telefonicky tak, aby obhájce měl dostatek času zajistit svou účast na úkonu, nebo za sebe zajistit substituci. Obhájci lze zaslat i časový harmonogram procesních úkonů; změny v harmonogramu je nutno včas oznámit.

(2) Jestliže je nezbytné některý procesní úkon, zejména výsledky obviněného, uskutečnit ihned po zvolení nebo ustanovení obhájce, policejní orgán obhájci telefonicky oznámí místo a dobu konání prvního procesního úkonu. Doby konání procesního úkonu nutno stanovit tak, aby obhájce měl možnost se na místo včas dostavit. Jestliže se obhájce odmítne dostavit na místo úkonu, policejní orgán úkon provede bez jeho přítomnosti, a to i tehdy, jestliže obhájce bez závažného důvodu požádá o jeho odložení. Policejní orgán o tom sepíše úřední záznam a založí jej do trestního spisu. Obdobně postupuje, není-li obhájce po svém zvolení nebo ustanovení k zastížení.

(3) Písemné oznámení o konání procesních úkonů policejní orgán zakládá do originálu i do stejnopisu trestního spisu zpravidla za protokol o procesním úkonu, jehož se obhájce chtěl účastnit. O telefonickém nebo osobním vyrozumění založí úřední záznam. Poštovní doručky ukládá do originálu trestního spisu. Jestliže se obhájce procesního úkonu nezúčastní, ač byl o jeho konání řádně vyrozuměn, policejní orgán poznamená den a způsob vyrozumění do protokolu o tomto úkonu.

(4) Zúčastní-li se obhájce vyšetřovacího úkonu, policejní orgán poznamená v protokole dobu, kdy se k úkonu obhájce dostavil, i dobu, kdy se vzdálil, učinil-li tak v době jeho provádění. Obdobně postupuje, vzdálí-li se obhájce v průběhu prováděného úkonu opakovaně. Požádá-li obhájce předem o vyhotovení protokolu o úkonu, policejní orgán pořídí čitelnou kopii, kterou obhájci předá na místě úkonu, nebo mu ji zašle⁸²⁾.

⁸¹⁾ Hlava pátá zákona č. 141/1961 Sb.

⁸²⁾ § 41 odst. 6 zákona č. 141/1961 Sb.,

Čl. 43 závazného pokynu policejního prezidenta č. 200/2007.

(5) Policejní orgán je povinen sledovat, zda trvají důvody nutné obhajoby a pokud pominou, neprodleně informovat soud, který obhájce ustanovil, a navrhnout mu, aby ustanovení zrušil.

Čl. 42

Opakování procesního úkonu

Byl-li obviněný v trestních věcech s nutnou obhajobou vyslechnut v době, kdy ještě neměl obhájce, ač jej mít měl⁸⁰⁾, policejní orgán výslech obviněného opakuje za účasti obhájce. To platí i o procesních úkonech provedených v době, kdy zákonný zástupce obviněného nemohl vykonávat svá práva⁸³⁾ a obviněný neměl opatrovníka⁸⁴⁾. Jiné úkony⁸¹⁾ policejní orgán opakuje, pokud nebyly provedeny v souladu s právním předpisem⁴⁵⁾, nebo určil-li tak státní zástupce pokynem. Návrhu obhájce na opakování úkonu, který byl proveden před zahájením trestního stíhání jako úkon neodkladný, policejní orgán může vyhovět.

Čl. 43

Rozhodnutí o výši odměny a náhrady hotových výdajů obhájce a zmocněnce poškozeného

(1) Pokud policejní orgán vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila, rozhodne na návrh obhájce, který byl obviněnému ustanoven⁸⁵⁾, o výši odměny a náhrady hotových výdajů za právní pomoc⁸⁶⁾.

(2) Obhájcem předložené vyúčtování odměny a hotových výdajů spojených s poskytnutím právní pomoci policejní orgán porovná s právním předpisem⁸⁷⁾ a ověří, zda údaje o rozsahu právní pomoci předkládané obhájcem odpovídají záznamům o účasti obhájce na procesních úkonech v trestním spise.

(3) O návrhu obhájce na odměnu a náhradu hotových výdajů za poskytnutou právní pomoc rozhodne policejní orgán usnesením, které vydá bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od podání návrhu.

(4) Na návrh obhájce může policejní orgán přijmout opatření, aby obhájci byla poskytnuta ještě před skončením trestního stíhání přiměřená záloha na odměnu a na náhradu hotových výloh za poskytnutou právní pomoc⁸⁶⁾. Zálohu však určí jen zcela výjimečně, například tehdy, nebude-li možné termín skončení vyšetřování odhadnout ani po šesti měsících trestního stíhání, a vždy jen maximálně do výše odměny a hotových výdajů, které obhájci náleží za úkony v přípravném řízení již provedené.

(5) Navrhovanou odměnu nebo náhradu hotových výloh za poskytnutou právní pomoc policejní orgán nepřizná zejména tehdy, jestliže

a) z návrhu není patrné, za které konkrétní úkony právní pomoci má být odměna přiznána nebo se kterými právními úkony měl obhájce hotové výdaje,

⁸³⁾ § 34 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

⁸⁴⁾ § 34 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

⁸⁵⁾ § 36 až 39 zákona č. 141/1961 Sb.

⁸⁶⁾ § 151 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

⁸⁷⁾ Vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

- b) zjistí z trestního spisu nebo od obviněného, popřípadě od dalších osob s právem jednat s obhájcem o právní pomoci v prospěch obviněného, že úkon, za nějž má být podle návrhu obhájce přiznána odměna nebo náhrada hotových výdajů, nebyl proveden,
- c) navrhovaná odměna za konkrétní úkon právní pomoci neodpovídá právnímu předpisu⁸⁷⁾,
- d) hotové výdaje vynaložené v souvislosti s poskytováním právní pomoci nejsou doloženy doklady nebo hodnověrně odůvodněny,
- e) je návrh uplatněn po uplynutí jednoho roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajoby skončila.

(6) Nepřizná-li policejní orgán obhájcem navrhovanou odměnu nebo náhradu hotových výdajů, musí své rozhodnutí v usnesení podrobně odůvodnit, zejména uvést, která z dílčích položek rozpisu celkové odměny nebo náhrady hotových výdajů za právní pomoc je nesprávná. Po právní moci usnesení, kterým nebyla navrhovaná odměna nebo náhrada nutných výdajů za poskytnutí právní pomoci obhájci přiznána, rozhodne policejní orgán o novém návrhu obhájce jen tehdy, prokáže-li obhájce jejich důvodnost.

(7) Opis pravomocného usnesení s doložkou právní moci policejní orgán zašle ekonomickému pracovišti policejního orgánu (dále jen „ekonomické pracoviště“) spolu s návrhem obhájce a se žádostí o vyplacení celkové částky za poskytnutou právní pomoc.

(8) O rozhodování o výši odměny a náhrady hotových výdajů ustanoveného zmocněnce poškozeného se postupuje obdobně.

Hlava VII

Omezení osobní svobody

Čl. 44

Zadržení podezřelého

(1) Zjistí-li policejní orgán okolnosti dostatečně odůvodňující závěr, že trestný čin byl spáchán určitou osobou, může v naléhavých případech, je-li dán některý z důvodů vazby, podezřelého zadržet³⁴⁾.

(2) Před zadržením policejní orgán požádá státního zástupce o souhlas k provedení tohoto úkonu. Státnímu zástupci předloží originál trestního spisu a v žádosti uvede všechna zjištění, případně důkazy odůvodňující závěr, že osoba, která má být zadržena, je podezřelá ze spáchání trestného činu, a že jsou u ní dány důvody vazby.

(3) Bez předchozího písemného souhlasu státního zástupce může policejní orgán zadržet podezřelého jen výjimečně³⁴⁾.

(4) Jestliže úkony policejního orgánu, při kterých došlo k omezení osobní svobody podle právního předpisu²⁾, směřovaly k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu a jeho pachatele, započítává se do doby trvání zadržení doba, po kterou byla osobní svoboda omezena od okamžiku předvedení nebo zajištění policií, anebo nedošlo-li k předvedení nebo zajištění, od okamžiku skončení

úkonu, v jehož průběhu byly zjištěny skutečnosti odůvodňující předání osoby policejnímu orgánu k zadržení.

Čl. 45

Zadržení obviněného

Jestliže u obviněného, který byl předvolán k výsledku, jinému úkonu nebo se sám bez předvolání dostavil nebo byl předveden⁸⁸⁾, jsou po skončení výsledku nebo jiného úkonu dány důvody vazby, a nelze-li pro neodkladnost rozhodnutí o vazbě předem opatřit, může policejní orgán obviněného zadržet sám. O tom bezodkladně vyrozumí státního zástupce a předá mu opis protokolu, který sepsal při zadržení, i další materiál potřebný k podání návrhu na vzetí do vazby.

Čl. 46

Protokol o zadržení obviněného a podezřelého

(1) O zadržení obviněného a podezřelého policejní orgán sepíše protokol, který kromě obecných náležitostí⁸⁹⁾ musí obsahovat místo, čas a bližší okolnosti zadržení a jeho podstatné důvody⁹⁰⁾. Obsahem protokolu je i záznam o provedení osobní prohlídky⁹¹⁾, byla-li provedena. Pokud se u zadrženého provádí osobní prohlídka, lze při ní odebrat zbraň nebo jinou věc, jíž by mohl ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí, a věci důležité pro trestní řízení⁹²⁾. Doklady, peníze a jiné osobní věci nebo věci, které výše uvedený charakter nemají, může zadrženému odebrat pouze správce cely, pokud je do ní zadržený umístěn⁹³⁾.

(2) Doba zadržení nesmí překročit 48 hodin. U obviněného začíná zpravidla okamžikem, kdy po skončení jeho výsledku existují důvody vazby⁹⁴⁾ a je mu proto policejním orgánem oznámeno, že je zadržen. V protokolu se mezi bližšími okolnostmi uvede i čas, kdy se obviněný dostavil k výsledku nebo kdy byl v souvislosti s výsledkem omezen na osobní svobodě předvedením⁸⁸⁾, případně zajištěním⁹⁵⁾. Doba trvání zadržení podezřelého začíná zpravidla okamžikem jeho faktického omezení osobní svobody na základě předchozího souhlasu státního zástupce nebo při přistižení při trestném činu anebo při zastížení na útěku, a v případě omezení osobní svobody jinou osobou než policejním orgánem⁹⁶⁾ jeho převzetím policejním orgánem. Bližší okolnosti zadržení včetně času, kdy došlo k omezení osobní svobody zadrženého jinou osobou, se pak uvedou v protokolu.

(3) Stejnopis protokolu policejní orgán doručí státnímu zástupci se spisovým materiálem spolu s podnětem na podání návrhu na vzetí do vazby. Byl-li však zadržený policejním orgánem na jeho příkaz nebo na příkaz státního zástupce ze zadržení propuštěn, doručí se státnímu zástupci tyto materiály spolu s příkazem

⁸⁸⁾ § 90 zákona č. 141/1961 Sb.

⁸⁹⁾ § 55 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

⁹⁰⁾ § 76 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

⁹¹⁾ § 82 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

⁹²⁾ § 82 odst. 3 a 4 zákona č. 141/1961 Sb.

⁹³⁾ Čl. 13 odst. 3 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách.

⁹⁴⁾ § 67 zákona č. 141/1961 Sb.

⁹⁵⁾ § 26 a 27 zákona č. 273/2008 Sb.

⁹⁶⁾ § 76 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

k propuštění s vyznačením dne a hodiny propuštění, a to bezodkladně po propuštění zadrženého na svobodu.

Čl. 47

Postup po zadržení

(1) Zadržení obviněného i osoby podezřelé³⁴⁾ policejní orgán bezodkladně ohlásí státnímu zástupci, kterého současně informuje o stavu věci a o zamýšlených úkonech, a projedná s ním i další postup, zejména předložení podnětu na podání návrhu na vzetí do vazby, pokud policejní orgán návrh na takový úkon pro trvalé důvody vazby hodlá učinit.

(2) Zadrženého podezřelého policejní orgán seznámí se skutkovými okolnostmi, pro které je podezřelý, a důvody zadržení, rovněž ho poučí o právu zvolit si obhájce, radit se s ním již v průběhu zadržení a žádat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu. Ke zvolení obhájce stanoví zadrženému přiměřenou lhůtu nejdéle v hodinách, a poskytne mu součinnost tak, aby se zadržený mohl s obhájcem spojit pomocí telefonu, případně si obhájce vybrat podle telefonního seznamu nebo seznamu advokátů vedeného u soudu. Bez přítomnosti obhájce policejní orgán zadrženého vyslechne, jestliže zadržený volbu obhájce odmítl nebo lhůta ke zvolení obhájce uplynula marně anebo pokud se obhájce v přiměřené lhůtě k výslechu nedostavil nebo je nedosažitelný.

(3) Jde-li o zadržení podezřelého bez předchozího souhlasu státního zástupce, policejní orgán provede jeho výslech a další úkony potřebné zejména k tomu, aby potvrdil nebo rozptýlil podezření směřující proti zadrženému. Pokud je podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou, propustí policejní orgán osobu na svobodu. Nachází-li se zadržená osoba v policejní cele nebo je z jakéhokoli důvodu v moci jiného policejního orgánu než toho, který vede trestní řízení, vydá příslušný policejní orgán písemný pokyn k propuštění a doručí jej tomu, v jehož moci se zadržená osoba nalézá. Policejní orgán postupuje stejně i v případě, že mu dozorující státní zástupce vydá pokyn ústně nebo telefonicky. Pokud je to možné, zajistí policejní orgán pokyn státního zástupce v písemné podobě a sám jej nevydává. Datum a čas skutečného propuštění osoby ze zadržení zaznamenává policejní orgán do protokolu. Pokud se podezření potvrdí, zahájí příslušný policejní orgán trestní stíhání a pokračuje ve vyšetřování. Podkladové materiály potřebné pro rozhodnutí o zadržení předloží ve lhůtě 48 hodin od zadržení s dostatečným předstihem státnímu zástupci s podnětem k podání návrhu na vzetí obviněného do vazby tak, aby státní zástupce do skončení této lhůty mohl věc v potřebném rozsahu prostudovat a návrh na vzetí obviněného do vazby doručit soudu, nebo vydat svůj příkaz k propuštění ze zadržení.

(4) Po dobu, kdy jsou se zadrženým prováděny procesní úkony, je prováděna jeho ostraha, která trvá i v době mimo konání procesních úkonů. V tuto dobu je zadržený zpravidla umístěn v policejní cele. Jsou-li pro to dány podmínky, může příslušný vedoucí pracovník na základě pokynu státního zástupce vydat příkaz k eskortě zadrženého obviněného přímo k určenému soudci k rozhodnutí o vzetí do vazby bez umístění v cele. Nebyla-li zadržená osoba eskortována přímo k soudci k rozhodnutí o vazbě, určuje čas a místo eskorty příslušný soudce pokynem adresovaným orgánu pověřenému výkonem ostrahy, který zajišťuje i eskortu zadrženého k určenému soudci a do místa výkonu vazby.

(5) Ve lhůtě 24 hodin pro rozhodnutí soudu o návrhu státního zástupce na vzetí obviněného do vazby lze úkony za účasti zadržené osoby, které by mohly zasáhnout do času, v němž by zadržená osoba měla být eskortována k soudci, provádět jen s vědomím soudce.

Čl. 48

Příkaz k zatčení

(1) Nelze-li obviněného předvolat, předvést nebo zadržet, protože jeho pobyt není znám nebo proto, že se skrývá, policejní orgán zpravidla požádá příslušný policejní orgán služby kriminální policie a vyšetřování pověřený pátráním o vyhlášení pátrání po pobytu. Je-li toto pátrání bezvýsledné a je zde některý z důvodů vazby⁹⁴⁾, policejní orgán zpracuje podnět k návrhu na vydání příkazu k zatčení evropského zatýkacího rozkazu nebo mezinárodního zatýkacího rozkazu, který předloží státnímu zástupci.

(2) V podnětu na vydání příkazu k zatčení policejní orgán kromě údajů uvedených v čl. 49 odst. 4 a popisu osoby uvede, po jakou dobu bylo pátrání po pobytu v místě působnosti policejního orgánu bezvýsledné.

Čl. 49

Návrh na vzetí do vazby

(1) Má-li policejní orgán zato, že je dán některý z důvodů vazby⁹⁴⁾, vypracuje podnět k podání návrhu státního zástupce na vzetí obviněného do vazby, který spolu s originálem či kopií trestního spisu, v němž musí být písemné materiály o skutečnostech, o něž se podnět na vzetí do vazby opírá, bezodkladně doručí státnímu zástupci.

(2) Lhůtu doručení podnětu na vzetí do vazby projedná policejní orgán se státním zástupcem zpravidla již při hlášení o zadržení. Přesný čas doručení podnětu státnímu zástupci si nechá potvrdit na stejnopisu podnětu.

(3) V mimopracovní době a není-li příslušný soudce bezprostředně dosažitelný, je policejní orgán povinen, na žádost státního zástupce zajistit též bezodkladné doručení⁹⁷⁾ návrhu státního zástupce na vzetí do vazby určenému soudci. V takovém případě policejní orgán dbá, aby na stejnopisu návrhu státního zástupce na vzetí do vazby bylo vyznačeno datum a přesný čas odevzdání návrhu soudci nebo podatelně soudu; stejnopis návrhu na vzetí do vazby doručí zpět státnímu zástupci.

(4) Podnět policejního orgánu na vzetí do vazby musí obsahovat

- a) údaje o obviněném a datum zahájení trestního stíhání,
- b) hodinu a místo, kdy a kde byla zadržená osoba v souvislosti s předvedením omezena na svobodě, nebo hodinu, kdy se dostavila na útvar policie v souvislosti s trestním stíháním, pro které je navrhována vazba,
- c) přesné určení času, od kterého běží lhůta 48 hodin pro rozhodnutí o zadržení,
- d) charakteristiku obviněného a údaje o dřívějších soudních trestech, pokud jsou známy,

⁹⁷⁾ § 62 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

- e) údaje o trestné činnosti, pro kterou je obviněný stíhán, včetně zákonného pojmenování a označení,
- f) konkrétní skutečnosti svědčící o existenci důvodů pro vzetí obviněného do vazby,
- g) jde-li o mladistvého, údaje uvedené v čl. 103 odst. 4.

Čl. 50

Trvání vazby v přípravném řízení

(1) Vazba může trvat jen po dobu trvání důvodů pro vzetí do vazby⁹⁴⁾.

(2) Policejní orgán je povinen vazební věci vyřizovat přednostně a s největším urychlením a ukončit je v době co nejkratší. Trestní spis s návrhem na podání obžaloby musí být státnímu zástupci odevzdán nejméně 15 dnů před uplynutím tří měsíců ode dne vzetí obviněného do vazby.

(3) Není-li možné předložit státnímu zástupci trestní spis s návrhem na podání obžaloby ve lhůtě stanovené v odstavci 2, neboť pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů nebylo možno trestní stíhání ukončit, předloží policejní orgán v této lhůtě státnímu zástupci podnět na prodloužení doby trvání vazby. Současně s podnětem na prodloužení doby trvání vazby musí být předložen i originál trestního spisu. Koluzní vazba⁹⁸⁾ může trvat nejdéle tři měsíce. Prodloužit ji lze pouze v případě zjištění, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné, nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání.

(4) V podnětu na prodloužení doby trvání vazby policejní orgán uvede den podání podnětu, údaje o obviněném, den, kdy byl vzat do vazby, datum zahájení trestního stíhání a trestnou činnost obviněného. Podrobně rozvede výsledky vyšetřování, důvody, které brání jeho ukončení, okolnosti, pro které důvody vazby dále trvají, konkrétní procesní úkony, které budou ještě provedeny, a předpokládaný termín ukončení vyšetřování.

(5) O skončeném vyšetřování vyrozumí policejní orgán věznici, kde je vazba vykonávána.

Čl. 51

Propuštění obviněného z vazby

(1) Podá-li obviněný žádost o propuštění z vazby, předloží ji policejní orgán se svým stanoviskem bezodkladně státnímu zástupci.

(2) Policejní orgán sám podá návrh na propuštění z vazby, neskončí-li vyšetřování 15 dnů před uplynutím lhůty pro trvání vazby v přípravném řízení, pokud nepodal podnět na prodloužení doby trvání vazby, nebo tomuto podnětu nebylo vyhověno, a v případech, kdy vyšetřování nebude ukončeno ve stanovených lhůtách⁹⁹⁾.

(3) Má-li policejní orgán zato, že důvody vazby pominuly, předloží státnímu zástupci návrh na propuštění obviněného z vazby, k němuž připojí originál trestního spisu.

⁹⁸⁾ § 67 písm. b) zákona č. 141/1961 Sb.

⁹⁹⁾ § 71 odst. 8 zákona č. 141/1961 Sb.

(4) Návrh na propuštění z vazby se založí do originálu i do stejnopisu trestního spisu, a to i v případě, že státní zástupce návrhu nevyhoví.

Čl. 52

Úkony u osob ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody

(1) Předvést obviněného, který je ve vazbě, k policejnímu orgánu za účelem provedení úkonu v objektu vazební věznice lze jen na základě písemné žádosti podepsané vedoucím pracovníkem a opatřené otiskem kulatého úředního razítka (žádanka). Je-li třeba provést úkon ve vazební věznici s obviněným, proti kterému vede vyšetřování jiný policejní orgán, nebo jde-li o soudní vazbu, je nutno opatřit k provedení tohoto úkonu písemný souhlas příslušného policejního orgánu či soudu¹⁰⁰⁾.

(2) Vydání obviněného, který je ve vazbě, policejnímu orgánu mimo objekt vazební věznice se provede na základě písemné žádosti podepsané ředitelem příslušného útvaru policie nebo ředitelem úřadu služby kriminální policie a vyšetřování, jde-li o vydání na dobu nepřevyšující 24 hodin; v ostatních případech státním zástupcem. Při vyžádání obviněného musí být zabezpečeno jeho střežení. Vedoucí pracovník určí eskortu obviněného nebo požádá o eskortu jiný policejní orgán. V žádosti o provedení eskorty musí být uvedeny osobní údaje obviněného a další potřebné skutečnosti (nebezpečnost osoby), jméno velitele eskorty, který vazební věznici potvrdí převzetí eskortovaného. Jde-li o eskortu k procesnímu úkonu na dobu delší než 24 hodin, musí být v žádosti uvedena vazební věznice nebo policejní orgán s celou, kde bude obviněný umístěn po skončení procesních úkonů¹⁰¹⁾. Obdobně se postupuje k zajištění účasti na úkonech trestního řízení odsouzeného ve výkonu trestu odnětí svobody.

(3) Je-li v zájmu vyšetřování nezbytné přemístit obviněného ve výkonu vazby do jiné vazební věznice, policejní orgán předloží státnímu zástupci návrh na přemístění, v němž uvede důvody tohoto opatření.

(4) Úkony za účasti osob ve výkonu trestu odnětí svobody v objektu vazební věznice může na žádost policejního orgánu povolit ředitel vazební věznice. V žádosti musí být uvedeno jméno policisty, který úkon provede, a doba úkonu, kterou policejní orgán dohodne s ředitelem vazební věznice předem. Žádost o dočasné přemístění odsouzeného do jiné vazební věznice na dobu nezbytně nutnou k provedení úkonu adresuje vedoucí pracovník generálnímu řediteli Vězeňské služby České republiky v Praze¹⁰²⁾. Žádost musí být doručena nejméně 10 dnů před požadovaným přemístěním. Musí v ní být uvedeny úkony, které budou po přemístění za účasti odsouzeného provedeny, a zpravidla i den, od kterého již nebude přítomnosti odsouzeného ve vazební věznici, kam byl za účelem vyšetřování přemístěn, nadále třeba. Výjimečně a v odůvodněných případech lze generálnímu řediteli Vězeňské služby České republiky doručit žádost o přemístění odsouzeného do jiné vazební věznice ve lhůtě kratší 10 dnů prostřednictvím policejního prezidia.

¹⁰⁰⁾ § 16, 17 a § 18 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 109/1994 Sb., kterou se vydává řád výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰¹⁾ § 19 vyhlášky č. 109/1994 Sb.

¹⁰²⁾ Vyhláška č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 53

Povolování a kontrola korespondence

Policejní orgán kontroluje korespondenci jen obviněnému, který je v koluzní vazbě⁹⁸⁾, s výjimkou korespondence mezi obviněným a jeho obhájcem a mezi obviněným a státními orgány České republiky nebo mezinárodní organizací, která je podle mezinárodní smlouvy, jíž je Česká republika vázána, příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv¹⁰³⁾, jakož i korespondence s dalšími orgány¹⁰⁴⁾, jejíž kontrola je nepřípustná. Každou písemnost od obviněného nebo adresovanou obviněnému poznamená do záznamu o povolování a kontrole korespondence, který založí do originálu i do stejnopisu trestního spisu. Policejní orgán zadrží dopis nebo jinou písemnost, v níž jsou obsaženy informace týkající se trestního stíhání, které by adresát mohl využít v rozporu s účelem trestního řízení. O zadržení písemnosti vyrozumí vazební věznici a adresátovi sdělí tu část obsahu písemnosti, která není z hlediska účelu trestního řízení závadná.

Čl. 54

Rozmluva obhájce s obviněným ve vazbě a se zadrženou osobou

Obhájci musí být kdykoliv umožněna rozmluva s obviněným ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, a to bez přítomnosti třetí osoby¹⁰⁵⁾. To platí i v případě obviněného, který byl policejním orgánem zadržen¹⁰⁶⁾ a dosud nebylo soudcem o zadržené osobě rozhodnuto, či osoby, která byla zadržena jako podezřelá ze spáchání trestného činu³⁴⁾ i v případě jejich umístění v policejní cele.

Čl. 55

Přebírání balíčků a peněžních zásilek policejním orgánem

Policejní orgán není oprávněn přebírat pro obviněného jakékoliv věci nebo peníze.

Čl. 56

Povolování návštěv

(1) Obviněný, který je ve vazbě, je oprávněn přijímat ve vazební věznici návštěvy¹⁰⁷⁾. Byl-li však obviněný vzat do koluzní vazby⁹⁸⁾, stanoví podmínky pro uskutečnění návštěvy v přípravném řízení státní zástupce¹⁰⁸⁾. Uvědomí-li vazební věznice nebo státní zastupitelství policejní orgán o termínu konání povolené návštěvy a je-li v podmínkách stanovených státním zástupcem uvedena přítomnost orgánu činného v trestním řízení, dostaví se policejní orgán do vazební věznice a o průběhu návštěvy sepíše úřední záznam, který založí do trestního spisu.

¹⁰³⁾ § 13 odst. 3 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů.
§ 40 odst. 1 vyhlášky č. 109/1994 Sb.

¹⁰⁴⁾ § 62 a 71 vyhlášky č. 109/1994 Sb.

¹⁰⁵⁾ § 33 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁰⁶⁾ § 75 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁰⁷⁾ Zákon č. 293/1993 Sb.

Vyhláška č. 109/1994 Sb.

¹⁰⁸⁾ § 14 odst. 2 zákona č. 293/1993 Sb.

(2) Je-li obviněný, u něhož jsou dány důvody vazby, ve výkonu trestu odnětí svobody a je-li to z hlediska účelu trestního řízení nezbytné, upozorní policejní orgán státního zástupce na tuto okolnost přípisem s odůvodněnou žádostí na podání návrhu na obsah a trvání nezbytných omezení, která se proti němu uplatní. Ta mohou spočívat například v zákazu styku s určitými osobami z řad spoluodsouzených, v kontrole korespondence, omezení návštěv apod. Jakmile pominou důvody vazby, nejpozději však při skončení vyšetřování, policejní orgán neprodleně zašle státnímu zástupci návrh na zrušení těchto omezení.

Čl. 57

Doklady osob ve vazbě

Osobní doklady vystavené na jméno obviněného (např. občanský průkaz, vojenská knížka, cestovní doklady, průkazy opravňující ke vstupu na pracoviště), který je vzat do vazby, se uloží spolu s osobními věcmi obviněného¹⁰⁷⁾. Zbrojní průkaz a průkazy zbraní vystavené na jméno obviněného se zašlou s krátkým přípisem útvaru policie, který doklady vydal.

Čl. 58

Zajištění bytu a péče o děti a zvířata

(1) Zůstal-li byt po předvedení nebo zadržení obviněného, na které navazuje vzetí do vazby, opuštěn, vyžádá policejní orgán od obviněného (uživatele nebo vlastníka bytu) dispozice ohledně bytu, souvisejícího majetku a zvířat a umožní obviněnému provést potřebná nezbytná opatření k zabezpečení před odcizením, zničením, poškozením nebo zanedbáním potřebné péče o zvířata. Neučiní-li oprávněná osoba žádné dispozice, policejní orgán oznámí skutečnost, že byt zůstal po vzetí obviněného do vazby opuštěn, příslušnému obecnímu (městskému) úřadu nebo přímo vlastníkovému domu a na jeho žádost mu poskytne potřebné údaje. V případě zvířete učiní opatření k zajištění jeho umístění do vhodného zařízení pro zvířata, o čemž pořídí úřední záznam, který založí do trestního spisu.

(2) Dojde-li k zadržení nebo k vzetí do vazby osoby ubytované ve společné ubytovně, v hotelu nebo v podobném zařízení a tato osoba neučiní ohledně svých věcí žádné dispozice, pořídí policejní orgán za přítomnosti nezúčastněné osoby nebo zadrženého soupis věcí a předá je, pokud to jejich povaha dovoluje, do úschovy vazební věznice. V případě zvířete postupuje obdobně jako v odstavci 1. Nemá-li možno věc vzhledem k její povaze předat do úschovy vazební věznice nebo jde-li o věc podléhající zkáze, postupuje policejní orgán přiměřeně podle čl. 65.

(3) Mají-li být podle dispozic obviněného věci předány jiné osobě, je nutný i písemný souhlas této osoby k převzetí věci. Pokud osoba věci převzít odmítne, oznámí policejní orgán tuto skutečnost obviněnému, a pokud od něho neobdrží nové dispozice, postupuje podle odstavce 2.

(4) Dispozice ohledně věcí a zvířat musí obviněný učinit písemně.

(5) Jedno vyhotovení soupisu věcí podle odstavce 2 předá policejní orgán vazební věznici a po jednom vyhotovení založí do originálu i do stejnopisu trestního spisu. Převzetí a předání věcí musí být vždy řádně potvrzeno.

(6) Byla-li do vazby vzata osoba, jejíž děti nelze svěřit do péče někomu jinému, požádá policejní orgán příslušný orgán vykonávající sociálně-právní ochranu dětí¹⁰⁹⁾ (dále jen „orgán sociálně-právní ochrany dětí“) o jejich prozatímní umístění.

Čl. 59

Společné ustanovení

Podle čl. 57 a 58 postupuje policejní orgán i v případě zadržení nebo vzetí do vazby cizího státního příslušníka s trvalým pobytem mimo území České republiky. Neučiní-li tento obviněný o svých věcech žádné dispozice, podá policejní orgán návrh na předání věcí příslušnému zastupitelskému úřadu. O tomto opatření obviněného vyrozumí.

Hlava VIII

Zajištění věcí a odposlech

Čl. 60

Vydání a odnětí věcí

Nebude-li věc na výzvu a poučení o následcích nevyhovění vydána¹¹⁰⁾, může ji policejní orgán odejmout. K odnětí věci potřebuje policejní orgán souhlas státního zástupce. Hrozí-li však nebezpečí z prodlení a předchozí souhlas státního zástupce nelze získat předem, může policejní orgán vyzvat osobu, která má věc u sebe, k jejímu vydání i bez předchozího souhlasu a po marné výzvě ji může na základě vlastního příkazu odejmout¹¹¹⁾ (čl. 26 odst. 5). K odnětí věci se podle možnosti přibere nezúčastněná osoba. O odnětí věci sepíše policejní orgán protokol, který musí obsahovat přesný popis odňaté věci. Protokol podepíše osoby, které se tohoto úkonu zúčastnily. Osobě, již byla věc odňata, se ihned vydá potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu.

Čl. 61

Domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v bytě se nacházejí

- a) věci získané trestnou činností,
- b) věci, po nichž se pátrá, nebo jiné věci důležité pro trestní řízení, u nichž přichází v úvahu vydání nebo odnětí věci¹¹²⁾,
- c) hledaná osoba,
- d) stopy trestného činu nebo jiné důkazy o trestné činnosti,

policejní orgán vyhotoví a předloží státnímu zástupci podnět k návrhu na vydání příkazu k domovní prohlídce, v němž přesně uvede důvody prohlídky, místo prohlídky s přesným označením domu nebo bytu, v němž má být prohlídka provedena, a policejní orgán, jehož policisté prohlídku provedou. Podnět k návrhu s přílohami (čl. 27 odst. 4) policejní orgán předloží státnímu zástupci. Návrh státního

¹⁰⁹⁾ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁰⁾ § 78 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

¹¹¹⁾ § 79 zákona č. 141/1961 Sb.

¹¹²⁾ § 78 a 79 zákona č. 141/1961 Sb.

zástupce na vydání příkazu k domovní prohlídce, nesnese-li věc odkladu nebo v mimopracovní době, doručí příslušnému soudci zpravidla přímo policejní orgán.

(2) Potřebný počet vyhotovení příkazu k domovní prohlídce za účelem doručení oprávněným osobám (tomu, u koho se prohlídka vykoná, obviněnému a jeho obhájci, popřípadě též zákonnému zástupci) převezme policejní orgán přímo od soudce, pokud mu doručil návrh státního zástupce na vydání příkazu k domovní prohlídce. Na způsobu převzetí soudcem vydaného příkazu k prohlídce se dohodne se státním zástupcem. Jestliže státní zástupce návrh na vydání příkazu k domovní prohlídce nepodá nebo soudce neshledá návrh důvodným, policejní orgán založí veškeré písemnosti do stejnopisu trestního spisu k pomocným materiálům.

(3) Policejní orgán provádějící domovní prohlídku se prokáže příkazem k domovní prohlídce a služebním průkazem policistů provádějících prohlídku. Nejdeli o pokračování v domovní prohlídce, která nemohla být ukončena týž den anebo ve dnech na sebe navazujících, musí se policejní orgán při opětovné domovní prohlídce znovu prokázat novým příkazem k domovní prohlídce. O domovní prohlídce sepíše protokol.

(4) O zvláštních úkrytech se zpravidla pořídí obrazový záznam (foto, videozáznam), popřípadě situační plánek. Vydané nebo odňaté věci, zejména písemnosti, musí být po celou dobu vyšetřování ponechány v původním stavu a přesně zaevidovány.

(5) Prohlídku jiných prostor a pozemků (např. společné garáže, prádelny, dílny, kanceláře, skladiště, umístěné mimo prostory bytu nebo domu) může nařídít soudce, a to na základě návrhu státního zástupce. Policejní orgán při splnění podmínek uvedených v odstavci 1 předloží státnímu zástupci podnět k návrhu na vydání příkazu k prohlídce jiných prostor a pozemků. Při zpracování podnětu se postupuje přiměřeně podle odstavce 1 a 2. Při rozhodování o prohlídce jiných prostor a pozemků a jejím provedení se postupuje obdobně, jako u domovní prohlídky.

(6) Do obydlí, jiných prostor sloužících k bydlení a prostor k nim náležejícím (např. sklepy, půdy v nájemním domě, chata, chalupa), jiných prostor a na pozemek může policejní orgán vstoupit i bez toho, že by měl k tomu příkaz, jestliže vstup do těchto míst je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu jiných práv a svobod nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Za stejných podmínek může na uvedená místa vstoupit, zdržuje-li se zde osoba, na kterou byl vydán příkaz k zatčení, k předvedení nebo k dodání do výkonu trestu odnětí svobody nebo kterou je třeba zadržet pro účely vydání nebo předání do ciziny. Výkonu tohoto práva však nesmí být užito k dosažení účelu uvedeného v odstavci 1.

(7) Proti příkazu, kterým se nařizuje prohlídka¹¹³⁾, není opravný prostředek. Brání-li osoba, u níž má být provedena některá z prohlídek, tomuto úkonu, je policejní orgán povinen osobu vyzvat, aby provedení nařízeného úkonu strpěla. Neuposlechne-li, je policejní orgán po předchozí marné výzvě oprávněn překonat odpor takové osoby nebo jí vytvořenou překážku.

(8) Při provádění domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor, v nichž advokát vykonává advokacii, pokud se zde nachází listiny, které obsahují skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, je policejní orgán

¹¹³⁾ § 83, 83a a 83c zákona č. 141/1961 Sb.

povinen vyžádat si součinnost České advokátní komory (dále jen „Komora“) a postupovat podle právního předpisu¹¹⁴⁾. Přitom dbá zejména na řádném zadokumentování součinnosti zástupce Komory, udělení souhlasu či nesouhlasu k seznamování se s obsahem listin, řádné zajištění a zabezpečení listin a dalších nosičů informací, včasné předání listin Komoře nebo vyhotovení návrhu na nahrazení souhlasu zástupce Komory souhlasem soudu.

Čl. 62

Osobní prohlídka

K nařízení osobní prohlídky potřebuje policejní orgán předchozí souhlas místně a věcně příslušného státního zástupce. Bez jeho souhlasu či příkazu může prohlídku provést jen tehdy, kdy to právní předpis výslovně připouští¹¹⁵⁾. O nařízení osobní prohlídky rozhodne policejní orgán příkazem opatřeným souhlasem státního zástupce. Tento příkaz osobě, které se týká, doručí nebo předloží k nahlédnutí při předchozím výsledku¹¹⁶⁾. K výkonu osobní prohlídky musí být přibrána nezúčastněná osoba stejného pohlaví. Klade-li výkonu osobní prohlídky ten, u koho má být provedena, odpor, postupuje policejní orgán podle čl. 61 odst. 7. Osobní prohlídku vykonává osoba stejného pohlaví. O provedeném úkonu sepíše policejní orgán protokol. Při osobní prohlídce lze odebrat jen věci, které mají charakter zbraně¹¹⁷⁾, nebo věci důležité pro trestní řízení.

Čl. 63

Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky a zajištění zaknihovaných cenných papírů

(1) O zajištění peněžních prostředků na účtu u banky, u spořitelního a úvěrního družstva a o zajištění zaknihovaných cenných papírů¹¹⁸⁾ rozhoduje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce; v naléhavých případech, které nesou odkladu, může o zajištění rozhodnout též policejní orgán, k čemuž potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Za stejných podmínek může policejní orgán o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky, u spořitelního a úvěrního družstva a o zajištění zaknihovaných cenných papírů rozhodnout i bez předchozího souhlasu státního zástupce. Rozhodnutí je povinen do 48 hodin doručit státnímu zástupci.

(2) O omezení nebo zrušení zajištění rozhodne policejní orgán v případě, že zajištění již není třeba nebo ho není třeba ve stanoveném rozsahu; k rozhodnutí si vyžádá souhlas státního zástupce.

Čl. 64

Zadržení a otevření zásilek a jejich záměna

(1) Zjistí-li policejní orgán, že k objasnění skutečností závažných pro trestní řízení je nutno zjistit obsah nedoručených poštovních zásilek, jiných zásilek nebo

¹¹⁴⁾ § 85b zákona č. 141/1961 Sb.

¹¹⁵⁾ § 82 odst. 4 a § 83b odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

¹¹⁶⁾ § 84 zákona č. 141/1961 Sb.

¹¹⁷⁾ § 118 zákona č. 40/2009 Sb.

¹¹⁸⁾ § 79a až 79c zákona č. 141/1961 Sb.

telegramů, podá návrh státnímu zástupci, aby nařídil provozovateli poštovních služeb nebo osobě provádějící jejich dopravu vydání takových zásilek¹¹⁹⁾.

(2) Pokud věc nesnese odkladu a vydání nařízení nelze předem dosáhnout, může policejní orgán vydat příkaz k pozdržení zásilky¹¹⁹⁾. Poté neprodleně podá návrh podle odstavce 1, aby ve lhůtě do tří dnů bylo poště nebo osobě provádějící dopravu zásilek nařízení o vydání zásilky doručeno. Neobdrží-li pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek nařízení o vydání zásilky do tří dnů, nesmí dopravu zásilek dále zdržovat.

(3) Vydanou zásilku¹¹⁹⁾ může policejní orgán otevřít jen se souhlasem soudce³⁶⁾. Při žádosti o vydání souhlasu postupuje podle čl. 27 odst. 4. O otevření zásilky je nutno sepsat protokol. S otevřenou zásilkou se naloží podle právního předpisu¹²⁰⁾. Neotevřená zásilka se ihned odevzdá adresátovi nebo se vrátí poště nebo osobě, která ji vydala.

(4) Je-li to odůvodněno zájmem na zjištění osob podílejících se na nakládání se zásilkou obsahující omamné látky, psychotropní látky, prekursory, jedy, radioaktivní materiál, padělané peníze a padělané cenné papíry, střelné nebo hromadně účinné zbraně, střelivo a výbušniny nebo jinou věc, k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení, věci určené ke spáchání trestného činu, anebo věci z trestného činu pocházející, požádá policejní orgán státního zástupce, aby nařídil zaměnit obsah vydané zásilky za jiný¹²⁰⁾. Takto upravená zásilka se předá k další přepravě. Záměnu provede policejní orgán, který o ní poté sepiše záznam. V záznamu uvede nařízení příslušného orgánu k vydání zásilky¹¹⁹⁾, obsah zásilky při jejím otevření a způsob, jak s ní bylo naloženo, čím byl obsah zásilky zaměněn a poštu nebo osobu provádějící dopravu, které byla zásilka předána k další přepravě. Záznam se založí do trestního spisu až po splnění účelu záměny zásilky.

Čl. 65

Úschova zajištěných věcí

(1) Věci vydané, odňaté nebo zaměněné¹²¹⁾ a věcné důkazy zajištěné při ohledání místa činu se zpravidla uschovávají v místnosti k tomu zvlášť určené. O úschově zajištěných věcí se vede evidence v elektronické podobě¹²²⁾. Za věci uložené k úschově odpovídá vedoucí pracovník nebo jím pověřený pracovník, který na příkaz policisty, který vede trestní řízení, věc z úschovy vydá. Každé vydání a vzetí věci do úschovy je poznamenáno v evidenci zajištěných věcí. Tomuto režimu nepodléhají písemnosti, například faktury, soupisky zboží, které se, pokud nejsou přílohou trestního spisu jako listinné důkazy, vrátí oprávněné osobě proti potvrzení. Pokud dojde k zajištění finanční hotovosti a není ji dále třeba k případnému znaleckému zkoumání, předá se obratem ekonomickému pracovišti do úschovy (uložení na účtu), o čemž se vyhotoví záznam; originál záznamu se založí do trestního spisu a kopie předá ekonomickému pracovišti. V případě, že nelze zajištěnou měnu uložit na účtu ekonomického pracoviště, uloží se v určeném trezoru tohoto pracoviště.

¹¹⁹⁾ § 86 odst. 1 a 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹²⁰⁾ § 87a zákona č. 141/1961 Sb.

¹²¹⁾ § 78 až 81 a 87a zákona č. 141/1961 Sb.

¹²²⁾ Čl. 1 přílohy rozkazu policejního prezidenta č. 125/2008, kterým se upravuje celoplošný zkušební provoz informačního systému ETR.

(2) Jestliže věc, která má být uschována, nelze pro značnou hmotnost, rozměr nebo zvláštní charakter uložit obvyklým způsobem v místnosti k tomu určené, policejní orgán požádá ekonomické pracoviště o zajištění nezbytného prostoru, objektu nebo dispozičního účtu u banky, v němž lze režim pro úschovu věcí podle odstavce 1 uplatnit obdobně.

(3) Přichází-li u zajištěné věci v úvahu její propadnutí nebo zabrání, s její úschovou jsou spojeny náklady a nelze ji po skončení vyšetřování spolu s návrhem na podání obžaloby předat k další úschově státnímu zastupitelství nebo soudu, policejní orgán informuje o skončení vyšetřování a datu předání trestního spisu státnímu zastupitelství ekonomické pracoviště, aby od tohoto data mohlo vést odděleně účet o nákladech na úschovu věci do rozhodnutí soudu o zabrání či propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(4) Bude-li třeba zajištěnou věcí, důležitou pro trestní řízení, provést důkaz v řízení před soudem, předá se současně s trestním spisem státnímu zástupci. Střelné zbraně nebo střelivo se předají do úschovy službě pro zbraně a bezpečnostní materiál a současně se tato služba vyrozumí o dalším nakládání s nimi, jejich případném zabrání či propadnutí. Místo motorového vozidla se předají doklady k vozidlu, pokud byly zajištěny. Je-li nebezpečí, že se věc zkazí, policejní orgán rozhodne o prodeji věci a poté, co rozhodnutí nabude právní moci, předá ji ekonomickému pracovišti k zajištění prodeje. Pokud zjistí, že věc nelze prodat a prošla její záruční lhůta, pořídí o tom úřední záznam a věc jako bezcennou zničí¹²³⁾.

(5) Věc, která byla vydána nebo odňata v souvislosti s trestním stíháním cizího státního příslušníka, se vždy, má-li být podána žádost cizímu státu o převzetí trestního stíhání, předá státnímu zastupitelství. To neplatí, jsou-li dány důvody pro vrácení této věci¹²⁴⁾.

(6) Zajištěné věci, které byly získány v souvislosti s porušením celních předpisů týkajících se zákazu nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, policejní orgán po provedení nezbytných procesních úkonů předá k dalšímu opatření místně příslušnému celnímu úřadu.

(7) Skladování tzv. zbytkových návykových látek, anabolik a jiných prostředků s anabolickým účinkem upravuje interní akt řízení¹²⁵⁾.

(8) Ustanovení odstavců 1 až 3 se užije přiměřeně, jde-li o přestupek, o němž má rozhodnout orgán příslušný k jeho projednání nebo orgán příslušný ke kázeňskému nebo kárnému projednání. Zajištěné věci se spolu s opatřením nebo s pravomocným usnesením o postoupení věci¹²⁶⁾ předají orgánu příslušnému k projednání.

¹²³⁾ § 81 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

¹²⁴⁾ § 80 a 81 zákona č. 141/1961 Sb.

¹²⁵⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 55/2009, kterým se upravuje činnost Policie České republiky v souvislosti s drogovou kriminalitou.

¹²⁶⁾ § 171 zákona č. 141/1961 Sb.

Čl. 66

Vrácení věci a jiné dispozice s ní

(1) Není-li zajištěné věci pro trestní řízení nadále třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí či zabrání, postupuje policejní orgán podle právního předpisu¹²⁷⁾.

(2) Není-li známo, komu věc patří, policejní orgán věc popíše s uvedením okolností, za kterých byla zajištěna, a tento popis umístí viditelně na místě veřejně přístupném, zpravidla na úřední desce útvaru policie, soudu, státního zastupitelství nebo orgánu veřejné správy společně s vyzváním, aby se poškozený přihlásil do šesti měsíců od vyhlášení¹²⁸⁾. Jde-li o věc cennou nebo jinak významnou, policejní orgán může požádat o zveřejnění popisu ve sdělovacích prostředcích nebo popis zveřejnit na veřejně přístupných stránkách Internetu.

¹²⁹⁾ **ZRUŠENO**

(3) Vrátit věc tomu, komu byla odňata nebo kdo ji dobrovolně vydal, anebo vydat věc tomu, o jehož nároku na věc není pochyb, lze jen na základě pravomocného usnesení. O vrácení (vydání) věci sepíše policejní orgán protokol, v němž ten, kdo věc převzal, svým podpisem převzetí věci potvrdí a zároveň s předmětnou věcí mu policejní orgán předá stejnopis protokolu, v němž popíše věc tak, aby nemohla být zaměněna s věcí jinou, i když se rozhodnutí o vrácení nebo vydání věci nevydává¹²⁷⁾.

(4) Obviněnému ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody mohou být předány jen ty věci, které smí mít ve věznici u sebe nebo které lze do jeho propuštění bez překážek ve věznici uschovat. Policejní orgán proto předání věci obviněnému zpravidla projedná s příslušným pracovníkem věznice.

(5) Předat věc někomu jinému než tomu, komu má být podle usnesení vrácena nebo vydána, lze jen se souhlasem oprávněné osoby. Souhlas musí být písemný s úředním ověřením podpisu oprávněné osoby nebo zapsán v protokolu o výsledku.

(6) Jestliže ten, komu má být věc předána, zemře, předá se věc osobě nebo orgánu oprávněnému takovou věc za zemřelého převzít, popřípadě se předá do úschovy soudu a opis protokolu o předání věci se zašle okresnímu soudu příslušnému k dědickému řízení.

(7) Má-li se věc předat právnické osobě, vydá se tomu, kdo je oprávněn jejím jménem takovou věc převzít. Do protokolu o předání věci se poznamená název a sídlo právnické osoby, IČO, jméno a příjmení osoby, která věc přebírá, číslo průkazu totožnosti, a její pracovní či služební zařazení. Písemné zmocnění osoby k převzetí věci musí být opatřeno podpisem zmocňující osoby (statutárního orgánu) a razítkem uvedené právnické osoby. Předávání zajištěných, vydaných či odňatých věcí do zahraničí (vrácení věci) upravuje interní akt řízení¹³⁰⁾.

(8) O věcných důkazech zajištěných při ohledání místa činu, pokud jich není třeba pro další řízení, rozhodne policejní orgán¹²⁴⁾. Obdobně rozhodne o věcech

¹²⁷⁾ § 80 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

¹²⁸⁾ § 81 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

¹²⁹⁾ **ZRUŠENO**

¹³⁰⁾ Čl. 26 závazného pokynu policejního prezidenta č. 72/2009.

zajištěných při domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor, pokud neslouží jako důkaz a není jich třeba k dalšímu řízení.

(9) Při pochybnostech o oprávněnosti nároků na věc rozhodne policejní orgán usnesením o uložení věci do úschovy příslušného soudu¹³¹⁾. Po nabytí právní moci usnesení písemně požádá soud o převzetí věci do soudní úschovy nebo určení vhodného schovatele¹³²⁾.

(10) Nepřevezme-li ten, kdo je k tomu oprávněn, věc i přes opakovanou výzvu, která musí být řádně zadokumentovaná, rozhodne policejní orgán o prodeji věci¹³³⁾ a po nabytí právní moci rozhodnutí předá věc organizačnímu článku policie, který odpovídá za plnění úkolů souvisejících s ekonomickým zabezpečením policejního orgánu, k realizaci prodeje. Na prodej se užije přiměřeně právní předpis¹³⁴⁾.

(11) Rozhodne-li policejní orgán usnesením o zničení věci¹²³⁾, po nabytí právní moci rozhodnutí s touto věcí nakládá dále jako s odpadem¹³⁵⁾. Pokud není schopen sám věc zničit, požádá organizační článek policie, který odpovídá za plnění úkolů souvisejících s ekonomickým zabezpečením policejního orgánu, o zničení věci, případně zajištění takového zničení. Zničení se provede za účasti další osoby. O zničení věci policejní orgán sepíše záznam, kde uvede zejména popis věci, způsob zničení a zúčastněné osoby. V případě prodeje návykových látek a přípravků postupuje podle interního aktu řízení¹²⁵⁾.

(12) Případla-li věc do vlastnictví státu¹³⁶⁾, rozhodne policejní orgán o předání takové věci organizační složce státu, které přísluší hospodaření s takovou věcí¹³⁷⁾. Jakmile rozhodnutí nabude právní moci, předá věc na základě protokolu této organizační složce státu. Obdobně postupuje i v případech bylo-li o věci uložené u policejního orgánu vydáno rozhodnutí soudu o propadnutí majetku¹³⁸⁾, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty¹³⁹⁾ nebo o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty¹⁴⁰⁾. V protokolu o předání věci uvede na základě jaké právní skutečnosti připadla věc do vlastnictví státu. Případne-li do vlastnictví státu na základě rozhodnutí o jejím propadnutí či zabrání zbraň nebo střelivo, vyrozumí se o této skutečnosti služba pro zbraně a bezpečnostní materiál a poskytne se jí originál nabývacího titulu státu.

¹³¹⁾ § 352 zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

¹³²⁾ § 105 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů.

¹³³⁾ § 80 odst. 1 a 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹³⁴⁾ § 323 až 332 zákona č. 99/1963 Sb.

¹³⁵⁾ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁶⁾ § 81 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹³⁷⁾ § 9 až 11 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁸⁾ § 66 zákona č. 40/2009 Sb.

¹³⁹⁾ § 70 zákona č. 40/2009 Sb.

¹⁴⁰⁾ § 101 zákona č. 40/2009 Sb.

Čl. 67

**Odposlech a záznam telekomunikačního provozu
a zjišťování údajů o telekomunikačním provozu**

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný zločin¹⁴¹⁾ nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje mezinárodní smlouva, např. nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy¹⁴²⁾, může policejní orgán státnímu zástupci navrhnout odposlech a záznam telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo

bylo-li by dosažení podstatně ztížené. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřipustné. Při zjištění takové komunikace policejní orgán záznam odposlechu bezodkladně zničí a informace, které se dozvěděl, nijak nepoužije. O zničení učiní záznam do protokolu, který založí do trestního spisu.

(2) V návrhu policejní orgán stručně vyhodnotí skutkový stav trestní věci a odůvodní provedení odposlechu, zejména uvede, jaké skutečnosti významné pro trestní řízení v záznamech očekává a proč se domnívá, že v záznamech budou obsaženy. Dále uvede údaje k identifikaci uživatelské stanice (číslo, adresu a jméno nebo název uživatele, je-li totožnost známa) a dobu, po kterou bude odposlech a záznam prováděn. Návrh podá až po předběžné konzultaci o technických možnostech provedení úkonu podle odstavce 1 s Útvarem zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „útvvar zvláštních činností“). Písemnost obsahující návrh se označí příslušným stupněm utajení¹⁴³⁾.

(3) Odposlech a záznam telekomunikačního provozu může nařídit policejní orgán, pokud je vedeno trestní řízení pro trestné činy uvedené v právním předpisu¹⁴⁴⁾, avšak vždy jen se souhlasem uživatele stanice, která má být odposlouchávána. Odposlech nařídí vlastním písemným příkazem, který vydá na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Před vydáním příkazu policejní orgán opatří písemný souhlas uživatele odposlouchávané stanice (u organizace statutárního zástupce), který založí do originálu i do stejnopisu trestního spisu. Vlastní příkaz odůvodní obdobně jako návrh na vydání rozhodnutí o odposlechu státnímu zástupci podle odstavce 2; musí v něm být uvedena doba, po kterou má být odposlech prováděn, a kdy a kým byl souhlas k odposlechu na tuto dobu dán.

(4) Příkaz soudce nebo vlastní příkaz spolu se souhlasem uživatele předá policejní orgán s žádostí o provedení příslušnému pracovišti útvaru zvláštních činností, kde projedná způsob zpracování a předávání záznamů. V žádosti uvede číslo jednací trestního spisu, ke kterému má být odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn (výjimku tvoří právní pomoci).

(5) Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda důvody k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu trvají i nadále. Jestliže zjistí, že část odposlechu byla provedena v době, kdy se odposlouchávaná stanice

¹⁴¹⁾ § 14 odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb.

¹⁴²⁾ § 283 zákona č. 40/2009 Sb.

¹⁴³⁾ § 4 a 21 zákona č. 412/2005 Sb.

¹⁴⁴⁾ § 88 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb.

nacházela v cizím státě, přičemž k odposlechu nebylo třeba technické součinnosti tohoto státu, ihned o tom informuje státního zástupce^{144a)}. Jestliže důvody odposlechu pominuly, je povinen odposlech ihned ukončit. Ukončení bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz vydal, v přípravném řízení státnímu zástupci a soudci.

(6) Po ukončení odposlechu jej policejní orgán vyhodnotí a výsledek zanesse do informačního systému MU II. Bude-li některý záznam obsahovat skutečnosti významné pro trestní řízení, převezme do 20 dnů na útvaru zvláštních činností všechny pořízené záznamy. Pokud při odposlechu a záznamu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, zničí po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce policejní orgán předepsaným způsobem všechny záznamy po 3 letech od pravomocného skončení věci. Současně požádá útvar zvláštních činností, aby obdobně zničil i záznamy dosud nepředané a protokol o jejich zničení mu zaslal. V případě podání mimořádného opravného prostředku záznamy zničí až po jeho pravomocném rozhodnutí či novém skončení věci. Protokol o zničení zašle tomu, kdo ve věci rozhodoval.

(7) Má-li být některý záznam použit v trestním řízení jako důkaz, vyhotoví k němu ten, kdo záznam pořídil, protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu jeho provedení, jakož i s údaji o osobě, která záznam pořídila, nebo s údajem, že záznam byl pořízen automaticky bez účasti konkrétní osoby. Záznam telekomunikačního provozu lze užít jako důkaz i v jiné trestní věci, pokud byl tento záznam pořízen v souladu s právním předpisem¹⁴⁵⁾ nebo s tím souhlasí uživatel odposlouchávané stanice.

(8) Nařídí-li předseda senátu nebo soudce k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení zjistit údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu¹⁴⁶⁾ nebo vydá-li k poskytnutí těchto údajů souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat, zajistí policejní orgán jejich vyžádání prostřednictvím útvaru zvláštních činností.

(9) V žádosti policejní orgán uvede číslo jednací trestního spisu (s výjimkou právních pomocí), ke kterému mají být údaje vyžádány, a s příkazem soudce nebo souhlasem uživatele ji předá útvaru zvláštních činností. Nastane-li potřeba některé údaje vyžádané podle odstavce 8 použít v trestním řízení jako důkaz, vyžádá policejní orgán prostřednictvím příslušného pracoviště útvaru zvláštních činností jejich autorizaci.

(10) Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení potřeba zjistit od poskytovatele služeb elektronických komunikací jiné informace související s poskytováním těchto služeb, než údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, zajistí policejní orgán jejich vyžádání prostřednictvím útvaru zvláštních činností. Při zjišťování informací o účastnících telefonní služby k tomu použije informační systém TELEFONY provozovaný podle interního aktu řízení^{146a)}.

^{144a)} § 437a zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁴⁵⁾ § 88 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁴⁶⁾ § 88a zákona č. 141/1961 Sb.

Čl. 68

Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku

Zjistí-li policejní orgán, že je možno očekávat uložení trestu propadnutí majetku a je obava, že výkon tohoto trestu bude zmařen nebo ztížen (s věcmi z takového majetku může být manipulováno), podá státnímu zástupci návrh na zajištění majetku obviněného¹⁴⁷⁾. Za tím účelem je povinen zjišťovat, které věci přicházejí v úvahu pro zajištění majetku obviněného a učinit o nich seznam, který je součástí návrhu. Zajistit majetek obviněného, kde vzhledem k povaze a závažnosti trestného činu a poměrům obviněného přichází v úvahu uložení trestu propadnutí majetku, přísluší v přípravném řízení státnímu zástupci. Policejní orgán je při soupisu majetku přítomen jen tehdy, jestliže je to z hlediska vyšetřování žádoucí nebo účelné.

Hlava IX

Znalec a tlumočník

Čl. 69

Přibrání znalce

(1) Jestliže pro složitost posuzované otázky nepostačí vyžádání odborného vyjádření, přibere policejní orgán znalce a postupuje podle právního předpisu¹⁴⁸⁾.

(2) O přibrání znalce¹⁴⁹⁾ rozhodne policejní orgán opatřením, které kromě obecných náležitostí obsahuje otázky, jež mají být znalcem zodpovězeny a důvody vyžádání znaleckého posudku. Znalci se zpravidla určí termín podání posudku, který je vhodné s ním konzultovat. Opatření musí obsahovat poučení o možnosti podání námitek¹⁵⁰⁾ a poučení znalce¹⁵¹⁾.

(3) Vypracování znaleckého posudku lze vyžádat od znalce zapsaného v seznamu znalců a tlumočnicků¹⁵²⁾. Není-li pro obor, jehož se znalecký posudek týká, zapsán žádný znalec nebo od žádného ze zapsaných znalců nelze posudek vyžádat, policejní orgán o tom sepíše úřední záznam, který založí do trestního spisu. Jako znalce pak přibere osobu, která má potřebné odborné předpoklady pro podání posudku a před podáním posudku složí do rukou policejního orgánu slib¹⁵³⁾. Údaje o potřebné odborné způsobilosti znalce a složení slibu policejní orgán založí do trestního spisu.

^{146a)} Závazný pokyn policejního prezidenta č. 138/2008, o informačním systému TELEFONY.

¹⁴⁷⁾ § 347 až 349 zákona č. 141/1961 Sb.

Zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁸⁾ § 105 odst. 1 věta třetí zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁴⁹⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění zákona č. 322/2006 Sb.

Vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁰⁾ § 105 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁵¹⁾ § 106 a 107 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁵²⁾ § 2 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb.

§ 4 a 5 vyhlášky č. 37/1967 Sb.

¹⁵³⁾ § 6 zákona č. 36/1967 Sb.

(4) Je-li v požadovaném oboru znalecké činnosti zapsán v seznamu ústavů¹⁵⁴⁾ ústav nebo jiné pracoviště specializované na znaleckou činnost, přibírají se přednostně. O jejich přibrání k podání znaleckého posudku rozhodne policejní orgán opatřením¹⁵⁵⁾. Pokud je požadováno zkoumání z oboru kriminalistika, přibere se odbor kriminalistické techniky a expertiz příslušného krajského ředitelství. Pokud je požadováno zkoumání v některém z oborů elektrotechnika, chemie, kriminalistika, písmoznalectví a strojírenství, přibere se Kriminalistický ústav Praha. Příslušnost konkrétního znaleckého pracoviště je stanovena interním aktem řízení²¹⁾.

(5) Pokud není v dožádání uvedeno, jak má být s předměty po zkoumání naloženo, vrací se po skončení znaleckého (expertizního) zkoumání dožadujícímu policejnímu orgánu. Jde-li o rozměrné předměty, které rezortní kurýrní služba odmítne převzít, zajistí jejich odvoz bezodkladně dožadující orgán.

(6) Je-li třeba vyžádat posudek nebo přezkoumat posudek¹⁵⁶⁾ ve zvláště obtížných případech vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, rozhodne policejní orgán opatřením o přibrání vědeckého ústavu, vysoké školy nebo instituce specializované na znaleckou činnost¹⁵⁷⁾ k podání znaleckého posudku. Pokud je požadováno zkoumání v některém z oborů elektrotechnika, chemie, kriminalistika, písmoznalectví a strojírenství, přibere se Kriminalistický ústav Praha v souladu s interním aktem řízení²¹⁾.

(7) Při vyžadování kriminalistických počítačových expertiz, jejichž předmětem zkoumání jsou záznamy na SIM kartách mobilních telefonů, opatří dožadující policejní orgán před vyžádáním expertizy příkaz předsedy senátu nebo v přípravném řízení soudce¹⁴⁶⁾, který bude součástí žádosti o kriminalistickou počítačovou expertizu. Pokud se budou v rámci této expertizy zjišťovat zprostředkované údaje, tedy údaje již doručené volanému účastníku ještě před tím, než mobilní telefon získal do své moci policejní orgán jako věc důležitou pro trestní řízení¹⁵⁸⁾, není třeba ke zjištění obsahu těchto údajů vyžadovat příkaz soudce.

(8) Znalecký posudek ve věcech ochrany utajovaných informací a zpravodajské činnosti v oboru působnosti Ministerstva vnitra vyžádá policejní orgán přímo od Ministerstva vnitra.

Čl. 70

Vyšetření duševního stavu obviněného

(1) K vyšetření duševního stavu obviněného se přibere vždy znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, přičemž policejní orgán vždy posuzuje, zda je to třeba k rozhodnutí. Je-li nutno posuzovat osobnost obviněného ve vztahu k vyšetření duševního stavu, přibere se zpravidla též znalec z oboru zdravotnictví, odvětví klinická psychologie.

¹⁵⁴⁾ § 21 odst. 1 a 3 zákona č. 36/1967 Sb.
§ 6 vyhlášky č. 37/1967 Sb.

¹⁵⁵⁾ § 105 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁵⁶⁾ § 109 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁵⁷⁾ § 110 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.
§ 21 odst. 2 a 3 zákona č. 36/1967 Sb.
§ 6 vyhlášky č. 37/1967 Sb.

¹⁵⁸⁾ Např. § 78, 79, 82, 113 zákona č. 141/1961 Sb.

(2) Je-li třeba k vyšetření duševního stavu pozorování obviněného ve zdravotnickém ústavu, policejní orgán po předchozí konzultaci takového opatření se znalcem navrhne státnímu zástupci, aby příslušný soudce vydal rozhodnutí o umístění obviněného ve zdravotnickém ústavu, a je-li ve vazbě, na zvláštním nemocničním oddělení vazební věznice. Důvody tohoto opatření musí být v návrhu policejního orgánu patřičně rozvedeny.

(3) Ambulantní vyšetření duševního stavu obviněného, který je ve vazbě, se provede zpravidla ve vazební věznici; nehrozí-li nebezpečí narušení průběhu vyšetřování, lze obviněného předvést na pracoviště znalce. Bylo-li nařízeno vyšetření duševního stavu obviněného jeho pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení vazební věznice, zařídí umístění obviněného v tomto oddělení ředitel vazební věznice, v níž vykonává vazbu. Je-li obviněný na svobodě, zařídí jeho umístění ve zdravotnickém ústavu policejní orgán v součinnosti se znalcem a orgány příslušného zdravotnického pracoviště.

(4) Bylo-li u obviněného již v dřívější době provedeno vyšetření duševního stavu, opatří policejní orgán materiály o tomto vyšetření a předá je znalci, neučiní-li tak znalec sám.

(5) Jestliže znalec při vyšetření duševního stavu obviněného shledá podmínky nasvědčující jeho nepřítčetnosti a vysloví se o tom, že jeho pobyt na svobodě je pro společnost nebezpečný, podá policejní orgán neprodleně, vedle podnětu na zastavení nebo přerušování trestního stíhání, státnímu zástupci podnět k zahájení řízení o uložení ochranného léčení.

(6) Nařídí-li policejní orgán vyšetření duševního stavu obviněného, vyžádá si znalecký posudek v tolika vyhotoveních, aby mohl jedno vyhotovení připojit k trestnímu spisu navíc pro účely výkonu trestu.

Čl. 71

Přibrání tlumočníka

(1) Je-li třeba přetlumočit obsah výpovědi nebo písemnosti nebo prohlásí-li osoba, že neovládá jazyk, ve kterém se jednání vede, anebo jde-li o hluchoněmého, hluchého nebo němého, přibere policejní orgán bez vydání usnesení tlumočníka, který zároveň může být zapisovatelem.

(2) Jako tlumočníka přibere policejní orgán osobu zapsanou v seznamu znalců a tlumočnicků příslušného krajského soudu nebo jinou vhodnou osobu, která má potřebné jazykové znalosti. Byla-li za tlumočníka přibrána osoba, která není zapsána v tomto seznamu, ověří se u ní potřebné odborné předpoklady pro provedení tlumočnického úkonu¹⁵⁹⁾ a před provedením tlumočnického úkonu musí složit do rukou policejního orgánu slib¹⁵³⁾; údaje o potřebné odborné způsobilosti a složení slibu se uvedou do trestního spisu.

¹⁵⁹⁾ § 11 odst. 2 vyhlášky č. 37/1967 Sb.

Čl. 72

Likvidace znalečného a tlumočného

Vyúčtování znalečného nebo tlumočného přezkoumá policejní orgán vždy z hlediska sazeb a podmínek stanovených v právním předpise¹⁶⁰⁾. Jestliže vyúčtování předložené znalcem (ústavem, institucí) nebo tlumočnickem je v souladu s právními předpisy¹⁶¹⁾, policejní orgán je spolu se žádostí o proplacení zašle ekonomickému pracovišti. Určí-li však odlišnou odměnu nebo náhradu nákladů, než vyúčtoval znalec (ústav, instituce) nebo tlumočnick, rozhodne o znalečném nebo tlumočném usnesením¹⁶²⁾, proti němuž je přípustná stížnost s odkladným účinkem. Stejnopis tohoto usnesení s doložkou o právní moci je přílohou žádosti o proplacení znalečného (tlumočného). O výši znalečného nebo tlumočného rozhodne policejní orgán bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od vyúčtování znalečného či tlumočného.

Hlava X

Další úkony

Čl. 73

Předvolání a předvedení

(1) Předvolání se provádí zpravidla písemně. Podle okolností případu může být provedeno též telefonicky, osobně nebo jinou vhodnou formou. V předvolání se uvede označení věci, místa a času výslechu (dne a hodiny), jeho předmět, případné následky nevyhovění, v jakém procesním postavení je osoba předvolávána a to, zda a jaké písemnosti nebo jiné věci má předvolaný s sebou přinést. Z předvolání musí být výslovně a jednoznačně zřejmé, že právě předvolávaná osoba se má konkrétně a osobně dostavit. Písemné předvolání lze považovat za řádné, pokud má stanovený obsah a bylo předepsaným způsobem doručeno.

(2) Při předvedení svědka nebo obviněného, kteří se bez dostatečné omluvy nedostavili na řádné předvolání, jakož i předvedení obviněného i bez předchozího předvolání¹⁶³⁾, musí policejní orgán dodržet podmínky stanovené pro eskortu osob¹⁶⁴⁾. Nemůže-li eskortu provést nebo zajistit sám, požádá o předvedení jiný policejní orgán, z jehož územního obvodu má být osoba předvedena. O předvedení příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě požádá jeho nadřízeného.

(3) Způsob a důvody předvedení uvede policejní orgán v protokolu o výslechu, nebo o tom učiní záznam, ve kterém se dále uvede doba předvedení. Bylo-li předvedení provedeno na základě žádosti jiným policejním orgánem, policejní orgán osobu převezme s úředním záznamem o předvedení, který přiloží k protokolu o výslechu.

¹⁶⁰⁾ § 17 až 19 zákona č. 36/1967 Sb.

¹⁶¹⁾ Např. vyhláška č. 37/1967 Sb.

¹⁶²⁾ § 29 odst. 2 a § 111 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁶³⁾ § 90 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁶⁴⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159/2009.

Čl. 74 Výslech

(1) Před započítím výslechu musí být vyslýchaná osoba vždy poučena o svých právech a povinnostech. Poučení obviněného a podezřelého musí být do protokolu o jeho prvním výslechu doslovně uvedeno. Při pokračování ve výslechu obviněného a prvním výslechu jiných osob postačí poučení protokolovat odkazem na zákonná ustanovení, podle nichž bylo poučení dáno. Je-li jako svědek vyslýchána osoba mající právo odepřít výpověď, která svědčit chce, poznamená se v protokolu o jejím výslechu: „Po poučení o právu odepřít výpověď podle § 100 trestního řádu svědek výslovně prohlašuje, že tohoto práva nevyužívá a vypovídat chce“. Byla-li oznamovateli nebo svědkovi způsobena trestným činem škoda, musí být též poučen¹⁶⁵⁾ a vyjádřit se, zda dává souhlas k trestnímu stíhání. Je-li vyslýchána osoba, na kterou přechází práva poškozeného, jenž zemřel, musí být poučena¹⁶⁶⁾ i tato osoba. Podle potřeby se uvede vyjádření vyslýchaného k obsahu poučení. Fyzické osoby, kterým v důsledku trestného činu vznikla škoda na zdraví (oběti trestného činu) a osoby pozůstalé po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, jestliže jim zemřelý výživu poskytoval nebo byl povinen poskytovat, musí být poučeny o možnosti poskytnutí peněžité pomoci¹⁶⁷⁾.

(2) Byl-li podezřelý zadržen a nebylo-li mu sděleno obvinění, policejní orgán jej vyslechn⁹⁰⁾; výslech zaznamená na protokol o výslechu zadrženého (podezřelého). Od osoby podezřelé z trestného činu, která nebyla zadržena, lze vyžádat vysvětlení¹⁶⁸⁾. Přitom se poučí též o právu na právní pomoc advokáta⁵³⁾.

(3) Má-li se výslech týkat utajovaných informací²⁰⁾ se stupněm utajení „TAJNÉ“ nebo „PŘÍSNĚ TAJNÉ“, na něž se vztahuje zákaz výslechu¹⁶⁹⁾, požádá policejní orgán příslušný orgán o zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost. Obdobně postupuje i v případě zákazu výslechu¹⁷⁰⁾, nejedná-li se o výpověď týkající se trestného činu, o němž má svědek oznamovací povinnost.

(4) Jako počátek výslechu se uvede do protokolu doba, kdy výslech začal, a nikoliv doba, kdy bylo započato s jeho zapisováním. V protokolu se kromě obecných náležitostí⁸⁹⁾ vyznačí též všechny závažnější události, k nimž v průběhu výslechu dojde (nevolnost vyslýchané osoby apod.), s uvedením času události.

(5) Policejní orgán může umožnit obviněnému zúčastnit se procesních úkonů a klást otázky vyslýchaným svědkům. Postupuje tak zejména tehdy, je-li jako svědek vyslýchána osoba, která má právo výpověď odepřít¹⁷¹⁾, aby v dalším řízení v případě využití tohoto práva bylo možno tento důkaz použít. Policejní orgán o konání úkonu vyrozumí vedle obhájce zpravidla i obviněného (ledaže provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce nelze zajistit) s poučením o tom, že se mu umožní úkonu se zúčastnit a klást svědkovi otázky. Obdobně policejní orgán postupuje i u jiných úkonů

¹⁶⁵⁾ § 43 a 163a zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁶⁶⁾ § 43 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁶⁷⁾ § 14 zákona č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁸⁾ § 158 odst. 3 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁶⁹⁾ § 99 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁷⁰⁾ § 99 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁷¹⁾ § 100 odst. 1 a 2 zákona č. 141/1961 Sb.

za účasti svědka, který může výpověď odepřít, pokud je jejich součástí i výslech (např. rekognice, rekonstrukce, konfrontace).

(6) Pokračování ve výslechu osoby se vyznačí zpravidla textem „Pokračování v protokolu o výslechu“ s uvedením jména, příjmení, data a místa narození vyslýchaného a doby začátku výslechu. Číslování listů tohoto protokolu v trestním spisu navazuje na číslo poslední stránky protokolu o předchozím výslechu.

(7) Je-li výslech zachycen jen na magnetofonový záznam nebo videozáznam, vyhotoví se bezprostředně po úkonu doslovný přepis záznamu na protokol o výslechu. V protokolu o výslechu se poznamená, kde je záznam uložen. Záznam se uchová nejméně po dobu jednoho roku od právní moci rozhodnutí ve věci.

(8) Výslech a ochranu utajovaného svědka a částečnou ochranu svědka utajením jeho bydliště upravuje interní akt řízení¹⁷²⁾.

(9) Při výslechu cizince vyslýchající požádá vyslýchaného o to, aby se vyjádřil, zda v případě potřeby jeho přítomnosti u dalších procesních úkonů sám do České republiky přijede.

Čl. 75

Podpis protokolu

(1) Po skončení výslechu předloží policejní orgán vyslýchanému protokol k přečtení a k podpisu. Byl-li výslech proveden bez přibrání zapisovatele, předloží policejní orgán protokol vyslýchanému k přečtení a podpisu za přítomnosti nezúčastněné osoby. Pokud vyslýchaný není schopen protokol přečíst, nebo požádá-li o jeho přečtení, může protokol přečíst nezúčastněná osoba. Jestliže protokol obsahuje utajované informace, musí být nezúčastněná osoba určená pro styk s těmito informacemi. Má-li vyslýchaný proti obsahu protokolu námítky, projednají se v přítomnosti nezúčastněné osoby a výsledek projednání se pojme do protokolu.

(2) Vyslýchaný podepíše každou stránku protokolu. Nezúčastněná osoba podepíše protokol na konci pod doložkou „Přečtení a podpisu protokolu přítomen“. Protokol o výslechu podepíše kromě policejního orgánu i ostatní osoby, které byly výslechu přítomny (státní zástupce, obhájce, tlumočník, zákonný zástupce, orgán sociálně-právní ochrany dětí apod.). Jména přítomných se zpravidla uvedou hůlkovým písmem.

(3) Jestliže vyslýchaný nebo jiná osoba přibraná k úkonu odmítne protokol podepsat, poznamená to vyslýchající v protokolu s uvedením, která osoba podpis odmítla a s důvody odmítnutí.

Čl. 76

Likvidace svědečného

(1) Výši svědečného¹⁷³⁾ určí policejní orgán a potřebné doklady zašle k proplacení ekonomickému pracovišti, popřípadě výplatu svědečného provede

¹⁷²⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 201/2008, kterým se upravuje postup policejních orgánů při provádění opatření k utajení totožnosti i podoby svědka nebo osoby podávající vysvětlení.

¹⁷³⁾ § 104 zákona č. 141/1961 Sb.

pracovník, který obhospodařuje stálou zálohu. Nárok na svědečné, pokud jej svědek neuplatní do tří dnů od provedení výsledku, zaniká. Ušlá odměna za práci svědka se určí na základě údajů podle předvolánky k výsledku svědka¹⁷⁴⁾ potvrzených zaměstnavatelem. U svědka, který není v pracovním poměru nebo v poměru obdobném pracovnímu poměru, je však výdělečně činný, ušlou odměnu za práci tvoří částka vypočtená ze základu daně z příjmu fyzických osob¹⁷⁵⁾, dělená počtem pracovních hodin¹⁷⁶⁾ přepočteným na celé zdaňovací období. Výši základu daně z příjmu fyzických osob prokazuje svědek posledním platebním výměrem orgánu vykonávajícího správu daně, jenž předcházet dni, kdy je návrh na náhradu uplatňován. Pokud nelze ušlou odměnu za práci tímto způsobem prokázat, přísluší svědkovi náhrada za ušlou odměnu za práci v částce 17 Kč za hodinu, nejvýše však 136 Kč za jeden den. Nutné výdaje zahrnují jízdné, stravné a nocležné. Potřebuje-li svědek s tělesnou chorobou nebo vadou nebo v jiných závažných případech průvodce, tvoří nutné výdaje průvodce a jeho ušlá odměna za práci součást svědečného předvolaného svědka.

(2) Podle odstavce 1 postupuje policejní orgán i u osoby, která se na jeho výzvu dostavila k podání vysvětlení¹⁷⁷⁾.

Čl. 77

Konfrontace

(1) Jestliže ve výpovědích spoluobviněných, svědků nebo obviněného a svědka jsou v závažných okolnostech rozpory, lze je za účelem jejich odstranění postavit tváří v tvář.

(2) Konfrontace¹⁷⁸⁾ se v přípravném řízení provádí jen zcela výjimečně, pokud lze očekávat, že její provedení výrazněji přispěje k objasnění věci a stejného cíle nelze dosáhnout jinými prostředky. Lze ji provést až poté, kdy každá z osob, které mají být konfrontovány, byla již dříve vyslechnuta a o její výpovědi byl sepsán protokol. Při konfrontaci se vyslýchaná osoba vyzve, aby druhé osobě vypověděla do očí své tvrzení o okolnostech, v nichž výpovědi konfrontovaných osob nesouhlasí, popřípadě aby uvedla další okolnosti, které s jejím tvrzením souvisejí a o kterých dosud nevypovídala. Osoby postavené tváří v tvář si mohou klást navzájem otázky jen se souhlasem vyslýchajícího.

(3) Pro konfrontaci jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a svědka.

(4) Osobu mladší než patnáct let lze postavit tváří v tvář jen zcela výjimečně, jestliže je to pro objasnění věci nezbytně nutné; v takovém případě se použije přiměřeně ustanovení právního předpisu¹⁷⁹⁾. Jde zejména o šetrnost výsledku a jeho obsahové zaměření tak, aby konfrontace nemusela být opakována. Je třeba přibrat pedagoga nebo jinou osobu mající zkušenosti s výchovou mládeže, popřípadě rodiče konfrontované osoby mladší patnácti let, může-li to přispět ke správnému vedení

¹⁷⁴⁾ Tiskopis MV č. skl. 384, příslušný tiskopis v ETŘ.

¹⁷⁵⁾ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁶⁾ § 78 až 80 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁷⁾ § 158 odst. 6 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁷⁸⁾ § 104a zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁷⁹⁾ § 102 zákona č. 141/1961 Sb.

výslechu při konfrontaci. Tváří v tvář nelze postavit svědka, jehož totožnost se utahuje z důvodů uvedených v právním předpise¹⁸⁰⁾.

(5) O konfrontaci se sepíše protokol. Konfrontované osoby musí být poučeny o svých právech podle jejich procesního postavení a o právu klást si vzájemně otázky se souhlasem vyslyšajícího. Poučení musí být zaprotokolováno.

Čl. 78

Rekognice

(1) Rekognici¹⁸¹⁾ policejní orgán provede, je-li pro trestní řízení důležité, aby podezřelý, obviněný nebo svědek znovu poznal osobu nebo věc. K rekognici se vždy přibere alespoň jedna osoba na věci nezúčastněná.

(2) Podezřelý, obviněný nebo svědek, kteří mají poznat osobu nebo věc, se před rekognicí vyslechnou o okolnostech, za nichž osobu nebo věc vnímali, a o znacích nebo zvláštnostech, podle nichž by bylo možno osobu nebo věc poznat. Již při přípravě rekognice je třeba učinit taková opatření, aby jim poznávaná osoba nebo věc nebyla před rekognicí ukázána.

(3) Má-li být při rekognici poznána osoba, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi nejméně mezi třemi osobami, které se výrazně neodlišují. Není-li možno ukázat osobu, která má být poznána, rekognice se provede podle fotografií. V protokolu o rekognici se u těchto osob z důvodů ochrany osobních údajů¹²⁹⁾ uvedou jen takové údaje, aby je nebylo možno identifikovat (např. číselné označení). Údaje potřebné k identifikaci se uvedou pouze ve stejnopisu trestního spisu.

(4) Má-li být poznána věc, ukáže se ve skupině věcí pokud možno téhož druhu.

(5) Pro provádění rekognice platí ustanovení o výslechu obviněného a svědka. Před zahájením trestního stíhání lze rekognici provést jen jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon za účasti soudce.

(6) Rekognici lze provést tak, aby se poznávající osoba bezprostředně nesetkala s osobou poznávanou, zejména v případech, kdy poznávající osobou je svědek, jehož totožnost se utahuje¹⁸⁰⁾, nebo jde-li o osobu mladší patnácti let. Při účasti osoby mladší patnácti let se přiměřeně užije ustanovení právního předpisu¹⁷⁹⁾.

(7) Po provedení rekognice se podezřelý, obviněný nebo svědek znovu vyslechnou, je-li třeba odstranit rozpory mezi jejich výpovědí a výsledky rekognice.

(8) Obdobně se postupuje, provádí-li se rekognice podle fotografií¹⁸²⁾.

Čl. 79

Vyšetřovací pokus

(1) Vyšetřovací pokus¹⁸³⁾ je úkon, kterým se zjišťuje, ověřuje nebo upřesňuje pozorováním v uměle vytvořených podmínkách, zda se určitá skutečnost, která má

¹⁸⁰⁾ § 55 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁸¹⁾ § 104b zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁸²⁾ § 104b odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁸³⁾ § 104c zákona č. 141/1961 Sb.

význam pro trestní řízení, stala nebo mohla stát určitým způsobem a za určitých podmínek.

(2) K vyšetřovacímu pokusu přibere policejní orgán alespoň jednu osobu, která není na věci zúčastněna, ledaže by nemožnost zajistit její přítomnost při vyšetřovacím pokusu zmařila jeho provedení. Je-li to potřebné vzhledem k povaze věci a ke skutečnostem, které dosud v trestním řízení vyšly najevo, přibere se k vyšetřovacímu pokusu znalec, popřípadě podezřelý, obviněný nebo svědek. Jejich účast se řídí ustanoveními, která platí pro jejich výsledky. Pro účast osoby mladší patnácti let se přiměřeně užije ustanovení právního předpisu¹⁷⁹⁾.

(3) K úkonům, které souvisejí s vyšetřovacím pokusem, nesmí být podezřelý, obviněný a svědek, který má právo odepřít výpověď, žádným způsobem donucován.

Čl. 80

Rekonstrukce

(1) Rekonstrukce¹⁸⁴⁾ je úkon zahrnující určitý souvislý celek jednání pachatele (popřípadě svědků, poškozených), který spočívá v obnovení situace a okolností, za kterých byl trestný čin spáchán, nebo které k němu mají podstatný vztah. Účelem je rekonstruovat původní podmínky předchozí události, celkovou popřípadě dílčí situaci a skutkové okolnosti případu. Policejní orgán provede rekonstrukci pouze tehdy, je-li toho třeba k objasnění věci a jiné důkazy provedené v trestním řízení k tomu nepostačují.

(2) Rekonstrukci za účasti mladistvého nebo osoby mladší patnácti let lze provést jen tehdy, nehrozí-li narušení jejich duševního nebo mravního vývoje. Pokud lze účelu rekonstrukce dosáhnout jiným způsobem, policejní orgán od ní upustí.

(3) Na postup při rekonstrukci se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

Čl. 81

Prověrka na místě

(1) Prověrka na místě¹⁸⁵⁾ je úkon, při kterém vyslechnutá osoba (svědek, poškozený, podezřelý, obviněný) ukazuje místa a objekty spojené s vyšetřovaným případem, popisuje a demonstrovuje určitou činnost, o které vypověděla, s cílem porovnání uvedených skutečností s konkrétním místem, získání nových faktů nebo zajištění dalších důkazů.

(2) Na postup při prověrce na místě se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

Čl. 82

Plánování a protokolace vyšetřovacího pokusu, rekonstrukce a prověrky na místě

(1) Vyšetřovací pokus a rekonstrukci, popřípadě prověrku na místě, musí policejní orgán předem připravit a naplánovat. Policejní orgán zpravidla prostřednictvím vedoucího pracovníka zabezpečí přítomnost potřebného počtu

¹⁸⁴⁾ § 104d zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁸⁵⁾ § 104e zákona č. 141/1961 Sb.

policistů k zajištění místa a ke střežení obviněného, pokud je zadržen nebo ve vazbě, přítomnost nezúčastněné osoby, a v případě potřeby lékaře a znalce. O době a místě konání těchto úkonů je třeba v dostatečném časovém předstihu vyrozumět státního zástupce, sdělil-li, že se chce úkonu zúčastnit, a obhájce obviněného, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění o něm zajistit. Ve spolupráci s kriminalistickým technikem nebo kriminalistickým expertem policejní orgán rozhodne o způsobu dokumentace úkonu (fotodokumentace nebo videodokumentace) a připraví nezbytné technické pomůcky (modely použitých nástrojů, figuríny apod.). Je-li činnost některého z účastníků vyšetřované události demonstrována figurantem, je třeba dbát na to, aby se figurant alespoň přibližně vzezřením, věkem a oblečením podobal tomu, jehož jednání demonstruje. V případě vyšší náročnosti a rozsahu prováděného úkonu požádá policejní orgán vedoucího pracovníka o zabezpečení potřebného materiálu a odpovídajícího počtu policistů.

(2) Policejní orgán řídí průběh úkonů a odpovídá za bezpečnost přítomných osob. K úkonům, které souvisí s vyšetřovacím pokusem nebo rekonstrukcí, popřípadě prověrkou na místě, nesmí být obviněný nebo svědek, který má právo odepřít výpověď¹⁸⁶⁾, žádným způsobem donucován.

(3) O každém vyšetřovacím pokusu, rekonstrukci nebo prověrce na místě policista sepíše protokol, který obsahuje

- a) označení policejního orgánu, místo a datum vyhotovení,
- b) jména, příjmení a procesní postavení všech osob a jejich poučení dle procesního postavení,
- c) účel a cíl úkonu,
- d) údaje o době a místě provedeného úkonu,
- e) údaje o podmínkách, za nichž byl úkon prováděn,
- f) podrobný popis všech dílčích úkonů (pokusů) a jejich výsledky,
- g) prohlášení jednotlivých účastníků úkonu, zda zápis odpovídá průběhu úkonu a dosaženým výsledkům,
- h) podpis policisty, který protokol sepsal, a podpisy osob, které byly úkonu přítomny.

(4) Přílohou protokolu je zpravidla fotodokumentace tohoto úkonu, byla-li zpracována, popřípadě i situační plánec. V protokolu se rovněž poznamená i místo uložení videokazety, jestliže byl proveden videozáznam.

Čl. 83

Vyžadování kontrolních akcí od státních orgánů

Je-li pro účely trestního řízení nutná kontrolní akce (revize, prověrka apod.), vyžádá policejní orgán její provedení od územně a věcně příslušného kontrolního nebo revizního orgánu. O provedení kontrolní akce ústředními orgány požádá policejní orgán prostřednictvím policejního prezidia.

¹⁸⁶⁾ § 100 zákona č. 141/1961 Sb.

Čl. 84 Pořádková pokuta

(1) Usnesení o uložení pořádkové pokuty se oznámí osobě, které byla pokuta uložena buď doručením opisu usnesení, nebo vyhlášením. Proti usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Zaplatí-li potrestaná osoba pokutu hotově, policejní orgán částku převezme, její převzetí vyznačí a podpisem potvrdí na všech vyhotoveních usnesení a potrestané osobě jedno vyhotovení předá. Opis usnesení zašle ekonomickému pracovišti spolu s peněžní částkou.

(2) Nezaplatí-li potrestaná osoba pokutu a usnesení o uložení pokuty se stane vykonatelným¹⁸⁷⁾, zašle jí policejní orgán složenku s výzvou, aby zaplatila pokutu do 15 dnů s upozorněním, že jinak bude pokuta vymáhána. Jakmile policejní orgán obdrží doručenkou, že výzva byla potrestané osobě doručena, zašle stejnopis usnesení o uložení pokuty se stejnopisem výzvy k zaplacení organizačnímu článku policejního orgánu, který odpovídá za plnění úkolů souvisejících s ekonomickým zabezpečením policejního orgánu a požádá jej o vymáhání pokuty soudní cestou, nebude-li zaplacen ve stanovené době.

(3) Potrestání příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě a potrestání osob, které jsou ve vazbě nebo ve výkonu trestu, upravuje právní předpis¹⁸⁸⁾. Návrh na potrestání takové osoby policejní orgán zašle příslušnému nadřízenému přípisem, v němž podrobně vylíčí jednání, za které má být osoba potrestána.

(4) Obhájce nelze postihnout, jestliže se bez omluvy nedostaví k procesnímu úkonu, byť byl o jeho konání včas vyrozuměn. Pokud má policejní orgán za to, že obhájce v souvislosti s obhajobou obviněného nebo zastupováním poškozeného porušil své povinnosti¹⁸⁹⁾, oznámí to Komoře. To platí i při poskytování právní pomoci advokátem⁵³⁾.

Čl. 85 Osobní poměry obviněného a opis Rejstříku trestů

(1) Za účelem objasnění osobních poměrů obviněného vyžádá policejní orgán podle okolností případu

- a) zprávu o chování obviněného v místě bydliště od příslušného orgánu veřejné správy (obecního, městského, obvodního nebo místního úřadu), popřípadě od útvaru policie,
- b) pracovní hodnocení obviněného od zaměstnavatele (školy, učiliště); není-li obviněný v pracovním poměru, vyžádá policejní orgán hodnocení od dřívějšího zaměstnavatele jen tehdy, je-li to zejména s ohledem na dobu skončení pracovního poměru pro posouzení osobních poměrů obviněného ještě účelné,
- c) zprávu orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o mladistvého,
- d) služební charakteristiku a opis záznamů o odměnách a trestech od příslušného útvaru, jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru,

¹⁸⁷⁾ § 140 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁸⁸⁾ § 66 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁸⁹⁾ Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

e) charakteristiku od příslušného útvaru Vězeňské služby České republiky, vykonává-li obviněný trest odnětí svobody nebo byl-li v posledních šesti měsících z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn.

(2) Na každého obviněného provede policejní orgán, podle okolností případu, potřebné lustrace (ke kriminální minulosti provede lustraci vždy) v evidencích policie a výsledek lustrace založí k pomocným materiálům trestního spisu.

(3) Na každého obviněného vyžádá policejní orgán opis Rejstříku trestů, který založí do trestního spisu. Opis Rejstříku trestů, pokud je trestní spis předkládán státnímu zástupci s návrhem na podání obžaloby, nesmí být starší 6 měsíců. To se týká i zpráv vyžádaných za účelem zjištění osobních poměrů obviněného, pokud obviněný není ve vazbě.

(4) Po projednání se státním zástupcem vyžádá též materiály o předchozích odsouzeních a spolu s trestním spisem je předloží po skončení vyšetřování státnímu zástupci.

Čl. 86

Zásady pro vyžadování opisu Rejstříku trestů službou kriminální policie a vyšetřování

(1) Pro stíhané osoby a osoby podezřelé zejména ve zkráceném přípravném řízení¹⁹⁰⁾ (občany České republiky), nově vložené, včetně osob se změnou v identifikačních údajích, do počítačového informačního systému sledujícího stav a pohyb trestních spisů, je denně vytvořen nový soubor osob, jejichž identifikační údaje jsou automaticky ověřovány v centrálním registru občanů. Soubor osob je odeslán na pracoviště Rejstříku trestů, kde jsou k těmto osobám v automatickém nebo manuálním režimu zpracovány žádosti o opis Rejstříku trestů s účelem „trestní řízení“.

(2) Individuální žádosti policejních orgánů služby kriminální policie a vyšetřování o opis Rejstříku trestů lze pořídit pouze

- a) nejedná-li se o osobu zavedenou do informačního systému sledujícího stav a pohyb trestních spisů jako pachatele,
- b) je-li stíhaná osoba cizincem (včetně občanů Slovenské republiky),
- c) pozbyl-li opis Rejstříku trestů vzhledem ke dni zpracování platnosti,
- d) jedná-li se o osobu (občana České republiky), která nebyla ztotožněna automaticky.

(3) Možnost vyžádat opis Rejstříku trestů lze i z prostředí Intranet MV aplikací EKRT (elektronická komunikace s Rejstříkem trestů). Tímto způsobem lze opis Rejstříku trestů vyžadovat kdykoliv podle „zásad použití webové služby“, které jsou umístěny na intranetových stránkách úřadu služby kriminální policie a vyšetřování.

(4) Pro případy, kdy předběžná odpověď na žádost o opis Rejstříku trestů z pracoviště Rejstříku trestů je nutná v co nejkratší době (např. v případech „VAZBA“, zkráceného přípravného řízení), bude předběžná žádost o opis Rejstříku trestů

¹⁹⁰⁾ § 179a až 179f zákona č. 141/1961 Sb.

zaslána a přijata cestou aplikace EKRT (elektronická komunikace s Rejstříkem trestů).

Hlava XI Skončení vyšetřování

Čl. 87

Lhůta pro skončení vyšetřování

(1) Vyšetřování je třeba skončit od zahájení trestního stíhání

- a) do dvou měsíců, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce¹⁹¹⁾,
- b) do tří měsíců, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu,
- c) do šesti měsíců, jde-li o věc patřící do příslušnosti krajského soudu.

(2) Nelze-li věc v těchto lhůtách skončit, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč nebylo možno věc skončit, které úkony je ještě třeba provést a jakou dobu bude vyšetřování ještě trvat. K vyhodnocení lze připojit plán další činnosti.

Čl. 88

Prostudování trestního spisu

(1) Obviněnému a jeho obhájci policejní orgán umožní prostudovat celý originál trestního spisu¹⁹²⁾, jestliže hodlá navrhnout podání obžaloby. V řízení proti uprchlému tuto možnost poskytne obhájci obviněného. Policejní orgán před započítím tohoto úkonu podle rozsahu spisového materiálu stanoví adekvátní dobu, po kterou bude úkon prováděn. Požadavku obviněného či obhájce na prodloužení doby pro prostudování trestního spisu a předložení návrhů na doplnění vyšetřování vyhoví policejní orgán pouze tehdy, vyžaduje-li to stav trestní věci.

(2) Je-li obviněným mladistvý, policejní orgán umožní prostudovat trestní spis též jeho zákonnému zástupci a zástupci orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Nežijí-li rodiče mladistvého ve společné domácnosti nebo jsou-li rozvedeni, musí být na možnost prostudovat trestní spis upozorněn každý z nich. Úkon policejní orgán organizuje tak, aby obviněný, jeho obhájce a ostatní oprávněné osoby mohly trestní spis prostudovat současně.

(3) Jestliže se některá z osob, upozorněná na termín, kdy může prostudovat trestní spis, předem dostatečně omluví, určí policejní orgán nový termín tak, aby trestní spis mohla prostudovat dodatečně. Nedostaví-li se některá z osob, lze vyšetřování ukončit jen tehdy, jestliže tato osoba byla o termínu, kdy může prostudovat trestní spis, vyzooměna nejméně tři dny předem (tato lhůta platí pouze pro obhájce a obviněného); doklad o vyzoomění (poštovní doručenka nebo zaprotokolované vyhlášení termínu v protokolu o výsledku) musí být založen v trestním spisu.

(4) Pokud je obviněný o termínu, kdy si může prostudovat trestní spis a navrhnout doplnění vyšetřování, vyzoomíván písemně, činí se tak obsílkou doručovanou do vlastních rukou poštou nebo jinak na adresu, kterou obviněný uvedl

¹⁹¹⁾ § 314a zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁹²⁾ § 166 zákona č. 141/1961 Sb.

v protokolu o výsledku pro účely doručování¹⁹³⁾. Pokud si obviněný takovou obsílku nevyzvedne, počítá se třídní lhůta pro vyrozumění od desátého dne od uložení zásilky¹⁹⁴⁾.

Čl. 89

Průběh prostudování trestního spisu

(1) Policejní orgán obviněnému předloží trestní spis k prostudování a poučí jej o právu navrhnout doplnění dokazování. Ukazují-li výsledky vyšetřování, že skutek, pro který bylo sděleno obvinění, je jiným trestným činem, než jak byl v zahájení trestního stíhání právně posouzen, nebo že obviněný bude posuzován jako zvlášť nebezpečný recidivista, policejní orgán jej na tyto okolnosti upozorní ještě před tím, než začne studovat trestní spis, pokud tak neučinil již v průběhu vyšetřování, a poznamená to na záznamu o prostudování trestního spisu.

(2) Obviněnému policejní orgán předloží originál trestního spisu s řádně očíslovanými listy a všechny přílohové materiály, které jsou s trestním spisem předávány státnímu zástupci (např. soudní spisy týkající se předchozích odsouzení). Je-li v trestní věci současně stíháno více osob, upozorní obviněného a obhájce na tu část trestního spisu, která se týká tohoto obviněného.

(3) Osobám oprávněným seznamovat se s výsledky vyšetřování policejní orgán umožní prostudovat celý originál trestního spisu včetně příloh. Je-li přílohou též audiovizuální záznam o procesním úkonu, musí být na žádost oprávněných osob provedena jeho projekce. Prostudování trestního spisu lze pokládat za skončené až poté, kdy každá z oprávněných osob prohlásí, že doba, po kterou jim bylo umožněno studovat trestní spis, je dostatečná. Pokud by však obviněný nebo jiný účastník trestního řízení, zjevně v úmyslu mařit vyšetřování anebo oddalovat jeho ukončení, bezdůvodně otálel se studiem trestního spisu, policejní orgán mu stanoví přiměřenou dobu, po kterou mu bude trestní spis ponechán k prostudování; tuto skutečnost zaznamená na záznam o prostudování trestního spisu včetně vyjádření dotčených osob.

(4) Požádají-li osoby¹⁹⁵⁾ o pořízení kopie trestního spisu nebo jeho části, policejní orgán žádosti vyhoví. Zapůjčit trestní spis za účelem vyhotovení kopie však nelze. Nemůže-li policejní orgán žádosti o pořízení kopie trestního spisu nebo jeho části vyhovět ihned, sdělí to žadateli a dohodne s ním termín předání. Náklady na pořízení kopie uhradí osoba, která ji požaduje, ihned v hotovosti podle platného ceníku, který je na žádost poskytnut k nahlédnutí. O převzetí peněžní částky policejní orgán vydá potvrzení a peníze předá příslušnému ekonomickému pracovišti.

Čl. 90

Záznam o prostudování trestního spisu

(1) O prostudování trestního spisu sepíše policejní orgán záznam, k němuž připojí poštovní doručenky nebo v něm poznamená, jakým způsobem došlo k vyrozumění zúčastněných osob. Nebyla-li lhůta pro vyrozumění obviněného

¹⁹³⁾ § 55 odst. 1 písm. c) zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁹⁴⁾ § 64 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁹⁵⁾ § 65 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

a obhájce dodržena, uvede na záznam i jejich případný souhlas se zkrácením této lhůty. Záznam dále obsahuje

- a) jméno obhájce a jména ostatních obeslaných osob,
- b) čísla listů nebo jmenovité označení materiálů, které byly předloženy k prostudování,
- c) poučení obviněného o právu navrhnout doplnění vyšetřování,
- d) návrhy na provedení nových důkazů nebo na doplnění důkazů již provedených a rozhodnutí policejního orgánu o těchto návrzích, popřípadě vyjádření obviněného či obhájce k výsledkům vyšetřování,
- e) dobu, po kterou byl studován trestní spis a vyjádření obviněného a jeho obhájce o tom, zda jim byla poskytnuta dostatečná doba k prostudování trestního spisu,
- f) podpisy osob přítomných při studiu trestního spisu.

(2) Nemá-li obviněný obhájce a není-li přítomen zapisovatel, přibere se podle možnosti k podpisu záznamu nezúčastněná osoba.

Čl. 91

Doplnění vyšetřování

(1) Vyhoví-li policejní orgán návrhu na doplnění vyšetřování, poznamená to na záznam o prostudování trestního spisu a s obhájcem se zároveň dohodne na jeho účasti při provádění navrhovaných úkonů.

(2) Odmítne-li však policejní orgán po prostudování trestního spisu navrhované doplnění, učiní o tom záznam, který založí do originálu trestního spisu. O odmítnutí návrhu na doplnění vyšetřování vyrozumí písemně obviněného nebo obhájce.

Čl. 92

Opakované prostudování trestního spisu

Bylo-li vyšetřování doplněno, vyrozumí policejní orgán obviněného, obhájce a další osoby, které jsou oprávněny prostudovat trestní spis, podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování. K novému prostudování trestního spisu jsou přizvány všechny osoby, které byly přizvány k tomuto úkonu po skončení vyšetřování.

Hlava XII

Vyřízení věci v přípravném řízení

Čl. 93

Návrh na podání obžaloby

(1) Uzná-li policejní orgán vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, předloží neprodleně poté, kdy obviněný prostudoval trestní spis, státnímu zástupci návrh na podání obžaloby s trestním spisem.

(2) Návrh na podání obžaloby obsahuje zejména

- a) označení policejního orgánu, číslo jednací trestního spisu, den sepsání zprávy, jméno a příjmení, osobní data a místo narození obviněného, jeho zaměstnání,

- bydliště a údaje o vazbě, a jde-li o osobu ve služebním poměru či vojenské činné službě, uvede se též hodnostní označení obviněného a útvar, kde je zařazen,
- b) přesný popis skutkového děje zjištěného vyšetřováním s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání a dalších skutečností včetně těch, které odůvodňují použití vyšší trestní sazby,
 - c) právní kvalifikaci skutku,
 - d) seznam důkazů, o které se návrh opírá,
 - e) důvody, které vedly k odmítnutí návrhů na doplnění vyšetřování podané obviněným a obhájcem.

Čl. 94

Návrh na postoupení věci

Jestliže po zahájení trestního stíhání výsledky přípravného řízení ukazují, že nejde o trestný čin, ale jde o skutek, který by mohl být jiným orgánem posouzen jako přešůpek, jiný správní delikt nebo kárné provinění, policejní orgán podá státnímu zástupci písemný návrh na postoupení věci¹²⁶⁾ tomuto orgánu.

Čl. 95

Návrh na zastavení trestního stíhání

(1) Jsou-li důvody k zastavení trestního stíhání¹⁹⁶⁾, podá policejní orgán písemný návrh státnímu zástupci. V návrhu uvede popis skutku, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, jméno obviněného a seznam důkazů, o které se návrh opírá.

(2) Nepodaří-li se prokázat, že skutek spáchala osoba, proti které bylo zahájeno trestní stíhání a státní zástupce trestní stíhání obviněného zastaví¹⁹⁷⁾, policejní orgán trestní věc odloží, pokud nebudou zjištěny okolnosti opravňující zahájit trestní stíhání⁵⁸⁾.

(3) Navrhne-li policejní orgán zastavení trestního stíhání proto, že obviněný v době spáchání trestného činu nebyl pro nepřičetnost trestně odpovědný¹⁹⁸⁾ a jeho pobyt na svobodě je pro společnost nebezpečný, dá státnímu zástupci podnět k podání návrhu na uložení ochranného léčení. Pokud jde o umístění obviněného do léčebny, řídí se pokyny státního zástupce.

Čl. 96

Návrh na podmíněné zastavení trestního stíhání a narovnání

(1) Přichází-li v úvahu podmíněné zastavení trestního stíhání¹⁹⁹⁾, policejní orgán opatří a provede neodkladné a neopakovatelné úkony a všechny další úkony nezbytné k tomu, aby nemohlo dojít k zmaření účelu trestního řízení, pokud bude rozhodnuto, že se v trestním stíhání pokračuje²⁰⁰⁾. Vždy je vyslechnut obviněný

¹⁹⁶⁾ § 172 zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁹⁷⁾ § 172 odst. 1 písm. c) zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁹⁸⁾ § 172 odst. 1 písm. e) zákona č. 141/1961 Sb.

¹⁹⁹⁾ § 307 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁰⁰⁾ § 308 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

a výslovně, zápisem do protokolu, dotázán, zda souhlasí s tím, aby trestní stíhání bylo ještě v přípravném řízení podmíněně zastaveno. Současně je zaprotokolováno i jeho poučení o podmínkách pro podmíněné zastavení trestního stíhání. Policejní orgán rovněž opatří důkazy o výši škody, doklad o úhradě škody obviněným nebo o tom, že uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu úhrady škody, včetně popisu Rejstříku trestů. Poté policejní orgán trestní spis předloží státnímu zástupci s návrhem na podmíněné zastavení trestního stíhání.

(2) Policejní orgán navrhne v odůvodněných případech státnímu zástupci schválení narovnání a to zejména tehdy, bylo-li v takové věci využito součinnosti s Probační a mediační službou a došlo k mediaci²⁰¹⁾. O schválení narovnání lze rozhodnout jen se souhlasem obviněného a poškozeného za splnění podmínek uvedených v právním předpise²⁰²⁾; policejní orgán v takovém případě postupuje na základě pokynů státního zástupce. Zejména zjišťuje, zda prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán, nevzbuzuje důvodné pochybnosti o tom, že nebylo učiněno svobodně, vážně a určitě, zda byla škoda poškozenému uhrazena nebo byly učiněny potřebné úkony k její úhradě nebo k jinému odčinění újmy způsobené trestným činem. Dále zjišťuje, zda takový způsob vyřízení věci lze považovat za dostačující vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného činu, k míře jakou byl trestným činem dotčen veřejný zájem, k osobě obviněného a jeho osobním a majetkovým poměrům. Policejní orgán vyžádá rovněž vyjádření obviněného k peněžní částce určené konkrétnímu adresátovi k obecně prospěšným účelům a dbá o to, aby tato částka nebyla zřejmě nepřiměřená závažnosti trestného činu.

(3) Policejní orgán vyrozumí o věcech vhodných k mediaci příslušné středisko Probační a mediační služby²⁰³⁾.

Čl. 97

Návrh na přerušování trestního stíhání

(1) Jsou-li důvody pro přerušování trestního stíhání²⁰⁴⁾ a bylo-li učiněno vše k úspěšnému provedení trestního stíhání, policejní orgán podá státnímu zástupci písemný návrh na přerušování trestního stíhání. Bylo-li trestní stíhání přerušeno²⁰⁵⁾ a jsou-li důvody pro vzetí do vazby obviněného, který se vyhýbá trestnímu stíhání tím, že se skrývá a je neznámého pobytu, policejní orgán podá státnímu zástupci návrh na vydání příkazu k zatčení.

²⁰¹⁾ Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí (zákon o Probační a mediační službě), ve znění pozdějších předpisů.

²⁰²⁾ § 309 odst. 1 a § 311 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁰³⁾ § 4 odst. 9 zákona č. 257/2000 Sb.

²⁰⁴⁾ § 173 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁰⁵⁾ § 173 odst. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb.

(2) Navrhne-li policejní orgán přerušení trestního stíhání proto, že obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání trestného činu, není schopen chápat smysl trestního stíhání²⁰⁶⁾ a jeho pobyt na svobodě je pro společnost nebezpečný, dá státnímu zástupci podnět k podání návrhu na uložení ochranného léčení.

(3) V návrhu na přerušení trestního stíhání policejní orgán shrne výsledky vyšetřování a uvede podstatné důvody přerušení trestního stíhání.

(4) Vedoucí pracovník přijme taková opatření, aby nejméně jednou ročně bylo ověřeno, zda trvají důvody pro postup podle odstavce 1.

Čl. 98

Postup po vrácení věci k doplnění nebo došetření

(1) Vrátil-li státní zástupce policejnímu orgánu trestní věc k doplnění, je policejní orgán povinen v rozsahu stanoveném pokyny státního zástupce doplnit důkazy a případně provést další úkony nezbytné k úplnému objasnění věci, i když je státní zástupce nevyžadoval. Vyšetřování po vrácení trestní věci k doplnění musí být skončeno ve lhůtě stanovené státním zástupcem. Neskončí-li policejní orgán věc v této lhůtě, sdělí státnímu zástupci důvody, které tomu brání.

(2) Je-li trestní věc vrácena k došetření soudem, postupuje policejní orgán tak, aby byly odstraněny všechny vady přípravného řízení, které jsou zpravidla podrobně rozvedeny v odůvodnění usnesení soudu o vrácení věci k došetření. Vydá-li státní zástupce na základě rozhodnutí soudu o vrácení věci k došetření vlastní pokyny na doplnění dokazování, řídí se policejní orgán i těmito pokyny. Došetření je třeba skončit ve lhůtě stanovené státním zástupcem. Nelze-li v této lhůtě došetření skončit, policejní orgán postupuje podle odstavce 1.

(3) Jestliže soud současně s rozhodnutím o vrácení věci k došetření rozhodl i o tom, že vazba obviněného nadále trvá, musí být vyšetřování ukončeno nejpozději 15 dnů přede dnem, do kterého bylo trvání vazby soudem stanoveno. Nelze-li doplnění nebo došetření v této lhůtě skončit, musí policejní orgán státnímu zástupci předložit podnět k podání návrhu na prodloužení trvání vazby nebo návrh na propuštění obviněného z vazby.

(4) Po skončení doplnění nebo došetření vrácené trestní věci policejní orgán umožní všem oprávněným osobám prostudovat trestní spis podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování.

²⁰⁶⁾ § 173 odst. 1 písm. c) zákona č. 141/1961 Sb.

ČÁST SEDMÁ Zvláštní postupy v řízení

Hlava I Zájmová sdružení občanů

Čl. 99

Zájmová sdružení občanů²⁰⁷⁾ mohou působit při zamezování a předcházení trestné činnosti a spolupůsobit při výchově osob²⁰⁸⁾ a v dalších případech²⁰⁹⁾. O nabídkách zájmového sdružení občanů na převzetí záruky či o jeho návrzích a žádostech informuje policejní orgán státního zástupce.

Hlava II Řízení ve věcech mládeže

Čl. 100

Obecná ustanovení

(1) Podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy, opatření ukládaná za takové protiprávní činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládeže upravuje právní předpis²¹⁰⁾.

(2) Místní příslušnost policejního orgánu v řízení proti mladistvému se odvozuje od místní příslušnosti soudu pro mládež²¹¹⁾. K řízení je příslušný policejní orgán, v jehož územním obvodu mladistvý bydlí, a nemá-li stálé bydliště, policejní orgán, v jehož územním obvodu se zdržuje nebo pracuje. Nelze-li žádné takové místo zjistit nebo jsou-li mimo území republiky, je příslušný policejní orgán, v jehož územním obvodu bylo provinění spácháno. Jestliže nelze místo činu zjistit, koná řízení policejní orgán, v jehož územním obvodu čin vyšel najevo.

(3) Je-li řízení vedeno proti mladistvému, který se v době spáchání provinění nebo v době, kdy se proti němu řízení vede, nalézá ve výchovném zařízení, ve kterém vykonává ústavní nebo ochrannou výchovu²¹²⁾, jde-li o pobyt v takovém výchovném zařízení, který není dočasný a svou povahou se bezprostředně blíží stálému bydlišti, je místně příslušný policejní orgán, v jehož územním obvodu se nachází toto výchovné zařízení a to i za předpokladu, že mladistvý je přihlášen k trvalému pobytu na jiném místě²¹³⁾. Uvedený způsob určení příslušnosti se vztahuje i na případy, kdy mladistvý z takového výchovného zařízení uprchl.

²⁰⁷⁾ § 3 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁰⁸⁾ § 3 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁰⁹⁾ § 6 odst. 2 a § 73 odst. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb.

²¹⁰⁾ Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů.

²¹¹⁾ § 37 zákona č. 218/2003 Sb.

²¹²⁾ Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²¹³⁾ § 10 až 12 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

(4) Dojde-li v průběhu přípravného řízení ke změně stálého bydliště mladistvého nebo místa, v jehož územním obvodu se zdržuje nebo pracuje, nebo byl-li pobyt mladistvého ve výchovném zařízení řádně ukončen, příslušnost policejního orgánu lze změnit pouze výjimečně po projednání se státním zástupcem.

(5) Policejní orgán, v jehož územním obvodu bylo provinění spácháno, není-li místně příslušným podle odstavce 2, provede nezbytné neodkladné a neopakovatelné úkony²¹⁴⁾, nelze-li dosáhnout toho, aby je provedl příslušný policejní orgán. O provedení těchto úkonů příslušný policejní orgán bez zbytečného odkladu informuje a věc mu předá. V další součinnosti se postupuje podle čl. 14.

(6) Místní příslušnost policejního orgánu ve věcech činů jinak trestných spáchaných dítětem mladším patnácti let se odvozuje od místní příslušnosti soudu pro mládež a platí pro ni stejné zásady jako u místní příslušnosti policejních orgánů v řízení proti mladistvému.

(7) Mládeží se rozumí děti mladší patnácti let a mladiství²¹⁴⁾. Dítětem mladším patnácti let ten, kdo v době spáchání činu jinak trestného nedovršil patnáctý rok věku²¹⁵⁾. Mladistvým ten, kdo v době spáchání provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok věku²¹⁶⁾.

(8) Trestný čin spáchaný mladistvým se nazývá provinění²¹⁷⁾.

(9) Příslušníci policejních orgánů působící v trestních věcech mládeže musí mít zvláštní průpravu pro zacházení s mládeží²¹⁸⁾.

Čl. 101 Společné řízení

(1) Koná-li se společné řízení ohledně všech provinění mladistvého a proti všem mladistvým, jejichž provinění spolu souvisejí, a je-li podle čl. 100 odst. 2 dána místní příslušnost několika policejních orgánů, koná řízení policejní orgán, který je místně příslušným v řízení proti pachateli nebo ohledně nejzávažnějšího provinění. Není-li rozdíl v závažnosti provinění, koná řízení ten místně příslušný policejní orgán, který je příslušný ve věci nejvíce dílčích útoků proti zákonem chráněnému zájmu; není-li rozdíl v četnosti útoků, koná řízení ten místně příslušný policejní orgán, který jako první zahájil úkony přípravného řízení³⁾. To platí i v případě, že tyto úkony zahájil místně nepříslušný policejní orgán podle čl. 100 odst. 5.

(2) Koná-li se výjimečně společné řízení proti mladistvému a dospělému, koná řízení policejní orgán, který je příslušný ve věci proti mladistvému. Jde-li o věc, v níž je dána příslušnost policejního orgánu krajského ředitelství²¹⁹⁾ nebo policejního orgánu útvaru s celostátní působností⁹⁾ a důvod pro tuto věcnou příslušnost se odvozuje z jednání, jehož se měl dopustit dospělý, koná řízení policejní orgán krajského ředitelství nebo útvaru s celostátní působností.

²¹⁴⁾ § 2 písm. b) zákona č. 218/2003 Sb.

²¹⁵⁾ § 2 písm. c) zákona č. 218/2003 Sb.

²¹⁶⁾ § 2 písm. d) zákona č. 218/2003 Sb.

²¹⁷⁾ § 6 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

²¹⁸⁾ § 3 odst. 8 zákona č. 218/2003 Sb.

²¹⁹⁾ § 17 zákona č. 141/1961 Sb.

Čl. 102

Dítě mladší patnácti let

(1) Zjistí-li policejní orgán, že se dítě mladší než patnáct let dopustilo činu jinak trestného, informuje o tom bez odkladu státního zástupce a po prošetření věci²²⁰⁾ postupuje podle právního předpisu⁵⁶⁾ a poté předá věc spolu s důkazním materiálem a podnětem k podání návrhu na zahájení řízení před soudem pro mládež státnímu zástupci.

(2) Na žádost rodičů nebo jiného zákonného zástupce jim policejní orgán sdělí podstatu jednání dítěte mladšího patnácti let, které je předmětem prověřování.

(3) O spáchání činu dítětem mladším patnácti let, který by jinak byl trestným činem, policejní orgán bezodkladně informuje též orgán sociálně-právní ochrany dětí, zpravidla elektronicky prostřednictvím informačního systému datových schránek²²¹⁾.

(4) Zjistí-li policejní orgán, že dítě mladší patnácti let je třeba umístit v zařízení pro výkon ústavní výchovy, podá orgánu sociálně-právní ochrany dětí návrh na takové umístění. Návrh na umístění do zařízení pro výkon ústavní výchovy je třeba podat vždy, když je dítě mladší patnácti let podezřelé ze spáchání činu jinak trestného, za který zákon umožňuje uložit výjimečný trest.

Čl. 103

Mladistvý

(1) Úkony přípravného řízení, kterých se zúčastní mladistvý, provede zpravidla policejní orgán určený k úkonům v trestních věcech mladistvých, ledaže nelze zajistit provedení úkonu takovým orgánem a provedení úkonu nelze odložit²²²⁾.

(2) Mladistvý musí mít obhájce od okamžiku, kdy jsou proti němu užitá opatření nebo provedeny úkony podle právního předpisu²²³⁾, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných. Procesní úkony v době, kdy mladistvý obhájce ještě nemá, policejní orgán provádí jen zcela výjimečně, nelze-li jejich provedení odložit a vyrozumění obhájce o nich zajistit. Aby doba, po kterou mladistvý nemá obhájce, byla co nejkratší, policejní orgán zpravidla určí lhůtu pro jeho zvolení v hodinách nebo o ustanovení obhájce požádá soudce telefonicky.

(3) V řízení proti mladistvému má jeho zákonný zástupce oprávnění uvedená v právním předpisu²²⁴⁾. Nemůže-li zákonný zástupce vykonávat svá práva a je nebezpečí z prodlení, požádá policejní orgán státního zástupce o ustanovení opatrovníka²²⁵⁾.

(4) O zahájení trestního stíhání mladistvého policejní orgán bez zbytečného odkladu vyrozumí obvykle doručením opisu usnesení též jeho zákonného zástupce,

²²⁰⁾ § 2 odst. 5 a § 89 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

²²¹⁾ § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb.

²²²⁾ § 41 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

²²³⁾ Zákon č. 218/2003 Sb.

Zákon č. 141/1961 Sb.

²²⁴⁾ § 43 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

²²⁵⁾ § 43 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

orgán sociálně-právní ochrany dětí²²¹⁾ zpravidla současně se žádostí o zjištění poměrů mladistvého²²⁶⁾ a Probační a mediační službu.

(5) V řízení proti mladistvým je třeba zvýšenou měrou dbát na ochranu jejich soukromí. Zveřejňování informací a rozsah zákazu zveřejňování, jakož i poučení osob, kterým byly informace sděleny, upravuje právní předpis²²⁷⁾.

Hlava III **Řízení proti uprchlému**

Čl. 104

(1) V řízení proti uprchlému musí mít obviněný obhájce, který má stejná práva jako obviněný a jemuž se doručují všechny písemnosti.

(2) Policejní orgán je povinen zajistit doklady uprchlých osob, pokud jsou nalezeny. Občanský průkaz předá orgánu, který jej vydal, vojenskou knížku předá územní vojenské správě, v jejímž obvodu má uprchlý trvalý pobyt.

(3) Pátrání po osobách neznámého pobytu upravuje interní akt řízení²²⁾.

Hlava IV **Osoby vyňaté z pravomoci orgánů činných v trestním řízení**

Čl. 105

Dopustí-li se trestného činu osoba požívající výsad a imunit podle právního předpisu nebo podle mezinárodního práva²²⁸⁾, policejní orgán provede neodkladné úkony potřebné k objasnění činu a neprodleně splní hlášenou povinnost. Dbá však na zachování osobních výsad pachatele, u něhož nelze provést výslech ani osobní nebo domovní prohlídku. Osoba požívající diplomatických imunit a výsad je však povinna věrohodným způsobem prokázat svou totožnost. Nemůže-li tak učinit, musí strpět všechny nezbytné úkony směřující ke zjištění její totožnosti. Zadržen nebo vzít do vazby takovou osobu nelze; vysloví-li však tato osoba přání vypovídat, sepíše s ní policejní orgán záznam nebo od ní převezme její písemné vyjádření. Záznam nesmí být sepsán formou výslechu obviněného. Do záznamu nebo na písemné vyjádření se poznamená, že se tak děje na výslovné přání vyslýchaného. Jinak požádá policejní orgán o výslech nebo případné písemné vyjádření osoby policejní prezidium.

Hlava V **Výslech osob požívajících diplomatických imunit a výsad**

Čl. 106

(1) Je-li třeba osobu požívající diplomatických imunit a výsad vyslechnout jako svědka, může tak policejní orgán učinit jen s jejím souhlasem, o čemž učiní záznam do protokolu o výslechu. Místo svědeckého výslechu může policejní orgán přijmout též písemné vyjádření takové osoby. V ostatních případech požádá písemně policejní prezidium o zprostředkování případně provedení svědeckého výslechu.

²²⁶⁾ § 55 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.

²²⁷⁾ § 52 a 53 zákona č. 218/2003 Sb.

²²⁸⁾ §10 zákona č. 141/1961 Sb.

V dožádání uvede podstatné okolnosti případu, jakož i skutečnosti, k nimž má být svědek vyslechnut.

(2) Osobě požívající diplomatických imunit a výsad nelze hrozit pořádkovou pokutou nebo trestními sankcemi za nepravdivou svědeckou výpověď.

(3) Je-li osoba požívající diplomatických imunit a výsad poškozeným, je povinností policejního orgánu poučit ji o právech, jež má jako poškozený¹⁶⁶⁾. Současně ji policejní orgán požádá, zda se chce vyjádřit o druhu a výši škody, jež jí byla trestným činem způsobena, nebo předložit lékařské vysvědčení o utrpěné škodě na zdraví. Výpověď zaznamená do protokolu o výsledku svědka nebo přijme písemné vyjádření. Odmítne-li poškozený vyjádřit se k utrpěné škodě a její výši, nesmí policejní orgán takové vyjádření vyžadovat. Došlo-li k lékařskému ošetření nebo léčení ve zdravotnickém zařízení, vyžádá si policejní orgán vyjádření lékaře nebo zdravotnického zařízení o povaze a závažnosti zranění, pokud k tomu dá osoba požívající diplomatických imunit a výsad souhlas.

(4) Má-li policejní orgán pochybnosti, zda a do jaké míry požívá osoba diplomatických imunit a výsad, podá příslušnému státnímu zástupci podnět k návrhu Nejvyššímu soudu, aby ve věci rozhodl²²⁹⁾. Až do rozhodnutí Nejvyššího soudu postupuje tak, jako by se jednalo o osobu požívající diplomatických imunit a výsad.

(5) Písemnosti určené osobám požívajícím diplomatických imunit a výsad se předloží prostřednictvím policejního prezidia nebo příslušného státního zástupce Ministerstvu spravedlnosti, které zařídí jejich doručení⁹⁷⁾.

(6) Podle odstavců 1 až 5 postupuje policejní orgán obdobně, má-li osoba požívající diplomatických imunit a výsad podat vysvětlení⁵⁴⁾.

Hlava VI Právní styk s cizinou

Čl. 107

Doručování rozhodnutí, opatření a písemností orgánů přípravného řízení oprávněným osobám v zahraničí a dožádání o provedení procesních úkonů v cizině se zpravidla uskutečňuje cestou právní pomoci prostřednictvím příslušného státního zástupce, který vykonává v trestní věci dozor. Postup upravuje interní akt řízení²³⁰⁾.

ČÁST OSMÁ Zkrácené přípravné řízení

Čl. 108

Příslušnost ke zkrácenému přípravnému řízení

(1) Zkrácené přípravné řízení o trestných činech²³¹⁾ konají v rozsahu své příslušnosti policejní orgány uvedené v čl. 4, 5, 8 a 9.

(2) Zkrácené přípravné řízení konají policejní orgány především u typové kategorie trestných činů, kterou lze charakterizovat jednoduchostí skutkového děje,

²²⁹⁾ § 10 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

²³⁰⁾ Např. hlava IV., V. a čl. 25, 26 závazného pokynu policejního prezidenta č. 72/2009.

²³¹⁾ § 179a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

použitím standardních důkazních prostředků s nízkým stupněm formalizace, a lze-li důvodně předpokládat, že bude dodržena lhůta²³²⁾.

(3) Policejní orgán, kterému byl trestný čin podle odstavce 1 oznámen, nebo jím byl zjištěn či objasněn, může věc předat jinému policejnímu orgánu jen po jeho předchozím souhlasu nebo na základě rozhodnutí nejbližšího společně nadřízeného vedoucího pracovníka a po projednání se státním zástupcem. Jednání se vede zpravidla telefonicky a o jeho výsledku se učiní záznam v trestním spise; spisové materiály ani stanoviska podle čl. 13 se v těchto případech nepředkládají. Tím nejsou dotčena oprávnění státního zástupce rozhodnout o příslušnosti policejního orgánu v případech stanovených právním předpisem⁴⁵⁾.

Čl. 109

Postup při zkráceném přípravném řízení

(1) Policejní orgány jsou povinny konat zkrácené přípravné řízení vždy, kdy jsou splněny zákonné podmínky²³¹⁾; přitom postupují podle právního předpisu²³³⁾, pokud není stanoveno jinak¹⁹⁰⁾. Úkony k zajištění osob, věcí a jiných majetkových hodnot²³⁴⁾ mohou provést pouze jako neodkladné nebo neopakovatelné.

(2) Policejní orgány jsou při konání zkráceného přípravného řízení a vyhotovování s ním souvisejících dožádání povinny činit potřebné úkony a opatření bezodkladně. Je-li ke zkrácenému přípravnému řízení třeba znaleckého posudku nebo odborného vyjádření, vyžádá jej policejní orgán po předchozí dohodě se znalcem nebo znaleckým pracovištěm.

(3) Vedoucí pracovníci jsou povinni dbát na to, aby za uvedených podmínek²³⁵⁾ bylo institutu zkráceného přípravného řízení využíváno v maximální míře, ale za podmínek stanovených v čl. 108 odst. 2.

(4) O zahájení úkonů zkráceného přípravného řízení sepíše policejní orgán záznam, který obsahuje zejména datum přijetí trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání, popis skutku, předpokládanou právní kvalifikaci, je-li známa, a označení podezřelé osoby, a uvede, že bude konáno zkrácené přípravné řízení.

(5) Záznam o zahájení úkonů zkráceného přípravného řízení policejní orgán odešle státnímu zástupci zpravidla zároveň s protokolem o výsledku podezřelého obsahujícím i sdělení podezření a jeho poučení²³⁶⁾. Pokud by byl státnímu zástupci doručen jen záznam o zahájení úkonů trestního řízení a teprve dodatečně by policejní orgán rozhodl o tom, že ve věci bude konáno zkrácené přípravné řízení, policejní orgán tuto skutečnost státnímu zástupci neprodleně vhodným způsobem sdělí (např. telefonicky).

(6) Při vyžadování opisu Rejstříku trestů postupuje policejní orgán přiměřeně podle čl. 86. Zprávu o chování podezřelého (objasnění osobních poměrů) v místě jeho trvalého pobytu může z vlastních poznatků a evidencí zpracovat i policejní

²³²⁾ § 179b odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.

²³³⁾ Hlava devátá zákona č. 141/1961 Sb.

²³⁴⁾ Hlava čtvrtá zákona č. 141/1961 Sb.

²³⁵⁾ § 179a zákona č. 141/1961 Sb.

²³⁶⁾ § 179b odst. 2 a 3 zákona č. 141/1961 Sb.

orgán místně příslušný podle trvalého pobytu podezřelého v součinnosti s orgány obce či městské části.

Čl. 110

Lhůty k provedení zkráceného přípravného řízení

(1) Zkrácené přípravné řízení skončí policejní orgán tak, aby státní zástupce mohl nejpozději do dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán provedl úkon, kterým sdělil podezřelému, že spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován⁶⁹⁾, doručit soudu návrh na potrestání.

(2) Lhůtu uvedenou v odstavci 1 může státní zástupce prodloužit nejvýše o 10 dnů. Policejní orgán předloží státnímu zástupci odůvodněnou písemnou žádost o prodloužení lhůty, popřípadě o jiný pokyn²³⁷⁾, spolu se spisovým materiálem, a to nejpozději tři pracovní dny před skončením dvoutýdenní lhůty, není-li se státním zástupcem dohodnuto jinak.

(3) Dojde-li k zadržení podezřelé osoby³⁴⁾, která nebude ze zadržení propuštěna, předá ji policejní orgán spolu se zprávou o výsledku zkráceného přípravného řízení státnímu zástupci v takové lhůtě, aby ji mohl nejpozději do 48 hodin od zadržení předat soudu.

Čl. 111

Skončení zkráceného přípravného řízení

(1) Ve zkráceném přípravném řízení se nekoná prostudování trestního spisu, což nebrání tomu, aby podezřelý a jeho obhájce nahlédli do trestního spisu.

(2) Nerozhodne-li policejní orgán po skončeném zkráceném přípravném řízení o odložení věci²³⁸⁾, sepíše stručnou zprávu o jeho výsledku, která obsahuje

- a) osobní údaje podezřelého, případně též s údaji o zadržení,
- b) popis skutku,
- c) právní kvalifikaci skutku,
- d) seznam důkazů nebo jejich nositelů.

Čl. 112

Jiné způsoby skončení zkráceného přípravného řízení

(1) Zkrácené přípravné řízení nelze konat nebo v něm pokračovat, jestliže

- a) jsou dány důvody vazby a nelze podezřelého předat s návrhem na potrestání soudu,
- b) je nutno konat společné řízení i o trestném činu, pro který nelze vést zkrácené řízení.

²³⁷⁾ § 179f odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

²³⁸⁾ § 159a odst. 1 až 3 a 5 zákona č. 141/1961 Sb.

(2) V případě uvedeném v odstavci 1 policejní orgán zahájí trestní stíhání, pokud je k tomu oprávněn. V opačném případě a nejsou-li důvody pro postup podle právního předpisu⁷¹⁾, předá věc uvedenému policejnímu orgánu²³⁹⁾ k zahájení trestního stíhání, o čemž státního zástupce písemně vyrozumí.

(3) Nelze-li dodržet ani prodlouženou lhůtu pro zkrácené přípravné řízení, postupuje se podle pokynu státního zástupce²⁴⁰⁾.

ČÁST DEVÁTÁ

Úkony policejního orgánu prováděné na žádost státního zástupce nebo soudce po podání obžaloby

Čl. 113

(1) Obdrží-li policejní orgán, který konal vyšetřování, žádost státního zástupce o opatření důkazu po podání obžaloby²⁴¹⁾, nebo žádost soudce o opatření jednotlivého důkazu, o předvedení osoby nebo za podmínek uvedených v právním předpisu⁹⁷⁾ o doručení písemnosti po podání obžaloby²⁴²⁾, neprodleně, nejpozději však ve lhůtě státním zástupcem nebo soudcem stanovené, žádosti vyhově.

(2) Jde-li o důkaz, k jehož opatření je třeba součinnosti jiného policejního orgánu nebo útvaru policie, sám tuto součinnost vyžádá, ledaže je k takovému postupu třeba souhlasu, povolení nebo příkazu soudce nebo státního zástupce a u žádosti uvedené v odstavci 1 není takový souhlas, povolení nebo příkaz připojen. V tom případě neprodleně informuje státního zástupce nebo soudce, jímž byl o provedení úkonu požádán, o tom, že pro nedostatek souhlasu, povolení nebo příkazu nemůže žádosti vyhovět.

(3) Odmítnout vyhovět žádosti uvedené v odstavci 1 nemůže policejní orgán jen s poukazem na svou místní nepříslušnost, je-li k provedení úkonu jinak věcně příslušný a může-li jej bez zvláštních obtíží provést. Stanoví-li tak právní předpis⁹⁷⁾, o provedení úkonu v takovém případě současně informuje i policejní orgán věcně a místně příslušný, nebo jej, lze-li tím dosáhnout urychleného vyřízení žádosti státního zástupce nebo soudce, požádá o součinnost.

(4) Nemůže-li policejní orgán výjimečně ze závažných důvodů takové žádosti sám vyhovět, je povinen žádost neprodleně předat policejnímu orgánu k jejímu vyřízení příslušnému a o této skutečnosti ihned vyrozumět státního zástupce nebo soudce, který o provedení úkonu požádal.

ČÁST DESÁTÁ

Poskytování informací o trestním řízení a o osobách na něm zúčastněných

Čl. 114

(1) Zásady poskytování informací veřejnosti policií prostřednictvím sdělovacích prostředků stanoví interní akt řízení²⁴³⁾. Vyhradí-li si v přípravném řízení

²³⁹⁾ § 161 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁴⁰⁾ § 179f odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 141/1961 Sb.

²⁴¹⁾ § 179 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁴²⁾ § 183 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb.

²⁴³⁾ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 87/2006, kterým se stanoví zásady poskytování

právo poskytnout informace o určité trestní věci státní zástupce, může je policejní orgán poskytnout jen s jeho předchozím souhlasem.

(2) Policejní orgán informuje veřejnost o své činnosti prostřednictvím veřejných sdělovacích prostředků, přitom dbá, aby

- a) zveřejněním informace neohrozil objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení,
- b) nezveřejnil o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností,
- c) neporušil zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina stanovena, nelze na toho, proti němuž se trestní řízení vede, hledět, jako by byl vinen,
- d) v přípravném řízení nezveřejnil informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka,
- e) v souvislosti s trestným činem jakýmkoliv způsobem nezveřejnil informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin kuplířství nebo šíření pornografie nebo některý z trestných činů proti životu a zdraví, svobodě a lidské důstojnosti nebo proti rodině a mládeže,
- f) byly chráněny osobní údaje a soukromí osob, zvláště osob mladších 18 let,
- g) pokud právní předpis²⁴⁴⁾ nestanoví jinak, bez souhlasu osoby, které se takové informace týkají, nezveřejnil
 - 1. informace o nařízení či provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu¹⁴⁵⁾ nebo informace z něj získané,
 - 2. údaje o telekomunikačním provozu zjištěné na základě příkazu¹⁴⁶⁾, nebo
 - 3. informace získané sledováním osob a věcí²⁴⁵⁾,jestliže umožňují zjištění totožnosti této osoby a nebyly-li použity jako důkaz v řízení před soudem.

(3) Zákaz zveřejnění informací uvedený v odstavci 2 písm. e) neplatí,

- a) umožňuje-li jejich zveřejnění právní předpis²⁴⁴⁾,
- b) pokud k jejich zveřejnění dá poškozený předchozí písemný souhlas; je-li poškozený mladší 18 let nebo je zbaven způsobilosti k právním úkonům anebo je jeho způsobilost k právním úkonům omezena, musí dát takový souhlas také jeho zákonný zástupce.

(4) Vyžaduje-li to ochrana zájmů uvedených v odstavci 2, policejní orgán poskytnutí informací o své činnosti veřejným sdělovacím prostředkům odepře.

(5) Informace umožňující zjištění totožnosti osoby uvedené v odstavci 2 písm. d) a e) lze v přípravném řízení zveřejnit pouze pro účely pátrání po osobách²²⁾ nebo

informací Policií České republiky veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků, ve znění závazného pokynu policejního prezidenta č. 49/2009.

²⁴⁴⁾ Např. zákon č. 141/1961 Sb.

²⁴⁵⁾ § 158d odst. 2 a 3 zákona č. 141/1961 Sb.

pro dosažení účelu trestního řízení.

(6) Osobu, které byly policejním orgánem poskytnuty informace o osobách uvedených v odstavci 2 písm. b), d) a e)

a) pro účely trestního řízení, nebo

b) k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených právním předpisem²⁴⁶⁾,

policejní orgán poučí o tom, že tyto informace nesmí nikomu dále poskytnout, pokud to není nutné ke splnění účelů, pro které byly poskytnuty.

ČÁST JEDENÁCTÁ Závěrečná ustanovení

Čl. 115

Jiné úkony policejního orgánu

Postup policejního orgánu ve věcech právního styku s cizinou, dokumentování trestné činnosti, operativně pátrací činnosti, hlásné služby, spisového pořádku, ochrany osobních údajů a statistiky upravují interní akty řízení²⁴⁷⁾.

Čl. 116

Policejní orgán využívá k provádění některých úkonů trestního řízení vzorů tiskopisů uvedených v informačním systému ETŘ.

116a

Zmocňovací ustanovení

Ředitel Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování se zmocňuje k vydání interního aktu řízení, kterým stanoví postup při odhalování, prověřování a vyšetřování korupčních trestných činů, který uveřejní na intranetových stránkách jím řízeného útvaru.

Čl. 117

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se závazný pokyn policejního prezidenta č. 130/2007, kterým se upravuje postup Policie České republiky při plnění úkolů v trestním řízení.

²⁴⁶⁾ Např. zákon č. 359/1999 Sb., zákon č. 257/2000 Sb.

²⁴⁷⁾ Např. závazný pokyn policejního prezidenta č. 72/2009, závazný pokyn policejního prezidenta č. 190/2008, závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2007.

Čl. 118
Účinnost

Tento závazný pokyn nabývá účinnosti dnem svého vydání.

Č. j. PPR-1796-37/ČJ-2008-99TN

Zpracovatel: kancelář náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky

Policejní prezident
brig. gen. Mgr. Oldřich MARTINŮ v. r.

Doporučená hesla pro evidenci:

- trestní řízení
- výkon služby